Europos Parlamentas
2024-2029

Biudžeto kontrolės komitetas

2025/2145(DEC)

20.1.2026

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai
(2025/2145(DEC))

Biudžeto kontrolės komitetas

Pranešėjas: Daniel Freund

TURINYS

Psl.

1. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija 4

2. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 6

3. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 9

4. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 12

5. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 15

6. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 18

7. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 21

8. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo 24

9. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl sąskaitų, susijusių su Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrojo biudžeto vykdymu, uždarymo, III skirsnis – Komisija 27

10. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų sąskaitų uždarymo 29

11. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalį 32

I SKYRIUS. Daugiametė finansinė programa (DFP)

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA 90

1. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos 2024 m. metinę ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą (COM(2025)0824),

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę biudžeto vykdymo ataskaitą su institucijų atsakymais[3] ir į Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[4],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[4] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[5], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[6], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Komisijai, kad Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrasis biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Komisijai patvirtinama, kad Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrasis biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama jo dalis, Tarybai, Komisijai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui, taip pat valstybių narių nacionaliniams parlamentams ir nacionalinėms bei regioninėms audito institucijoms ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

5 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines metines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6001, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6001/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos direktorei patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

3. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6003, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6003/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos direktoriui, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos direktoriui patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

4. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines metines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6015, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6015/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos direktoriui, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos laikinai pareigas einančiam direktoriui patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos laikinai pareigas einančiam direktoriui, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

5. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines metines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6023, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos direktoriui, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos direktoriui patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos direktoriui, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

6. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines metines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6041, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6041/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos direktorei patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

7. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų galutines metines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/6023, 2025 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
[4] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[5] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos direktoriui, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos direktoriui patvirtinama, kad Vykdomosios įstaigos 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis –

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos direktoriui, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

8. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansines ataskaitas ir pajamų ir išlaidų ataskaitas (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– atsižvelgdamas į finansinę informaciją apie Europos plėtros fondus (COM(2025)0345),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę iš devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos ataskaitą kartu su Komisijos atsakymais[1],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[2],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... ... rekomendacijas dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų operacijas (00000/2025 – C10-0000/2025, 00000/2025 – C10-0000/2025, 00000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašytą[3] ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Fasas) iš dalies pakeistą[4] Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimą (ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)[5],

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 1995 m. gruodžio 20 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo

---

[1] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[2] OL C, C/2025/5405, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5405/oj.
[3] OL L 317, 2000 12 15, p. 3.
[4] OL L 287, 2010 11 4, p. 3.
[5] OL L 355, 2021 10 7, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

pagal ketvirtosios AKR ir EB konvencijos antrąjį finansinį protokolą[6] 33 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 2000 m. rugsėjo 18 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašyto Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo finansinį protokolą ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis[7], 32 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atstovų 2013 m. birželio 24 d. ir 2013 m. birželio 26 d. vidaus susitarimo dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis[8], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 1998 m. birželio 16 d. Finansinio reglamento, taikomo bendradarbiavimui finansuojant plėtrą pagal ketvirtąją AKR ir EB konvenciją[9], 74 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 27 d. Finansinio reglamento, taikomo devintajam Europos plėtros fondui[10], 119 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 215/2008 dėl dešimtajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento[11] 50 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323[12], 44 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį, 102 straipsnio trečią įtrauką ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

---

[6] OL L 156, 1998 5 29, p. 108.
[7] OL L 317, 2000 12 15, p. 355.
[8] OL L 210, 2013 8 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
[9] OL L 191, 1998 7 7, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
[10] OL L 83, 2003 4 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.
[11] OL L 78, 2008 3 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.
[12] OL L 307, 2018 12 3, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. patvirtina Komisijai, kad devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Komisijai patvirtinama, kad devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama jo dalis, Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui(, taip pat...) ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje (L serijoje).

9. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl sąskaitų, susijusių su Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrojo biudžeto vykdymu, uždarymo, III skirsnis – Komisija
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2025)0373), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos 2024 m. metinę ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą (COM(2025)0824),

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2024 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2025)0314) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2025)0159),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę biudžeto vykdymo ataskaitą su institucijų atsakymais[3] ir į Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[4],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Tarybos ... rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2024 finansinių metų biudžetą (0000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES)

---

[1] OL L, 2024/207, 2024 2 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] OL C, C/2025/4944, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[4] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[5], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[6], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[7], ypač į jo 14 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. pritaria 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto sąskaitų uždarymui / atideda 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto sąskaitų uždarymą;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams, taip pat valstybių narių nacionaliniams parlamentams ir nacionalinėms bei regioninėms audito institucijoms ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

5 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
6 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
7 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

10. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų sąskaitų uždarymo
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansines ataskaitas ir pajamų ir išlaidų ataskaitas (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– atsižvelgdamas į finansinę informaciją apie Europos plėtros fondus (COM(2025)0354),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę iš devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos ataskaitą kartu su Komisijos atsakymais[1],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2024 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[2],

– atsižvelgdamas į Tarybos ... ... rekomendacijas dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų operacijas (00000/2025 – C10-0000/2025, 00000/2025 – C10-0000/2025, 00000/2025 – C10-0000/2025),

– atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašytą[3] ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Fasas) iš dalies pakeistą[4] Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimą (ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)[5],

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 1995 m. gruodžio 20 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal ketvirtosios AKR ir EB konvencijos antrąjį finansinį protokolą[6] 33 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 2000 m.

---

[1] OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[2] OL C, C/2025/5407, 2025 10 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.
[3] OL L 317, 2000 12 15, p. 3.
[4] OL L 287, 2010 11 4, p. 3.
[5] OL L 355, 2021 10 7, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
[6] OL L 156, 1998 5 29, p. 108.

rugsėjo 18 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašyto Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo finansinį protokolą ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis[7], 32 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atstovų 2013 m. birželio 24 d. ir 2013 m. birželio 26 d. vidaus susitarimo dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis[8], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 1998 m. birželio 16 d. Finansinio reglamento, taikomo bendradarbiavimui finansuojant plėtrą pagal ketvirtąją AKR ir EB konvenciją[9], 74 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 27 d. Finansinio reglamento, taikomo devintajam Europos plėtros fondui[10], 119 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 215/2008 dėl dešimtajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento[11] 50 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323[12], 44 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį, 102 straipsnio trečią įtrauką ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

1. pritaria devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių

---

7 OL L 317, 2000 12 15, p. 355.
8 OL L 210, 2013 8 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 OL L 191, 1998 7 7, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
10 OL L 83, 2003 4 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.
11 OL L 78, 2008 3 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.
12 OL L 307, 2018 12 3, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

metų sąskaitų uždarymui / atideda devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2024 finansinių metų sąskaitų uždarymą;

2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai, Komisijai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

11. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimų dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalį
(2025/2145(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos 2024 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija,

– atsižvelgdamas į savo sprendimus dėl vykdomųjų įstaigų 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0000/2026),

A. kadangi vienuoliktasis EPF pasiekė galutinį etapą, nes jo laikino galiojimo sąlyga įsigaliojo 2020 m. gruodžio 31 d.; kadangi vis dėlto iki 2023 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašytos konkrečios sutartys dėl esamų finansavimo susitarimų ir vykdomi EPF finansuojami projektai bus toliau įgyvendinami iki jų galutinio užbaigimo;

B. kadangi devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis[1] EPF nebuvo įtraukti į Sąjungos bendrąjį biudžetą ir iki jų užbaigimo bus toliau įgyvendinami atskirai ir dėl jų bus teikiamos atskiros ataskaitos;

C. kadangi 2021–2027 m. DFP laikotarpiu vystomojo bendradarbiavimo parama AKR valstybėms įtraukta į Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ (toliau – KVTBP „Globali Europa“) kaip ES bendrojo biudžeto dalis, o užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT), įskaitant Grenlandiją, teikiama vystomojo bendradarbiavimo parama yra įtraukta į Sprendimą dėl užjūrio asociacijos;

D. kadangi beveik visus EPF valdo Komisijos Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas (toliau – INTPA GD) ir tik nedidelę dalį (7 proc.) 2023 m. EPF išlaidų

[1] 11-asis EPF apima 2021–2027 m. DFP.

valdo Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinis direktoratas (toliau – NEAR GD);

Politiniai prioritetai

1. pabrėžia, kaip svarbu laikytis pagrindinių Sąjungos vertybių ir principų, apibrėžtų Europos Sąjungos sutartyje (ES sutartis) ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV); vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ypač daug dėmesio skiria teisinės valstybės principui, kaip nustatyta ES sutarties 2 straipsnyje, patikimo finansų valdymo principui, kaip nustatyta SESV 317 straipsnyje, ir kovai su sukčiavimu bei Sąjungos finansinių interesų apsaugai, kaip nustatyta SESV 325 straipsnyje;

2. primena, kad pagarba teisinės valstybės principui ir pagrindinėms teisėms yra būtina patikimo Sąjungos biudžeto finansų valdymo sąlyga ir kad Komisija turi daugybę priemonių, kuriomis gali užtikrinti, kad šių principų būtų laikomasi; su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad keliose valstybėse narėse toliau blogėja padėtis taikant teisinės valstybės principus, vyksta sisteminė korupcija ir kėsinamasi į pagrindines teises, o tai turi tiesioginės įtakos patikimam Sąjungos lėšų valdymui; ypač pabrėžia blogėjančią padėtį Vengrijoje, kurioje plačiai paplitusi korupcija ir įsišakniję oligarchiniai tinklai; apgailestauja, kad, nors problemos išlieka arba gilėja, Komisijos daromas spaudimas, siekiant paskatinti prasmingas reformas, sumažėjo, nes mažėja įšaldytų lėšų sumos; pabrėžia, kad Komisija turi neapsiriboti tik stebėsena ir visapusiškai bei nuosekliai naudotis turimomis priemonėmis, kad sustabdytų arba apsaugotų Sąjungos finansavimą tais atvejais, kai teisinės valstybės principo trūkumai turi įtakos patikimam finansų valdymui Vengrijoje ir visose kitose susijusiose valstybėse narėse;

3. palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai dėl 2024 finansinių metų vėlgi pateikė palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir pajamų teisėtumo ir tvarkingumo; kartu apgailestauja, kad Audito Rūmai turėjo pateikti neigiamą nuomonę dėl Sąjungos biudžeto išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo šeštus metus iš eilės ir sąlyginę nuomonę dėl išlaidų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) teisėtumo ir tvarkingumo;

4. pažymi, kad Audito Rūmai savo 2024 m. metinėje ataskaitoje atkreipia dėmesį į keletą klausimų, kurie kelia rimtą susirūpinimą; palankiai vertina tai, kad bendras klaidų lygis sumažėjo nuo 5,6 proc. 2023 m. iki 3,6 proc. 2024 m.; vis dėlto pabrėžia, kad šį sumažėjimą reikėtų aiškinti atsargiai, nes jis nebūtinai atspindi kontrolės sistemų veiksmingumo pagerėjimą, jam gali turėti įtakos ir kontekstiniai veiksniai, pavyzdžiui, su COVID-19 susijusių skubių išlaidų pasibaigimas, palyginti žemas 2024 m. biudžeto vykdymo lygis ir ankstyvas 2021–2027 m. DFP įgyvendinimo etapas; yra ypač susirūpinęs dėl to, kad nors išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ klaidų lygis sumažėjo nuo 9,3 proc. iki 5,7 proc., jis vis dar gerokai viršija 2 proc. reikšmingumo ribą; atsižvelgdamas į tai, reiškia didelį susirūpinimą dėl pasiūlymų nustatyti naują išlaidų modelį pagal kitą DFP, kuris dar labiau priklausytų nuo valstybių narių kontrolės sistemų, nors atrodo, kad pagrindinės nuolat didelio klaidų lygio priežastys dar nėra tinkamai pašalintos;

5. yra labai susirūpinęs dėl nuolatinių EGADP įgyvendinimo trūkumų; pažymi, kad Audito Rūmai jau trečius metus iš eilės pateikė sąlyginę nuomonę dėl EGADP išlaidų

teisėtumo ir tvarkingumo ir kad, jų vertinimu, mažiausias išvadų finansinis poveikis viršija reikšmingumo ribą; pabrėžia Audito Rūmų nustatytus rimtus audito ir kontrolės trūkumus, kurie ir toliau kenkia patikinimui dėl EGADP lėšų tinkamo panaudojimo; yra ypač susirūpinęs dėl didelės atskaitomybės spragos, atsirandančios dėl patikimos ir išsamios informacijos apie galutinius Sąjungos lėšų gavėjus trūkumo, visų pirma dėl to, kad Komisija aiškina EGADP „galutinio gavėjo“ sąvoką taip, kad ji prieštarauja galiojantiems teisės aktams; mano, kad visi šie EGADP trūkumai pateisintų atsisakymą patvirtinti, kad EGADP 2024 m. biudžetas buvo įvykdytas, jei biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija galėtų priimti šį sprendimą atskirai; primena, kad ankstesnėse rezoliucijose dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo Parlamentas ne kartą išreiškė rimtą susirūpinimą dėl EGADP, taip pat dėl galutinių naudos gavėjų skaidrumo, todėl reikalauja, kad Komisija per šešis mėnesius pateiktų išsamų ir prasmingą galutinių naudos gavėjų sąrašą, į kurį nebūtų įtraukiami tik tarpiniai subjektai, pavyzdžiui, ministerijos ar vadovaujančiosios institucijos; teigia, kad to nepadarius, Parlamentas kreipsis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, siekdamas užtikrinti, kad piliečiai ir suinteresuotieji subjektai turėtų visas galimybes susipažinti su šia informacija;

6. susirūpinęs pažymi, kad dabartinis sanglaudos fondų įgyvendinimo lygis yra gerokai mažesnis nei įgyvendinimo lygis ankstesnės 2014–2020 m. DFP laikotarpiu, o tai sutampa su tuo, kad iki 2024 m. pabaigos buvo išmokėta tik apie 50 proc. lėšų pagal EGADP, o tai reiškia, kad likusi 50 proc. lėšų dalis turi būti išmokėta iki EGADP įgyvendinimo laikotarpio pabaigos 2026 m. gruodžio mėn.; susirūpinęs pažymi, kad 2024 m. pabaigoje bendra neapmokėtų ES obligacijų suma išaugo iki 578,2 mlrd. EUR, ir atkreipia dėmesį į Audito Rūmų vertinimus, kad 2027 m. pabaigoje ši suma gali pasiekti 900 mlrd. EUR, o tai gali tapti didele našta būsimoms DFP dėl susijusių palūkanų mokėjimų ir pagrindinės sumos grąžinimo;

7. pabrėžia, kad skaidrumas yra ne abstraktus valdymo principas, o pagrindinis veiksmingos kontrolės aplinkos elementas; pabrėžia, kad neišsamūs dokumentai, nenuosekli registravimo praktika arba pasikliovimas neoficialiais ryšių kanalais tiesiogiai susilpnina audito seką ir trukdo biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai įvertinti teisėtumą, tvarkingumą ir patikimą finansų valdymą; šiuo atžvilgiu apgailestauja, kad pastaraisiais metais buvo daugybė pavyzdžių, kai Komisija nesugebėjo laikytis pagrįstų skaidrumo standartų, kaip taip pat nurodyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje dėl Komisijos pirmininko ir „Pfizer“ generalinio direktoriaus tekstinių žinučių; primena, kad Bendrasis Teismas panaikino Komisijos sprendimą atsisakyti leisti susipažinti su atitinkamomis tekstinėmis žinutėmis *New York Times / Stevi* byloje[2], pabrėždamas, kad reikia patikimos paieškos ir kruopštaus trumpalaikių pranešimų registravimo; taip pat yra susirūpinęs dėl to, kad Komisija daugelį kartų nepateikė atsakymų į prašymus leisti susipažinti su dokumentais per nustatytus terminus, ypač bylose, susijusiose su patvirtinamaisiais prašymais, kuriose Europos ombudsmenas nustatė sisteminį ir didelį Komisijos administracijos atsakymų vėlavimą;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad Andrej Babiš nuo 2025 m. gruodžio mėn. vėl pradėjo eiti Čekijos Ministro Pirmininko pareigas; primena, kad anksčiau buvo nustatyta, jog jis,

---

2 *Stevi, New York Times prieš Komisiją*, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:62023TJ0036.

eidamas šias pareigas, buvo patekęs į interesų konflikto situaciją, susijusią su jo turima „Agrofert“ nuosavybe, ir kad dėl šio interesų konflikto anksčiau buvo sustabdytas Sąjungos finansavimas ir atliktas finansinis koregavimas; susirūpinęs pažymi, kad šiuo metu nėra nustatyta jokių patikrinamų teisinių priemonių, kuriomis būtų galutinai pašalinta rizika, kad Sąjungos lėšomis galėtų būti tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedama prie jo privačių verslo interesų;

9. pabrėžia, kad Komisijos nariai privalo laikytis aukščiausių sąžiningumo, nepriklausomumo ir atskaitomybės standartų tiek eidami dabartines, tiek ankstesnes pareigas; susirūpinęs pažymi, kad laikotarpiu, kai Komisijos narys Olivér Várhelyi, šiuo metu už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingas Komisijos narys, buvo atsakingas už NEAR DG kaip už kaimynystę ir plėtrą atsakingas Komisijos narys, šiame direktorate liko neužimtos kelios vyresniųjų vadovų pareigybės ir kad jam vadovaujant Vengrijos nuolatinėje atstovybėje Sąjungoje tariamai veikė šnipų grupuotė, o tai kartu pakerta pasitikėjimą jo gebėjimu eiti pareigas taip, kad jos visiškai atitiktų Sąjungos vertybes ir gero administravimo reikalavimus;

10. apgailestauja dėl to, kad Audito Rūmai per pastaruosius metus keliose specialiosiose ataskaitose ne kartą patvirtino, jog Komisija sistemingai pervertina teigiamą Sąjungos išlaidų poveikį klimatui; kartu apgailestauja dėl to, kad Komisijos metodikose, skirtose Sąjungos išlaidų poveikiui klimatui ir biologinei įvairovei stebėti, neatsispindi visas Sąjungos veiklos poveikis, pavyzdžiui, kai kurių pagal bendrą žemės ūkio politiką skiriamų subsidijų, kurios kenkia klimatui ir biologinei įvairovei, poveikis; pažymi, kad stebint tik teigiamą Sąjungos biudžeto poveikį klimatui ir biologinei įvairovei nuolat pervertinamas Sąjungos biudžeto indėlis siekiant šių tikslų ir sudaromas pernelyg teigiamas įspūdis apie Sąjungos biudžeto rezultatus; pabrėžia, kad dėl šių metodologinių trūkumų atsiranda konkrečių atskaitomybės spragų biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai; ypač apgailestauja dėl to, kad Komisija negalėjo pateikti atsekamos informacijos apie projektus, atmestus arba pakeistus 2024 m. pagal reikšmingos žalos nedarymo principą, nors šis principas atlieka svarbų vaidmenį EGADP ir sanglaudos politikoje; pabrėžia, kad Parlamento gebėjimas vykdyti biudžeto kontrolę taip pat priklauso nuo patikrinamų įrodymų apie atitiktį aplinkosaugos reikalavimams ir poveikį aplinkai projektų lygmeniu;

11. primena, kad Komisijos 2024 m. atlikta NVO dotacijų susitarimų peržiūra patvirtino, kad teisės aktų pažeidimų nenustatyta; pabrėžia, kad pilietinės visuomenės organizacijos yra teisėti Sąjungos finansavimo gavėjai pagal Sutartis ir dažnai prisideda prie Sąjungos tikslų įgyvendinimo ekonomiškai efektyviu ir į poveikį orientuotu būdu; pabrėžia, kad biudžeto kontrolė, apsaugos priemonės ir skaidrumo reikalavimai turi būti taikomi neutraliai, proporcingai ir remiantis įrodymais, laikantis teisinio tikrumo principo ir kad jie neturi išskirti NVO kaip rizikos kategorijos; pabrėžia, kad selektyvus skaidrumas mažina pasitikėjimą biudžeto įvykdymo patvirtinimo procesu ir kad veiksminga kontrolė reikalauja visiems paramos gavėjams, įskaitant bendroves ir konsultacines įmones, taikyti lygiaverčius standartus;

12. primena, kad dėl neatidėliotino poreikio didinti Sąjungos gynybos pajėgumus, prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą, padidėjo Sąjungos gynybos finansavimo priemonių skaičius ir apimtis; pabrėžia, kad reikia visapusiško Sąjungos požiūrio į gynybos finansavimą, daugiau dėmesio skiriant kovai su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant grėsmes, susijusias su dirbtiniu intelektu, bepiločiais orlaiviais ir

kibernetiniais išpuoliais; pabrėžia, kad demokratinė atskaitomybė, galimybė atlikti auditą ir skaidrumas turi didėti kartu su išlaidomis ir kad saugumo sumetimais negalima pateisinti silpnesnės priežiūros, suskaidytos atskaitomybės ar ribotos biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos prieigos; pabrėžia, kad reikia toliau didinti Sąjungos gynybos finansavimo skaidrumą, be kita ko, užtikrinant audito tvarką, kuri savo praktiniu poveikiu būtų lygiavertė civilinėms išlaidoms taikomai tvarkai, ir kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija galėtų vykdyti demokratinę visos Sąjungos finansuojamos veiklos kontrolę priėmimo, projektavimo ir įgyvendinimo etapais;

Pagrindinės rekomendacijos:

13. ragina Komisiją visų pirma:

i) skubiai iš naujo įvertinti ir spręsti padėties blogėjimo teisinės valstybės srityje ir rizikos Sąjungos biudžetui Vengrijoje problemą ir imtis visų būtinų veiksmų pagal Sąlygų reglamentą ir kitas turimas priemones, įskaitant visišką Sąjungos lėšų sustabdymą;

ii) nuosekliai ir tiksliai taikyti 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė[3] (EGADP reglamentas), nuostatas, susijusias su „galutiniais gavėjais“, peržiūrint EGADP gaires, informuoti valstybes nares apie teisingą „galutinių gavėjų“ apibrėžties taikymą ir per šešis mėnesius pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai išsamų ir prasmingą galutinių gavėjų sąrašą, neįtraukiant tik tarpinių subjektų, pavyzdžiui, ministerijų ar vadovaujančiųjų institucijų;

iii) užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi Sąjungos taisyklių dėl galimybės susipažinti su dokumentais, įskaitant taisykles, susijusias su Komisijos pirmininko ir Komisijos narių tekstinėmis žinutėmis ir kitais elektroniniais pranešimais;

iv) užtikrinti, kad jokios Sąjungos lėšos nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai mokamos įmonei „Agrofert“ ar kitiems Andrejaus Babišo verslo interesams, jei nustatytas interesų konfliktas nėra akivaizdžiai ir įtikinamai išspręstas;

v) ragina Komisijos pirmininką pagal ES sutarties 17 straipsnio 6 dalį atšaukti pasitikėjimą Komisijos nariu Olivériu Várhelyi;

vi) ragina Komisiją, atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendacijas, sustiprinti esamą kontrolės sistemą, atliekant nepriklausomą *ex ante* klimato ir biologinės įvairovės koeficientų patikrą, sistemingai skelbiant duomenis apie klimatą projektų lygmeniu ir teikiant skaidrias ataskaitas apie aplinkai kenksmingas išlaidas;

[3] OL L 57, 2021 2 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

I SKYRIUS. Daugiametė finansinė programa (DFP)

Europos Audito Rūmų patikinimo pareiškimas bei biudžeto ir finansų valdymas

Finansinių ataskaitų patikimumas

14. palankiai vertina Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinėje biudžeto vykdymo ataskaitoje[4] pateiktą išvadą, kad tų metų Europos Sąjungos konsoliduotosios finansinės ataskaitos yra patikimos; pažymi, kad Audito Rūmai nuo 2007 m. kasmet paskelbia palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo;

15. pažymi, kad 2024 m. gruodžio 31 d. visi įsipareigojimai sudarė 827,3 mlrd. EUR ir visas turtas siekė 518,5 mlrd. EUR; pažymi, kad susidaręs 308,8 mlrd. EUR skirtumas yra neigiamas Sąjungos grynasis turtas, kuris atspindi skolą ir iki 2024 m. gruodžio 31 d. jau patirtų išlaidų, kurios turi būti finansuojamos iš būsimų biudžetų, dalį; taip pat pažymi, kad neigiamas 2024 m. ekonominis rezultatas iš viso sudarė 97,2 mlrd. EUR, o su priemone „NextGenerationEU“ (NGEU) susijusios išlaidos labai prisidėjo ir prie neigiamos grynojo turto pozicijos, ir prie ekonominio rezultato;

16. pažymi, kad 2024 m. pabaigoje apskaičiuota patirtų ir paramos gavėjams mokėtinų, bet dar nedeklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų vertė, užregistruota kaip sukauptos sąnaudos, buvo 160,7 mlrd. EUR (2023 m. – 155,2 mlrd. EUR), iš kurių 7,9 mlrd. EUR yra susiję su numatomais būsimais EGADP mokėjimais;

17. palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad turtas, įsipareigojimai, pajamos ir išlaidos, įskaitant susijusius su priemone „NextGenerationEU“ (NGEU), su Jungtinės Karalystės išstojimo procesu susijęs įvertis ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikis, konsoliduotosiose metinėse finansinėse ataskaitose pateikti teisingai;

Sąjungos pajamų teisėtumas ir tvarkingumas

18. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad Sąjungos pajamų dalyje nėra reikšmingų klaidų ir kad Audito Rūmų tikrintos valdymo sistemos iš esmės buvo veiksmingos;

Sąjungos išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas

19. labai apgailestauja dėl Audito Rūmų šeštus metus iš eilės pateiktos neigiamos nuomonės dėl Sąjungos biudžeto išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo; mano, kad ši padėtis tampa vis problemiškesnė, ir pabrėžia, kad jei padėtis ir toliau išliks arba dar labiau pablogės, biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija negalės toliau tvirtinti Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo;

20. palankiai vertina tai, kad Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis 2024 m. išlaidose sumažėjo iki 3,6 proc., t. y. dviem procentiniais punktais, palyginti su 5,6 proc. 2023 m.; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai ir toliau aptinka esminių problemų, susijusių su išlaidomis, grindžiamomis kompensavimu, kurios labiausiai prisideda prie bendro klaidų lygio, kai įvertintas klaidų lygis yra 5,7 proc.; pažymi, kad apskaičiuota,

4. OL C, C/2025/5409, 2025 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

jog Audito Rūmų nustatytų klaidų poveikis yra reikšmingas ir paplitęs;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisijos 2024 m. įverčiai, susiję su rizika atliekant mokėjimus pagal visas DFP išlaidų kategorijas, išskyrus 3 išlaidų kategoriją, yra nuolat mažesni už Audito Rūmų pasitikėjimo intervalus, ypač 2 ir 6 išlaidų kategorijų atveju; mano, kad tai taip pat atspindi didelius metodologinius ir su įgaliojimais susijusius abiejų institucijų skirtumus;

22. pažymi, kad, skirtingai nei Audito Rūmai, kurie privalo pranešti apie visas klaidas, neatsižvelgiant į tai, ar įmanoma atlikti finansinį koregavimą, Komisija praneša tik apie tuos pažeidimus, kurių susigrąžinimas, jos nuomone, yra teisiškai pagrįstas; primena, kad Komisijos „pažeidimo“ apibrėžtis neapima pažeidimų, atsiradusių dėl nacionalinių administratorių ar pačios Komisijos trūkumų, o Audito Rūmų „klaidos“ apibrėžtis apima visus mokėjimus, atliktus nesilaikant reikiamų sąlygų;

23. pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų pastabos, jog Komisijai vertinant riziką keliose srityse greičiausiai per menkai įvertinamas esamas rizikos lygis; pažymi, kad valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemose nustatyti pasikartojantys trūkumai ir toliau riboja pasitikėjimo jų darbu laipsnį; palankiai vertina tai, kad nuo 2025 m. Audito Rūmai nebetaikys praktikos atrinkti audito pavyzdžius iš operacijų, kurias jau peržiūrėjo Komisija arba nacionalinės audito institucijos; šis pokytis buvo būtinas, nes toks metodas, nors ir tikėtasi, kad bus atskleista nedaug klaidų arba jų nebus, ne kartą pasirodė esąs nepatikimas; pabrėžia, kad šis pokytis kelia rimtų abejonių dėl Europos Sąjungos kontrolės sistemų veiksmingumo ir sustiprina ilgalaikį Parlamento raginimą sukurti patikimus užtikrinimo mechanizmus visiems valdymo būdams;

24 ragina Komisiją paspartinti sąveikių kovos su sukčiavimu ir duomenų gavybos priemonių diegimą visiems valdymo būdams, kad būtų galima atlikti kryžminius tikrosios nuosavybės, viešųjų pirkimų rizikos rodiklių ir dvigubo finansavimo signalų patikrinimus; ragina Komisiją kasmet teikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai ataskaitą apie šių priemonių taikymo sritį ir veiksmingumą, taip pat apie tai, kaip vadovaujančiosios institucijos jas naudoja;

25. pabrėžia, kad Audito Rūmų patikinimo pareiškime nurodytas įvertintas Sąjungos išlaidų klaidų lygis atspindi sumas, kurios buvo išmokėtos nesilaikant visų taikytinų taisyklių ir sąlygų; mano, kad nors tai nėra sukčiavimo ar korupcijos požymis ir savaime nereiškia, kad ištekliai naudojami netaupiai, tai rodo atvejus, kai reikia imtis taisomųjų veiksmų ir kai galima sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą; apgailestauja, kad nuolatinis klaidų lygis, nors dažnai yra techninio pobūdžio, vis dėlto gali pakirsti visuomenės pasitikėjimą Sąjunga ir kelti riziką Komisijos reputacijai, susijusią su jos gebėjimu užtikrinti patikimą Sąjungos biudžeto finansų valdymą;

26. primena, kad, kaip nustatyta Sutartyse, biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai reikia Audito Rūmų teikiamo patikinimo pareiškimo dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo metų pabaigoje, kad ji galėtų priimti sprendimą dėl tų metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo; pažymi, kad Sąjungos išlaidų programos yra daugiametės ir kad jų valdymo ir kontrolės sistemos apima kelerius metus, todėl pasibaigus metams galima atlikti korekcijas ir susigrąžinti lėšas;

27. primena, kad Komisijai tenka pagrindinė atsakomybė už Sąjungos finansiniams

interesams kenkiančio sukčiavimo prevenciją ir nustatymą; pažymi, kad Audito Rūmai, vadovaudamiesi savo įgaliojimais, privalo pranešti apie visus pažeidimų atvejus, nustatytus atliekant auditą; be to, pažymi, kad Audito Rūmai perduoda įtarimus dėl nusikalstamų veikų, priklausančių Europos prokuratūros (EPPO) kompetencijai, ir įtarimus dėl sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF); pažymi, kad 2024 m. Audito Rūmai OLAF pranešė apie 19 įtariamo sukčiavimo atvejų ir tuo pačiu metu 7 iš šių bylų perdavė Europos prokuratūrai, todėl iki šiol buvo atlikti šeši OLAF tyrimai ir septyni Europos prokuratūros tyrimai; giria Audito Rūmus už sistemingą ataskaitų teikimą OLAF ir Europos prokuratūrai, ypač atsižvelgiant į tai, kad audito metu gauta informacija yra labai patikima; pabrėžia, kad apie visus Audito Rūmų nustatytus netvarkingų išlaidų atvejus turėtų būti pranešama OLAF ir Europos prokuratūrai, paliekant šioms kompetentingoms institucijoms įvertinti, ar yra sukčiavimo ketinimų, dėl kurių reikia atlikti tolesnį tyrimą;

Biudžeto ir finansų valdymas

28. pažymi, kad 2024 m. vasario mėn. priimtoje DFP laikotarpio vidurio peržiūroje buvo įtrauktas peržiūrėtas techninis koregavimas, pagal kurį 2024 m. įsipareigojimų asignavimų viršutinė riba padidinta nuo 186,0 mlrd. iki 186,8 mlrd. EUR, o mokėjimų asignavimų lygis padidintas 7,1 mlrd. EUR, todėl galutinis mokėjimų asignavimų biudžetas pasiekė 149,7 mlrd. EUR, tačiau bendra mokėjimų viršutinė riba išliko 170,5 mlrd. EUR; be to, pažymi, kad peržiūroje taip pat nustatyta, kad Ukrainos rezervas ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė (EURI) yra naujos specialios priemonės, kurioms netaikomos DFP viršutinės ribos;

29. pažymi, kad biudžeto valdymo institucija iš pradžių patvirtino 2024 m. Sąjungos biudžetą, kurio įsipareigojimų asignavimų suma – 189,4 mlrd. EUR; pažymi, kad per metus priėmus penkis taisomuosius biudžetus grynasis padidėjimas siekė 5,9 mlrd. EUR, todėl bendra įsipareigojimų suma padidėjo iki 195,3 mlrd. EUR ir viršijo DFP viršutinę ribą, t. y. 186,8 mlrd. EUR; pabrėžia, kad tai tapo įmanoma pasinaudojus specialiosiomis DFP priemonėmis, pagal kurias suteikiami papildomi ištekliai, viršijantys viršutines ribas, siekiant patenkinti naujus ar nenumatytus poreikius;

30. pažymi, kad 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) lėšų įsisavinimas yra pažengęs į priekį – bendra mokėjimų suma siekia 475,2 mlrd. EUR, t. y. 97,0 proc. pagal programas turimų 489,9 mlrd. EUR; palankiai vertina tai, kad 21 valstybė narė viršijo 95,0 proc. 2014–2020 m. programavimo laikotarpio lėšų įsisavinimo rodiklį, o tai rodo, kad artėjant laikotarpio pabaigai yra didelis įgyvendinimo pajėgumas;

31. pabrėžia, kad Komisijos pateiktos bendros įsisavinimo normos, grindžiamos išankstiniu finansavimu ir tarpiniais mokėjimais valstybėms narėms, nevisiškai atspindi projektų įgyvendinimo vietoje pažangą, nes jos neatspindi visų sumų, kurias nacionalinės valdžios institucijos išmokėjo galutiniams paramos gavėjams;

32. susirūpinęs pažymi, kad, nepaisant pastebimai padidėjusių 2024 m. mokėjimų, lėšų įsisavinimas pagal 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamentą (BNR) tebėra mažas: 2024 m. išmokėta 14,7 mlrd. EUR, palyginti su 6,3 mlrd. EUR 2023 m., o tai vis dar yra nedidelė suma, palyginti su bendru skirtu finansavimu; be to, pažymi, kad 2024 m.

EGADP dotacijų išmokos siekė tik 55,9 mlrd. EUR, t. y. maždaug pusę Komisijos 2023 m. birželio mėn. prognozės, o tai rodo, kad ir toliau vėluojama pateikti ir apdoroti mokėjimo prašymus;

33. pažymi, kad 2024 m. Komisija prognozavo, jog 2025–2027 m. laikotarpiu bus panaikinta 8,8 mlrd. EUR įsipareigojimų, palyginti su 2023 m. 2024–2027 m. laikotarpiui numatytais 8,1 mlrd. EUR, o šį padidėjimą daugiausia lėmė sanglaudos politikos programos pagal dabartinę DFP ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšos, nes artėja 2014–2020 m. programų užbaigimas 2026 m.; dėl menko 2024 m. įgyvendinimo nuo 2025 m. ir vėlesniais metais kyla pavojus didelėms sumoms;

34. su susirūpinimu pažymi, kad Komisija numato, jog Sanglaudos fondui, ERPF ir ESF+ programoms iš viso bus panaikinta 2,7 mlrd. EUR įsipareigojimų, t. y. gerokai daugiau nei 2023 m. numatyti 2,2 mlrd. EUR, ir beveik septynis kartus daugiau nei 2022 m. numatyti 0,4 mlrd. EUR, nors daroma prielaida, kad 2026 ir 2027 m. įgyvendinimas labai paspartės; pabrėžia, kad nepasiekus tokio spartesnio įgyvendinimo tempo, dar labiau padidės sumos, kurioms gresia įsipareigojimų panaikinimo rizika;

35. pažymi, kad negrąžintos Sąjungos pasiskolintos lėšos 2024 m. padidėjo daugiau kaip 30,0 proc., o tai rodo, kad Komisija plačiau naudojasi kapitalo rinkomis finansuodama didelio masto programas, tokias kaip Parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios padėties mažinti (SURE) ir NGEU; pažymi, kad iki 2027 m. bendra negrąžintų pasiskolintų lėšų suma gali viršyti 900,0 mlrd. EUR, t. y. beveik dešimt kartų daugiau nei 2020 m., prieš pradedant įgyvendinti NGEU; pažymi, kad nuo 2022 m. gruodžio mėn. Komisija taiko diversifikuotą finansavimo strategiją kaip standartinį lėšų pritraukimo kapitalo rinkose metodą ir kad 2024 m. pabaigoje negrąžintų Sąjungos pasiskolintų lėšų nominalioji vertė buvo 601,3 mlrd. EUR, palyginti su 458,5 mlrd. EUR 2023 m.;

36. pažymi, kad palūkanų išlaidos, susijusios su negrąžintinos NGEU paramos finansavimu, 2021–2024 m. laikotarpiu siekė 5,4 mlrd. EUR, įskaitant 3,4 mlrd. EUR vien 2024 m., t. y. beveik 50,0 proc. daugiau, palyginti su pradine 3,7 mlrd. EUR prognoze; pastebi, kad bendros palūkanų išlaidos pagal dabartinę DFP gali siekti nuo 29,0 iki 30,4 mlrd. EUR, t. y. maždaug dvigubai daugiau nei Komisijos iš pradžių numatyta 14,9 mlrd. EUR suma; atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. informaciniame pranešime „Skolinių įsipareigojimų valdymas ES biudžete pagal DFP po 2027 m.“ (angl. *„Management of debt liabilities in the EU budget under the post-2027 MFF“*), kurio paprašė Biudžeto komitetai[5], apskaičiuota, kad palūkanų mokėjimai už negrąžintiną NGEU paramą pagal kitą DFP gali siekti 70,9 ir 73,8 mlrd. EUR;

37. susirūpinęs pažymi, kad 2024 m. Sąjungos biudžetui tenkanti rizika toliau didėjo, o tai rodo didėjančią skolinimosi operacijų ir susijusių garantijų apimtį; atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. pabaigoje bendra Sąjungos biudžetui tenkanti rizika siekė 342,0 mlrd. EUR, t. y. 14,8 proc. daugiau, palyginti su 298,0 mlrd. EUR 2023 m. pabaigoje; pabrėžia, kad ši tendencija pabrėžia patikimos sistemos svarbą siekiant užtikrinti, kad

---

5 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766173/IPOL_BRI(2024)766173_EN.pdf.

Sąjunga bet kokiomis aplinkybėmis galėtų įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus; pabrėžia, kad, didėjant skolos lygiui, labai svarbu sukurti tikrus naujus nuosavus išteklius, kad dėl skolos aptarnavimo išlaidų netektų atsisakyti prioritetų pagal būsimas daugiametes finansines programas;

38. susirūpinęs pažymi, kad, kaip Audito Rūmai pabrėžė Specialiojoje ataskaitoje Nr. 18/2025 dėl ES biudžeto lankstumo, Komisijos pasiūlymas dėl 2021–2027 m. DFP nebuvo pakankamai pagrįstas išsamiai nustatytais ir išanalizuotais poreikiais ir rizika, kuriuos Sąjungos biudžetas turėtų būti pajėgus patenkinti; pažymi, kad, nors esamos lankstumo priemonės suteikė galimybę Sąjungai reaguoti į naujus prioritetus, pirmaisiais DFP įgyvendinimo metais kelios lankstumo priemonės buvo pakartotinai išnaudotos, todėl likusiu laikotarpiu buvo apribota veiksmų laisvė; pabrėžia, kad lankstumo sistema yra pernelyg sudėtinga, nes nėra aiškiai apibrėžtos maržų iki viršutinių ribų ir specialių priemonių virš jų aktyvavimo sekos; be to, pažymi, kad tam tikros lankstumo priemonės dubliuojasi tarpusavyje ir su teminėmis programomis, skirtomis tiems patiems poreikiams tenkinti, todėl finansų valdymas ir sprendimų priėmimas yra nereikalingai sudėtingas;

Rekomendacijos

39. tvirtai pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms, pateiktoms 2024 finansinių metų metinėje biudžeto vykdymo ataskaitoje, taip pat susijusiose specialiosiose ataskaitose; ragina Komisiją jas nedelsiant įgyvendinti ir nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą jas įgyvendinant;

40. ragina Komisiją visų pirma:

    i) didinti finansinės atskaitomybės patikimumą ir skaidrumą, visų pirma tobulinant neigiamo grynojo turto ir sukauptų išlaidų pateikimą ir užtikrinant, kad biudžeto valdymo institucijai būtų aiškiai ir sistemingai pranešama apie ilgalaikį NGEU skolinimosi poveikį biudžetui;

    ii) imtis visų būtinų priemonių nuolatiniams išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo trūkumams šalinti, be kita ko, tobulinant vadovaujančiosioms institucijoms teikiamas gaires ir spartinant pastangas ištaisyti pasikartojančius išlaidų, grindžiamų kompensavimu, trūkumus bei nuosekliai taikyti Teisinės valstybės sąlygų reglamentą, kai išlieka rizika;

    iii) pakoreguoti savo rizikos atliekant mokėjimus metodiką, kad būtų užtikrintas visiškas jos rizikos įverčių ir kontrolės aplinkos, kuria ji remiasi, suderinamumas;

    iv) sustiprinti 2021–2027 m. pasidalijamojo valdymo lėšų įgyvendinimo stebėseną, įskaitant aktyvesnius tolesnius veiksmus, susijusius su žemais lėšų įsisavinimo rodikliais, didesnę administracinę paramą valstybėms narėms ir sistemingą struktūrinių kliūčių, dėl kurių lėtėja įgyvendinimas, nustatymą;

    v) visapusiškai išnaudoti visas turimas priemones, kad būtų užkirstas kelias įsipareigojimų panaikinimui ir užtikrinta, kad skirtos lėšos būtų visiškai ir veiksmingai įsisavinamos;

vi) aiškiai informuoti apie numatomą palūkanų išlaidų, susijusių su Sąjungos skolinimosi operacijomis, įskaitant jų poveikį biudžetui būsimose daugiametėse finansinėse programose, ir dabartinės diversifikuotos finansavimo strategijos tvarumą;

vii) primygtinai ragina Komisiją peržiūrėti ir supaprastinti Sąjungos biudžeto lankstumo sistemą kitai DFP, be kita ko, nustatant aiškią rezervų ir specialiųjų priemonių sutelkimo seką, vengiant lankstumo priemonių dubliavimosi ir didinant jų naudojimo skaidrumą;

viii) rekomenduoja Komisijai į būsimus DFP pasiūlymus įtraukti išsamią poreikių, rizikos ir gebėjimo reaguoti į krizes analizę, užtikrinant, kad lankstumo priemonės būtų pakankamai pagrįstos, tinkamai finansuojamos, jomis būtų galima reaguoti į nenumatytus įvykius ir jos nebūtų pernelyg anksti išeikvotos;

ix) ragina Komisiją toliau užtikrinti tvirtą bendradarbiavimą su OLAF ir Europos prokuratūra, įskaitant savalaikį įtariamo sukčiavimo bylų perdavimą ir sustiprintas sukčiavimo prevencijos strategijas, visų pirma didelės rizikos išlaidų srityse ir didelės apimties finansinėse priemonėse;

Pajamos

41. palankiai vertina tai, kad iš bendrų audito įrodymų, taip pat ir 2024 finansinių metų, matyti, kad klaidų lygis įplaukose nebuvo reikšmingas; kartu toliau atkreipia dėmesį į tai, kad dėl problemų, susijusių su neteisingai deklaruojamais arba visai nedeklaruojamais muitais („muitų spraga“), susidaro surinktų importo muitų trūkumas, kuris jau daugelį metų yra nuolatinė Sąjungos ir jos valstybių narių problema;

42. su pasitenkinimu pažymi, kad Audito Rūmų nagrinėtos pajamų sistemos iš esmės buvo veiksmingos; kartu prašo Komisijos pašalinti likusius Audito Rūmų nustatytus trūkumus, ypač susijusius su seniai neišspręstais klausimais dėl PVM išlygų ir neišspręstais klausimais, susijusiais su tradiciniais nuosavais ištekliais (TNI);

43. pabrėžia, kad Sąjungos muitų sistemos reforma tebėra problema, susijusi ne tik su nuosavais ištekliais, bet ir su kova su organizuotu nusikalstamumu; apgailestauja dėl to, kad, kaip pastebėjo Audito Rūmai, Komisija neparengė išsamaus 2023 m. gegužė mėn. pasiūlymo dėl muitų reformos įgyvendinimo plano;

44. pabrėžia, kad greitas visų pasiūlymo dėl muitinės reformos elementų priėmimas ir įgyvendinimas turi išlikti absoliučiu prioritetu; pabrėžia, kad sukūrus ES muitinės instituciją ir ES muitinės duomenų centrą turėtų būti užtikrintas rizikos vertinimas realiuoju laiku, sukčiavimo nustatymas ir vienodas taisyklių taikymas, pakeičiant susiskaidžiusias nacionalines sistemas, kad būtų sukurta stipresnė ir skaitmenizuota Muitų sąjunga, ir turėtų būti užtikrintas reikšmingas muitų atotrūkio mažinimas, todėl šį procesą reikėtų kuo labiau paspartinti;

45. palankiai vertina Europos prokuratūros ir OLAF pastangas kovoti su organizuotu naudojimusi dabartiniais Sąjungos muitinės kontrolės trūkumais;

46. palankiai vertina Komisijos pateiktus pasiūlymus dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant pasiūlymų dėl kitos DFP rinkinį, kuriais turėtų būti galima padengti bent jau išlaidas,

susijusias su palūkanomis ir paskolų grąžinimu pagal EGADP, siekiant užtikrinti, kad tokiomis išlaidomis nebūtų ribojamos Sąjungos lėšos, skirtos įprastoms Sąjungos išlaidų programoms;

Rekomendacijos:

47. ragina Komisiją visų pirma:

    i) intensyvinti veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti kuo spartesnį muitinės reformos įgyvendinimą, įskaitant ES muitinės institucijos įsteigimą ir pradinę veiklą bei ES muitinės duomenų centro kūrimą, įgyvendinimą ir priežiūrą;

    ii) intensyvinti bendradarbiavimą muitinės srityje su kitomis Sąjungai nepriklausančiomis šalimis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos prekybai ir sustiprinta kova su tarpvalstybiniu mokestiniu sukčiavimu ir sukčiavimu muitinėje;

    iii) šalinti likusius Audito Rūmų nustatytus trūkumus, ypač susijusius su seniai neišspręstais klausimais dėl PVM išlygų ir neišspręstais klausimais, susijusiais su tradiciniais nuosavais ištekliais (TNI);

    iv) toliau dirbti siekiant nustatyti papildomus naujus nuosavus išteklius;

Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

48. pažymi, kad DFP 1 išlaidų kategorijos „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ programoms skirtas biudžetas buvo 25,9 mlrd. EUR (13,5 proc. Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 14,9 mlrd. EUR (57,6 proc.) skirta moksliniams tyrimams, 4,1 mlrd. EUR (15,9 proc.) – transportui, energetikai ir skaitmeninei ekonomikai, 3,1 mlrd. EUR (11,9 proc.) – programai „InvestEU“, 2,3 mlrd. EUR (8,8 proc.) – kosmosui ir 1,5 mlrd. EUR (5,8 proc.) – kitoms sritims;

49. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 127 operacijas, apimančias visų rūšių šios DFP išlaidų kategorijos išlaidas; susirūpinęs pažymi, kad 32 (25 proc.) operacijose iš 127 Audito Rūmų tikrintų operacijų buvo klaidų; apgailestauja, kad, remdamiesi Audito Rūmų nustatytomis 28 kiekybiškai įvertinamomis klaidomis ir papildomomis klaidomis, aptiktomis ES agentūrų, bendrųjų įmonių ir Europos inovacijos ir technologijos instituto vykdytose DFP 1 išlaidų kategorijos operacijose, Audito Rūmai apskaičiavo, kad 2024 m. išlaidų, skirtų kategorijai „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“, klaidų lygis buvo reikšmingas, t. y. 3,2 proc.; be to, pažymi, kad Komisija įvertino, jog šios išlaidų kategorijos rizika atliekant mokėjimą yra 1,6 proc. ir ji patenka į Audito Rūmų įverčio žemesniąją intervalo pusę;

50. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų atliktą klaidų skirstymą į kategorijas: 76 proc. klaidų sudaro netinkamos finansuoti tiesioginės personalo išlaidos, 18 proc. – netinkamos finansuoti kitos tiesioginės išlaidos (PVM, kelionės, įranga), 4 proc. – netinkamos finansuoti subrangos sutartys ir 2 proc. – netinkamos finansuoti netiesioginės išlaidos;

51. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidos yra labiausiai paveiktos klaidų, ypač personalo sąnaudų srityje; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė kiekybiškai įvertinamų klaidų, susijusių su 26 iš 99 atrinktų

mokslinių tyrimų ir inovacijų operacijų;

52. palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai 2024 m. metinėje ataskaitoje taip pat įvertino informaciją apie DFP 1 išlaidų kategorijos veiklos rezultatus, kuri buvo pateikta Komisijos parengtoje 2023 m. metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje pateiktose programos veiklos rezultatų ataskaitose; palankiai vertina bendrą Audito Rūmų išvadą, kad, palyginti su 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, pagerėjo veiklos rezultatų rodiklių struktūra, įskaitant skirtingų tipų rodiklių (indėlio, produkto, rezultato ir poveikio) pusiausvyrą programos „Europos horizontas“, ES kosmoso programos ir programos „InvestEU“ atveju; susirūpinęs pažymi, kad 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) teisės aktuose nenumatyti rezultato ar poveikio rodikliai;

53. yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė ataskaitose pateiktų rezultatų atsekamumo spragų, visų pirma programos „Horizontas 2020“ atveju; mano, kad labai svarbu patikrinti ir užtikrinti duomenų, naudojamų veiklos rezultatų rodikliams nustatyti, atsekamumą ir patikimumą; susirūpinęs pažymi, kad dėl supaprastintų išlaidų variantų ir įgyvendinimo modelių, grindžiamų su išlaidomis nesusijusiu finansavimu, nustatymo ir vis dažnesnio naudojimo, rezultatų duomenų atsekamumo ir patikimumo trūkumai gali neigiamai paveikti Sąjungos finansinius interesus;

54. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad Komisija negalėjo pateikti projekto lygmens informacijos apie programą „InvestEU“, nes ji įgyvendinama taikant netiesioginį valdymą, kuris papildomas stebėsenos vizitais; apgailestauja dėl Komisijos atsakymo, kad nei pagal garantijų susitarimus, nei pagal „InvestEU“ reglamentą iš programą „InvestEU“ įgyvendinančių partnerių nereikalaujama teikti pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVRR) ataskaitų projektų lygmeniu; mano, kad išsamesnės veiklos rezultatų ataskaitos, susijusios su taikant netiesioginį valdymą įgyvendinamomis finansinėmis priemonėmis, pvz., „InvestEU“, turėtų būti pagrįstos projektų lygmens duomenimis;

55. yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė, jog apskritai pažanga siekiant pagrindinių veiklos rodiklių tikslų buvo mažesnė, nei įvertino Komisija; pažymi, kad 2021–2027 m. DFP programose tikslai daugiausia įgyvendinami pagal planą, o 2014–2020 m. programose tikslai buvo pasiekti tik iš dalies; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad mažiau nei pusė programos „Horizontas 2020“ ir 2014–2020 m. EITP veiklos rezultatų rodiklių rodo, kad rezultatai pasiekti arba kad jų siekiama; pažymi, kad 50 proc. programos „InvestEU“ rodiklių, pateiktų programos veiklos rezultatų ataskaitose, nebuvo pateikta galutinė reikšmė; pripažįsta Komisijos atsakymą, kad dėl finansinių priemonių, tokių kaip „InvestEU“, rinka ir paklausa grindžiamo pobūdžio tokių programų rezultatai priklauso nuo to, kaip jie įsisavinami rinkoje, o tai riboja Komisijos galimybes nustatyti iš anksto apibrėžtas tarpines ir galutines reikšmes;

56. primena Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) finansavimo programų svarbą Sąjungos moksliniam, visuomeniniam, ekonominiam ir technologiniam vystymuisi, nelygybės mažinimui, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimui ir Sąjungos energetinės priklausomybės nuo Rusijos mažinimui; pabrėžia, kad siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą ir panaikinti inovacijų atotrūkį, reikia didesnio MTI finansavimo, taip pat atsižvelgiant į atitinkamas Draghi pranešimo rekomendacijas;

57. pažymi, kad programos „Horizontas 2020“ *ex post* vertinime apskaičiuota, kad už kiekvieną su programa susijusių išlaidų eurą iki 2040 m. visuomenė gaus penkių eurų naudos; labai apgailestauja, kad 74 proc. pasiūlymų, kuriuos nepriklausomi ekspertai įvertino kaip aukštos kokybės, negalėjo būti finansuojami dėl biudžeto apribojimų; pažymi, kad visiems aukštos kokybės pasiūlymams finansuoti būtų reikėję papildomų 159 mlrd. EUR; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pakankamą Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą, kad būtų skatinama tvari Sąjungos gerovė ir konkurencingumas;

58. pabrėžia, kad svarbu supaprastinti Sąjungos MTI finansavimą reglamentuojančias taisykles ir procedūras, kad paramos gavėjams būtų lengviau gauti finansavimą ir įgyvendinti programą; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad, nepaisant pagal programą „Europos horizontas“ nustatytų supaprastinimų, skirtų palengvinti paramos gavėjų išlaidų ataskaitų teikimą, Audito Rūmai nenustatė reikšmingų skirtumų tarp programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“, susijusių su išlaidų tvarkingumu;

59. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad Komisija įgyvendino daugumą ankstesniais metais pateiktų rekomendacijų; vis dėlto yra susirūpinęs, kad priemonė „Personalo išlaidų vedlys“, kurią Audito Rūmai primygtinai ragina naudoti, ypač tam tikrų kategorijų paramos gavėjus, kurie yra labiau linkę daryti klaidas, pavyzdžiui, MVĮ ir nauji dalyviai, Audito Rūmams atliekant auditą dar nebuvo parengta; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad penkiose iš 34 programos „Europos horizontas“ operacijų, įtrauktų į 2024 m. imtį, paramos gavėjai vis dar skaičiavo personalo išlaidas naudodami programai „Horizontas 2020“ taikomą metodą arba nevisiškai laikėsi naujų programai „Europos horizontas“ taikomų taisyklių; mano, kad tokių priemonių, kaip „Personalo išlaidų vedlys“, kūrimas ir naudojimas galėtų padėti paramos gavėjams taikyti teisingas personalo išlaidų apskaičiavimo – pagrindinį klaidų šaltinį pagal DFP 1 išlaidų kategoriją – taisykles;

60. pažymi, kad 2024 m. programoje „Europos horizontas“ Komisija toliau diegė supaprastintas išlaidų apmokėjimo galimybes, kaip antai vienkartines išmokas ir vieneto sąnaudas, o 2024 m. darbo programose vienkartinių išmokų finansavimas sudaro 27 proc. viso kvietimo teikti pasiūlymus biudžeto; primena Audito Rūmų paaiškinimą, kad tuo atveju, kai skiriamos vienkartinės dotacijos, paramos gavėjams mokama iš anksto nustatyta vienkartinė suma už kiekvieną užbaigtą darbo paketą, neatsižvelgiant į faktines patirtas išlaidas; taip pat pažymi, kad Komisijos tikslas yra iki 2027 m. ne mažiau kaip 50 proc. paskelbtose darbo programose numatytų kvietimų teikti pasiūlymus biudžeto skirti vienkartinėmis išmokomis; yra susirūpinęs, kad dėl priežasčių, paaiškintų metinės ataskaitos 5.4 langelyje, Audito Rūmai negalėjo įvertinti, ar konkretaus įrangos elemento įtraukimas į pasiūlymą dėl biudžeto buvo būtinas ir pagrįstas jų audituotos vienkartinės dotacijos atveju;

61. pripažįsta, kad tarpiniame programos „Europos horizontas“ vertinime nustatyta, jog vienkartinės išmokos iš tikrųjų supaprastino paramos gavėjų darbą, nes, kaip apskaičiuota, buvo sutaupyta nuo 14 proc. iki 30 proc. jų administracinių išlaidų; atkreipia dėmesį į Komisijos atlikto vienkartinių išmokų finansavimo pagal programas „Horizontas 2020“ ir 2018–2024 m. programą „Europos horizontas“ vertinimo išvadas, įskaitant tai, kad paramos gavėjai taip pat pranešė Komisijai, jog jie pageidautų daugiau aiškumo dėl to, kaip bus atliekamas vienkartinių išmokų auditas; palankiai vertina tai, kad 2024 m. Komisija įdiegė programos „Europos horizontas“ dotacijų *ex post*

kontrolės strategiją, įskaitant vienkartinių dotacijų *ex post* techninių peržiūrų metodiką; pažymi, kad Komisija 2024 m. ketvirtąjį ketvirtį pradėjo vykdyti pirmąsias 30 programos „Europos horizontas“ *ex post* techninių peržiūrų;

62. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad ES finansinė parama trečiosioms šalims mokslinių tyrimų srityje gerokai padidėjo, nes pagal programos „Horizontas 2020“ dotacijas visam programavimo laikotarpiui buvo skirta 2,5 mlrd. EUR tokio finansavimo, o iki 2024 m. pabaigos pagal programą „Europos horizontas“ – 5,5 mlrd. EUR; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad devynių iš 11 atrinktų operacijų, susijusių su dotacijomis trečiosioms šalims, atveju Finansinio reglamento 207 straipsnyje nustatyta 60 000 EUR finansavimo riba buvo viršyta be tinkamo nuokrypio pagrindimo darbo programoje arba kvietime teikti pasiūlymus; atkreipia dėmesį į tai, kad, Komisijos teigimu, didesnių dotacijų sumų poreikis yra būdingas norint vykdyti tam tikrų rūšių veiksmus. nerimauja dėl Audito Rūmų išvados, kad trečiosios šalys neprivalo įrodyti savo kontrolės veiksmingumo, siekiant užtikrinti Sąjungos išlaidų tvarkingumą; sutinka su Audito Rūmų nuomone, kad dėl to kyla rizika patikimam finansų valdymui ir Sąjungos finansinių interesų apsaugai;

63. pažymi, kad Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programomis, įskaitant programą „Europos horizontas“, remiamas pažangiųjų technologijų kūrimas civilinėms reikmėms, tačiau pripažįsta, kad tam tikros technologijos gali kelti dvejopo naudojimo riziką; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad šiuo metu ji specialiai nekontroliuoja, ar pasibaigus projektui Sąjungos finansuojamų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų rezultatai nėra naudojami dvejopam naudojimui, kariniams ar gynybiniams tikslams; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad Sąjungos finansavimas visiškai atitiktų Sąjungos vertybes ir įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę; kartu pabrėžia, kad Komisija turi stiprinti tolesnę veiklą, susijusią su Sąjungos finansuojamais mokslinių tyrimų rezultatais, įskaitant jų perėjimą prie komercinio naudojimo, kad būtų kuo labiau padidintas poveikis visuomenei ir užtikrinta tinkama investicijų grąža mokesčių mokėtojams;

64. primena, kad 2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamentas nusprendė įsteigti Tyrimo komitetą programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimui tirti (PEGA), kuris tirtų įtariamus Sąjungos teisės pažeidimus ar netinkamą administravimą taikant Sąjungos teisę, susijusią su programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimu, ir 2023 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai ir Komisijai, priimtą po PEGA komiteto darbo[6]; reiškia didelį susirūpinimą dėl žiniasklaidos pranešimų[7], kuriuose teigiama, kad Sąjungos lėšomis tiesiogiai remiamos įmonės, susijusios su šnipinėjimo programų kūrimu, diegimu ir eksportu subjektų, kurių technologijos siejamos su neteisėtu žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir politinių veikėjų sekimu Sąjungoje ir trečiosiose šalyse; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad tinkamas Sąjungos lėšų naudojimas užtikrinamas įvairiomis sutartinėmis nuostatomis, susijusiomis, pavyzdžiui, su įsipareigojimu įgyvendinant veiksmus laikytis aukščiausių etikos standartų ir taikytinos teisės, taip pat įsipareigojimu užtikrinti pagarbą pagrindinėms Sąjungos vertybėms, ir kad dėl šių įsipareigojimų nesilaikymo gali būti

---

6 Priimti tekstai: P9_TA(2023)0244. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0244_LT.html.

7 https://www.ftm.eu/articles/spyware-industry-eu-subsidies-surveillance-concers.

taikomos įvairios sutartinės priemonės, įskaitant sutarties ar mokėjimų sustabdymą ir sutarties nutraukimą; be to, atkreipia dėmesį į Komisijos rašytinį atsakymą, kad, jos nuomone, ji ėmėsi keleto priemonių, kuriomis siekiama spręsti šnipinėjimo programų patekimo netinkamiems asmenims riziką ir padidinti galimų šnipinėjimo programų aukų apsaugą, įskaitant Europos žiniasklaidos laisvės aktą, E. privatumo direktyvą, Kibernetinio atsparumo aktą ir Dvejopo naudojimo reglamentą, ir kad jos metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose taip pat aptariami pokyčiai, susiję su įtarimais dėl neteisėto šnipinėjimo programų naudojimo;

65. atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą CONT komitetui, kad minėtos bendrovės nuo 2021 m. iš Sąjungos biudžeto iš viso gavo 12,77 mln. EUR; apgailestauja, kad, nepaisant pakartotinių biudžeto įvykdymo patvirtinimo pranešėjo prašymų, Komisija su CONT komitetu pasidalijo tik daline informacija apie visą šnipinėjimo programinei įrangai arba įkyraus stebėjimo programinės įrangos įmonėms skirtą Sąjungos finansavimo sumą, nes jos pateiktas atsakymas apsiriboja informacija, kuri jau yra viešai prieinama Finansinio skaidrumo sistemoje (FTS), kurioje šiuo metu skelbiama tik informacija apie paramos gavėjus ir rangovus, kuriems taikomas tiesioginis valdymas, ir apie įgyvendinimo partnerius, kuriems taikomas netiesioginis valdymas; mano, kad, remiantis žiniasklaidos pranešimais, negalima atmesti galimybės, kad minėtos įmonės taip pat galėjo gauti Sąjungos finansavimą iš programų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, ir kad Sąjungos lėšomis galėjo pasinaudoti papildomos šnipinėjimo programinės įrangos įmonės; apgailestauja dėl to, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija gavo neišsamų atsakymą į savo prašymą;

66. pabrėžia Sąjungos investicijų į didelio našumo, tvarių ir efektyviai sujungtų transeuropinių tinklų kūrimą transporto, energetikos ir skaitmeninių paslaugų srityse svarbą ir pažymi, kad EITP, kuriai 2024 m. skirta 4,1 mlrd. EUR, yra pagrindinė ES priemonė siekiant šių tikslų;

67. primena, kad siekiant įgyvendinti Sąjungos užmojį iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą, Sąjungai reikia pertvarkyti savo energetikos sistemą; atkreipia dėmesį į Komisijos rašytinį atsakymą, kad nuo 2021 m. atsinaujinančiojo vandenilio gamybai ir susijusiai infrastruktūrai iš EITP atsinaujinančiųjų išteklių energijos programos buvo išleista 12,63 mln. EUR, o 187,21 mln. EUR iš EITP transporto programos finansavimo buvo išleista degalų pildymo stotelėms; be to, pažymi, kad 2021–2024 m. Komisija iš Inovacijų fondo skyrė 791,13 mln. EUR dotacijų e. degalų projektams; ragina atsargiai skirti Sąjungos lėšas technologijoms, kurių ilgalaikis vaidmuo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo procese yra neaiškus arba ribotas, pavyzdžiui, e. degalams, siekiant užtikrinti, kad ribotiems viešiesiems ištekliams pirmenybė būtų teikiama didžiausio poveikio klimatui ir didžiausio masto sprendimams;

68. primena, kad Skaitmeninių rinkų aktu (SRA) siekiama užtikrinti sąžiningas ir inovacijoms palankias skaitmenines rinkas Europoje, neleidžiant jokiam atskiram subjektui dominuoti jose pakenkiant vartotojams, konkurentams ar demokratinei priežiūrai; pažymi, kad 2024 m. Konkurencijos generalinis direktoratas susidūrė su dideliu darbuotojų trūkumu, kaip nurodyta jo 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje (MVA); pažymi, kad Konkurencijos generalinis direktoratas perskirstė darbuotojus į padalinius, atsakingus už SRA vykdymą, todėl kituose departamentuose susidarė darbuotojų trūkumas;

Rekomendacijos

69. ragina Komisiją:

i) visiškai atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas dėl teisėtumo ir tvarkingumo bei veiklos ataskaitų teikimo;

ii) nustatyti reikalavimus įgyvendinantiesiems partneriams teikti veiklos ataskaitas, grindžiamas projekto lygmens duomenimis, taip pat dėl finansinių priemonių, įgyvendinamų pagal netiesioginio valdymo principą, pavyzdžiui, „InvestEU“;

iii) atlikti programoje „Europos horizontas“ įdiegtų supaprastinimo priemonių peržiūrą, siekiant įvertinti, ar jomis iš tikrųjų supaprastinama projektų paramos gavėjų ir pareiškėjų padėtis;

iv) parengti ir skatinti naudoti priemones, pavyzdžiui, Personalo išlaidų vedlį, padedančias paramos gavėjams taikyti teisingas personalo išlaidų apskaičiavimo taisykles;

v) įvertinti 2024 m. ir 2025 m. pradėtų vykdyti vienkartinių dotacijų *ex post* techninių peržiūrų metu įgytą patirtį ir pateikti ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai;

vi) atlikti išsamią Sąjungos finansavimo, skirto šnipinėjimo ar įkyraus stebėjimo programinės įrangos kūrimui, diegimui ir eksportui visiems valdymo būdams nuo 2021 m., peržiūrą ir pasidalyti ja su biudžeto įvykdymą tvirtinančia institucija;

vii) užtikrinti, kad Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimu, be kita ko, pagal programą „Europos horizontas“ ir susitarimus su ES nepriklausančiomis šalimis partnerėmis, nebūtų prisidedama prie šnipinėjimo programinės įrangos ar lygiaverčių įkyraus stebėjimo technologijų kūrimo pagal atitinkamas 2023 m. birželio 15 d. priimtas Parlamento rekomendacijas[8];

Sanglauda, atsparumas ir vertybės

70. pažymi, kad DFP 2 išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ programoms skirtas biudžetas buvo 61,4 mlrd. EUR (32,1 proc. Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 47,7 proc. Europos regioninės plėtros fondui (ERPF) ir kitiems regioniniams veiksmams, 16,4 proc. Europos socialiniam fondui (ESF), 6,7 proc. Sanglaudos fondui (SF), 6,6 proc. programai „Erasmus+“, 2,2 proc. EITP transporto sektoriui, 3,6 proc. ES ekonomikos gaivinimui ir 3,1 proc. kitoms schemoms;

71. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 223 operacijų imtį, apimančią visų rūšių DFP 2 išlaidų kategorijos išlaidas; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmų įvertintas bendras šios išlaidų kategorijos išlaidų klaidų lygis 2024 m. vėl žymiai viršija reikšmingumo

[8] Priimti tekstai: P9_TA(2023)0244, 112 dalis. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0244_LT.html,

ribą, kuri yra 5,7 proc.;

72. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų atliktą sanglaudos išlaidose nustatytų klaidų klasifikavimą: 49 proc. klaidų sudaro netinkamos finansuoti išlaidos, 23 proc. klaidų – rimti viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimai, 18 proc. klaidų – netinkami finansuoti projektai; be to, pažymi, kad didžiausią klaidų dalį (54 proc.) sudaro su ERPF ir Sanglaudos fondu susijusios išlaidos;

73. pažymi, kad apskritai Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas (REGIO GD) savo metinėje veiklos ataskaitoje padarė išvadą, kad 2024 m. ERPF / Sanglaudos fondo sąskaitose išliko reikšmingas išlaidų lygis arba netvarkingų išlaidų lygis, nepaisant valstybių narių lygmeniu jau atliktų patikrinimų ir pataisymų rezultatų, o Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (EMPL GD) padarė tą pačią išvadą dėl ESF (Jaunimo užimtumo iniciatyvos (JUI)) ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF);

74. pakartoja savo susirūpinimą dėl Audito Rūmų apžvalgoje Nr. 03/2024 „Patikinimo sistemos ir pagrindinių veiksnių, lėmusių 2014–2020 m. sanglaudos išlaidų klaidas, apžvalga“ pateiktos išvados, kad Komisija nepakankamai įvertina savo ataskaitose nurodytų klaidų lygį;

75. yra susirūpinęs dėl nuolatinių trūkumų, kuriuos Audito Rūmai pastebėjo nacionalinių audito institucijų darbe ir kurie yra matomi patikinimo dokumentų rinkiniuose nustatytų trūkumų atveju, kai likutinis klaidų lygis viršija reikšmingumo ribą patikinimo dokumentų rinkiniuose, kuri yra daugiau kaip 60 proc. visos 2024 m. audituotų patikinimo dokumentų rinkinių vertės; susirūpinęs pabrėžia, kad vadovaujančiosioms institucijoms nuolat nepavyksta veiksmingai užkirsti kelio paramos gavėjų deklaruotų išlaidų srities pažeidimams arba juos nustatyti ir kad dėl to mažėja Komisijos galimybės pasikliauti jų darbu;

76. yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų pastabos, kad audito institucijos, atlikdamos patikrinimus, galėjo ir turėjo nustatyti Audito Rūmų nurodytas klaidas; pažymi, kad dėl to mažėja Komisijos galimybės pasikliauti jų darbo rezultatais; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad nuo 2017 m. patikimumo dokumentų rinkinių, kuriuose likutinis klaidų lygis viršija 2 proc., dalis nesumažėjo iki mažiau nei 39 proc. jo imtyje esančių išlaidų, o tai rodo, kad audito institucijų darbe tebėra trūkumų, kurių Komisija savo patikimumo užtikrinimo veikla nepakankamai pašalina; tačiau palankiai vertina tai, kad Komisija pradėjo įgyvendinti veiksmų planą, kuriuo siekiama 2021–2027 m. laikotarpiu pagerinti institucijų gebėjimą nustatyti pažeidimus;

77. pažymi, kad Audito Rūmai savo apžvalgoje Nr. 04/2025 „ES sanglaudos politikos ateitis: Mokymasis iš patirties“ priminė ilgalaikę problemą, susijusią su reglamentavimo sistemos sudėtingumu, ir kad, nepaisant pastangų supaprastinti taisykles ir procedūras, Sąjungos reglamentavimo sudėtingumas ir nacionalinių bei regioninių reikalavimų bendras egzistavimas tebėra didelė administracinė našta ir prisideda prie didelio klaidų lygio; pažymi, kad, nors siekiant sumažinti ataskaitų teikimo įpareigojimus buvo įdiegtos supaprastintos išlaidų galimybės, jomis vis dar naudojamasi ribotai, ypač ERPF; pabrėžia, kad nuolatiniai valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų trūkumai turi būti pašalinti prieš pradedant taikyti bet kokį būsimą išlaidų modelį kitoje DFP, pagal kurį būtų labiau pasikliaujama nacionaline kontrole;

78. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 22/2025 „Finansinės pataisos įgyvendinant sanglaudos politiką“ pateiktas išvadas, kad Komisija neatlieka finansinių pataisų taip, kaip turėtų, kad apsaugotų Sąjungos biudžetą nuo netvarkingų išlaidų sanglaudos politikoje, ir kad, nepaisant to, jog išlaidų sanglaudos politikai srityje kasmet daroma daugybė klaidų, Komisijai prireikė daugiau nei dešimtmečio, kad 2025 m. rugsėjo mėn. priimtų pirmąją 2014–2020 m. laikotarpio finansinę pataisą; atkreipia dėmesį į tai, kad teisinė sistema, kuria reglamentuojamas koregavimo mechanizmas, yra sudėtinga, kad didelių trūkumų vertinimo gairės ir kriterijai nėra pakankamai aiškūs ir taikomi nenuosekliai ir kad nėra aiškiai apibrėžto procedūros termino;

79. pažymi, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija svarsto galimybę nustatyti priimtiną sanglaudos politikos klaidų lygį, kurį viršijus metinis biudžeto įvykdymas būtų atidėtas;

80. su susirūpinimu pažymi, kad Audito Rūmai nustatė valdžios institucijų audito darbo planavimo ir pasirengimo jam trūkumų, pavyzdžiui, imties metodų trūkumų ir neišsamių kontrolinių sąrašų;

81. primena, kad, gavusi su biudžeto įvykdymo patvirtinimu susijusį prašymą leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su sutartimis, sudarytomis su 30 ekonominės veiklos vykdytojų, Komisija dėl savo vidaus duomenų sistemų trūkumų turėjo atlikti plataus masto ir daug išteklių reikalaujantį identifikavimo darbą, dėl kurio buvo nustatyta šimtai subjektų, turinčių panašius ar susijusius pavadinimus; pripažįsta Komisijos tarnybų pastangas atsakyti greitai ir skaidriai; be to, primena, kad pradėjus įgyvendinti kitą DFP Komisija privalės naudoti „Arachne“ duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonėje saugomus duomenis centralizuotai skaidrumo interneto svetainei, o valstybės narės privalės suteikti automatinę prieigą prie atitinkamų duomenų; šis įpareigojimas bus taikomas nuo 2027 m. ir Komisija jau pradėjo parengiamąjį darbą; vis dėlto pabrėžia, kad prieš pradedant diegti naują privalomą sistemą Komisija turėtų įvertinti, ar galima įdiegti veiksmingesnius tarpinius sprendimus, kurie suteiktų galimybę sparčiai ir patikimai nustatyti sutartinius santykius su konkrečiais ekonominės veiklos vykdytojais, bent jau pagal tiesioginį ir netiesioginį valdymą, kai tai nepriklauso nuo valstybių narių įvestų duomenų;

82. pažymi, kad Audito Rūmai savo Specialiojoje ataskaitoje Nr. 24/2025 „Sanglaudos politikos finansinės priemonės – Pakartotinio lėšų panaudojimo galimybe pasinaudota iš dalies“ nustatė, kad, nors vienas iš finansinių priemonių sanglaudos politikoje privalumų, palyginti su dotacijomis, yra tas, kad grįžtamosios lėšos gali būti naudojamos papildomiems galutiniams gavėjams remti, o tai padeda veiksmingiau naudoti viešąjį finansavimą, per tinkamumo finansuoti laikotarpius grįžtamosios lėšos panaudojamos tik ribotai, iš dalies dėl priimtinų priežasčių, pavyzdžiui, dėl ilgalaikio investicijų pobūdžio; atkreipia dėmesį į tai, kad pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui grįžtamosios lėšos paprastai pakartotinai naudojamos sanglaudos tikslais, tačiau su tam tikrais apribojimais; apgailestauja dėl to, kad pakartotinio panaudojimo įpareigojimo teisinė sistema yra nepakankamai aiški ir dviprasmiška, o Komisija nepakankamai prižiūri, todėl valstybių narių valdymo institucijos taiko skirtingą praktiką;

83. yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų pastabos, kad sanglaudos politikos fondų (ERPF, SF,

ESF+), kurie sudaro daugiau kaip 90 proc. pasidalijamojo valdymo lėšų pagal BNR 2021–2027 m. laikotarpiu, įgyvendinimas tebėra menkas; pabrėžia, kad Audito Rūmai, lygindami išankstinio finansavimo ir tarpinių mokėjimų įgyvendinimą su ankstesniu programavimo laikotarpiu, nustatė, kad bendras šių trijų fondų lėšų įsisavinimo lygis 2024 m. pabaigoje siekė tik 5 proc., palyginti su 14 proc. lygiaverčiu ankstesnės DFP laiko tarpsniu (2017 m. pabaigoje). susirūpinęs pažymi, kad, kadangi pagrindinių išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaiga[9] ir 2021–2027 m. DFP galutinio likučio išmokėjimo terminas yra nustatyti vienais metais anksčiau nei ankstesniu programavimo laikotarpiu, spaudimas įsisavinti Sąjungos lėšas toliau didės;

84. yra susirūpinęs dėl to, kad 2024 m. Komisijos prognozuojamas 2025–2027 m. įsipareigojimų panaikinimas išaugo iki 8,8 mlrd. EUR, palyginti su 2023 m. prognozuojamais 8,1 mlrd. EUR tuo pačiu laikotarpiu, ir kad šį numatomų įsipareigojimų panaikinimo padidėjimą daugiausia lėmė sanglaudos programos pagal dabartinę DFP ir EŽŪFKP; atkreipia dėmesį į tai, jog tikimasi, kad EŽŪFKP įsipareigojimai bus panaikinti, kai 2026 m. bus užbaigtos ankstesnės DFP programos, o 2021–2027 m. DFP sanglaudos programoms kyla reikšminga įsipareigojimų panaikinimo rizika nuo 2027 m.;

85. pabrėžia Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT) rekomendaciją, pateiktą 2024 m. atlikus auditą dėl patikinimo, susijusio su lėšų, įgyvendinamų pagal pasidalijamojo valdymo principą, kūrimo procesų, kad reikia atnaujinti Regioninės ir miestų politikos generalinio direktorato (REGIO GD), Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato (EMPL GD) ir Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinio direktorato (MARE GD) bendro audito strategiją, nes tam tikri elementai nebuvo pakankamai aiškūs arba nebuvo pakankamai parengti šiuo programavimo laikotarpio etapu; taip pat atkreipia dėmesį į VAT rekomendaciją, kad REGIO GD, kuris taip pat įgyvendina ES solidarumo fondą pagal pasidalijamojo ir netiesioginio valdymo principą, turi toliau tobulinti savo struktūrą ir veiksmingą valdymą;

86. pažymi, kad, sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kurių valstybė narė neištaisė, atvejais Komisija, nustačiusi paramos mažinimo ir susigrąžinimo sistemą[10], 2025 m. gegužės 8 d. atliko pirmąjį tokį sumažinimą, kai, atsižvelgdama į OLAF rekomendaciją, priėmė pirmąjį įgyvendinimo sprendimą, kuriuo Slovakijai dėl neištaisyto pažeidimo parama sumažinta 1,225 mln. EUR; vis dėlto atkreipia dėmesį į Audito Rūmų Specialiojoje ataskaitoje Nr. 26/2025 pateiktą išvadą, kad Komisija neturi mechanizmo, kuris suteiktų galimybę stebėti, ar sumos, kurias nacionaliniai teismai nurodė susigrąžinti po baudžiamojo proceso, iš tikrųjų yra visiškai grąžinamos į Sąjungos biudžetą;

87. reiškia didelį susirūpinimą dėl 2025 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos išvadų dėl teisinės valstybės padėties Vengrijoje, visų pirma dėl nuolatinių ir sisteminių iššūkių teisminėse institucijose ir žiniasklaidos sektoriuje; su susirūpinimu pažymi, kad bylų paskirstymo skaidrumas žemesnės instancijos teismuose nepagerėjo ir kad teismų sistemoje kai kuriems teisėjams vis dar daromas nepagrįstas spaudimas, visų pirma susijęs su vidaus diskusijomis svarbiausiais klausimais, susijusiais su teismų

---

9 Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 2 dalis.

10 C/2024/4618, IV priedas.

nepriklausomumu; taip pat susirūpinęs pažymi, kad 2024–2025 m. nacionalinės kovos su korupcija strategijos įgyvendinimas atsilieka, nes mažėja už korupcinius nusikaltimus priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius, nėra pažangos nustatant patikimus aukšto lygio korupcijos atvejus ir Vengrijos sąžiningumo institucija nuolat praneša apie kliūtis, trukdančias veiksmingai vykdyti priežiūros užduotis;

88. pažymi, kad iš 20,9 mlrd. EUR, kurie iš pradžių buvo blokuojami pagal BNR dėl pagrindinių teisių pažeidimų, 2026 m. sausio mėn. Vengrijos vyriausybei liko blokuoti tik 8,6 mlrd. EUR; taip pat pažymi, kad iš 6,3 mlrd. EUR, kurie iš pradžių buvo blokuojami pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą dėl susirūpinimą keliančių teisinės valstybės ir korupcijos aspektų, 2024 m. pabaigoje ir 2025 m. pabaigoje atitinkamai buvo panaikinta tik 1 ir 1,1 mlrd. EUR; yra labai susirūpinęs dėl to, kad Vengrijoje toliau blogėjant teisinės valstybės principams ir klestint korupcijai per įsišaknijusius oligarchinius tinklus, mažėja Sąjungos lėšų suma, įšaldyta dėl susirūpinimą keliančių teisinės valstybės ir korupcijos problemų, todėl nuolat mažėja Komisijos daromas spaudimas Vengrijos vyriausybei vykdyti reformas;

89. pažymi, kad „MOL“, viešai kotiruojamas Vengrijos naftos chemijos konglomeratas, yra veiksmingai kontroliuojamas per tris vadinamuosius viešojo intereso fondus, susijusius su Vengrijos vyriausybe, kurių kiekvienas valdo po 10 proc. akcijų; primena, kad 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/2506 Komisijai draudžiama vykdant Sąjungos biudžetą prisiimti naujus teisinius įsipareigojimus tiesiogiai ar netiesiogiai valdant Vengrijos viešojo intereso fondams ir jų išlaikomiems subjektams; susirūpinusi pažymi, jog atrodo, kad bent vienas finansavimo susitarimas tarp Komisijos ir „MOL“ buvo sudarytas po to sprendimo priėmimo; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad ji tiria šį klausimą, ir tikisi, kad Komisija biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai nedelsdama pateiks tikslų paaiškinimą, kaip toks įsipareigojimas galėjo būti pasirašytas;

90. pažymi, kad Vengrijos vyriausybė pagal SAFE priemonę gaus trečią pagal dydį asignavimą – 16,2 mlrd. EUR, skirtą didelėms investicijoms į gynybos pramonę remti; primena, kad Komisija turi teisę nepatvirtinti nacionalinių investicijų į gynybą planų pagal SAFE, jei kyla abejonių dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos; pažymi, kad Vengrijos vyriausybė neseniai pardavė kontrolinį 75 proc. + 1 valstybės gynybos pramonės akcijų paketą bendrovei „4iG“, kuri, kaip manoma, yra artima vyriausybei; primygtinai įspėja, kad, atsižvelgiant į nuolatinį teisinės valstybės principo blogėjimą, nuolatinę korupcijos riziką ir sisteminius priežiūros trūkumus, kaip aprašyta pirmiau, Sąjungos finansiniai interesai negali būti laikomi tinkamai apsaugotais, jei SAFE finansavimas būtų išmokėtas Vengrijai, nenustačius bent jau griežtų sąlygų, kurių turi būti laikomasi prieš išmokant lėšas;

91. su susirūpinimu pabrėžia, kad po 2024 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos Slovakija priėmė keletą Baudžiamojo kodekso pakeitimų 2024 m. antroje pusėje, įskaitant specializuotų kovos su korupcija subjektų, Nacionalinės nusikalstamumo agentūros ir Specialiosios prokuratūros uždarymą, dėl kurių vėlavo kitoms įstaigoms perduoti tyrimai ir labai sumažėjo korupcijos bylų skaičius; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Slovakijos vyriausybės planą pakeisti dabartinį pranešėjų biurą institucija, kurios pirmininką tiesiogiai skirtų parlamento pirmininkas, o tai kelia pavojų, kad biuras gali būti politizuotas, jo darbas derinamas su vyriausybės prioritetais, sumažės pranešėjų apsauga ir galimybės kontroliuoti, kaip vyriausybė tvarko Sąjungos lėšas;

pabrėžia, kad šie pokyčiai kelia didesnę ir didelę riziką patikimam Sąjungos biudžeto finansiniam valdymui; pabrėžia, kad Teisinės valstybės sąlygų reglamentas neapsiriboja tik kraštutinėmis priemonėmis, bet taip pat suteikia galimybę imtis ankstyvų veiksmų ir iš dalies sustabdyti lėšų skyrimą, kai nustatomi teisinės valstybės principų pažeidimai, keliantys didelį pavojų patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui;

92. šiomis aplinkybėmis pažymi, kad po Biudžeto kontrolės komiteto misijos Bratislavoje 2025 m. gegužės 26–28 d. dėl nepagrįstų Slovakijos Ministro Pirmininko ir Nacionalinės tarybos narių viešų pareiškimų misijos vadovui buvo grasinama, todėl prireikė policijos apsaugos; mano, kad tokie incidentai dar kartą parodo blogėjančią teisinės valstybės aplinką ir jos keliamą pavojų Sąjungos finansiniams interesams;

93. apgailestauja dėl to, kad, remiantis pilietinės visuomenės analize, daugumoje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos rekomendacijų atkartojamos ankstesnės rekomendacijos; mano, kad tai kelia susirūpinimą dėl to, ar valstybės narės pakankamai rimtai atsižvelgia į rekomendacijas ir ar Komisija daro pakankamą spaudimą, kad užtikrintų veiksmingą jų įgyvendinimą; pabrėžia, kad daugelis teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje išvardytų trūkumų turi tiesioginį poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansiniam valdymui, todėl mano, kad biudžeto kontrolės požiūriu labai svarbu, kad ši veikla duotų apčiuopiamų ir išmatuojamų rezultatų;

94. atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad Generalinis sekretoriatas koordinuoja trijų skirtingų priemonių – Sąlygų reglamento, Teisinės valstybės ataskaitos, EGADP ir BNR horizontaliųjų reikiamų sąlygų – taikymą, kad būtų užtikrintas nuoseklumas visose programose, priemonėse ir valstybėse narėse, ir kad įgyvendinant kiekvieną priemonę yra pagrindinė tarnyba, kuriai patikėtas vykdymas, o atitinkamos susijusios tarnybos taip pat prisideda prie šio darbo; be to, pažymi, kad Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas (JUST GD) ir Generalinis sekretoriatas kartu vadovauja darbui, susijusiam su teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (EMPL GD) vadovauja darbui, susijusiam su Chartijos horizontaliąja reikiama sąlyga, Reformų ir investicijų darbo grupė (REFORM DG) kartu su Ekonomikos ir finansų reikalų generaliniu direktoratu (ECFIN GD) – darbui, susijusiam su EGADP, o Biudžeto generalinis direktoratas (BUDG GD) – darbui, susijusiam su Sąlygų reglamentu; tačiau apgailestauja, kad Komisijos pirmininko vaidmuo priimant sprendimus, susijusius su įšaldytomis lėšomis, tebėra neskaidrus; pažymi, kad, nepaisant tvirtos raštu įformintos sistemos, sprendimų priėmimo procesas praktiškai tebėra nepakankamai skaidrus; apgailestauja, kad praeityje Komisija pateikė tik būtiniausią informaciją, nepateikdama svarbiausių detalių, ir net po to, kai Parlamentas paprašė, nesidalijo visais dokumentais; pabrėžia, kad aiškios ir skaidrios sprendimų priėmimo struktūros labai svarbios siekiant išvengti bet kokio suvokimo, kad lėšų įšaldymas priklauso nuo politinių sumetimų;

95. apgailestauja, kad Komisijai prireikė daugiau nei dvejų metų, kad pradėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Maltą dėl Sąjungos teisės netaikymo internetinių lošimų srityje; su dideliu susirūpinimu pažymi, kad dėl Maltos teisės aktų, pagal kuriuos neleidžiama vykdyti galiojančių kitų valstybių narių teismo sprendimų, apie 100 000 Sąjungos piliečių, turinčių teisę į išmokas, negalėjo gauti žalos atlyginimo; be to, pažymi, kad kelios Maltoje licencijuotos lošimų bendrovės pradėjo perleisti turtą kitiems subjektams, taip keldamos pavojų, kad tūkstančiai teismo sprendimų bus veiksmingai įvykdyti, net jei ginčijami teisės aktai būtų atšaukti; todėl labai

apgailestauja dėl to, kad Komisija delsia pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras;

Rekomendacijos

96. ragina Komisiją imtis veiksmų pagal Audito Rūmų metinėje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir užtikrinti, kad:

i) audito institucijos sustiprintų savo kontrolės ir nustatymo gebėjimus, patikrinant, ar jos tinkamai planuoja imtį, patvirtintų, kad atitiktis tinkamumo kriterijams yra įrodyta, ir saugotų tinkamus dokumentus, kuriais patvirtinama audito seka;

ii) kai aptinkami sistemingi (veiksmų) programų trūkumai ir nustatoma fiksuotoji norma, kad valstybių narių institucijos nesinaudotų fiksuoto dydžio koregavimo mechanizmu, kad išvengtų savo atsakomybės patikrinti išlaidų tinkamumą finansuoti, prieš jas deklaruojant Komisijai, ir prireikus individualiai susigrąžinti lėšas;

97. taip pat ragina Komisiją:

i) toliau spręsti sisteminę problemą, susijusią su klaidų neaptikimu valstybių narių lygmeniu sanglaudos politikos išlaidų srityje, veiksmingai įgyvendindama veiksmų planą, kuriuo siekiama padidinti aptikimo pajėgumus valstybių narių ir Komisijos lygmeniu;

ii) parengti metodiką, pagal kurią būtų galima įvertinti bendrą Europos prokuratūros ir OLAF tyrimų finansinį poveikį, įskaitant sumas, susigrąžintas po nacionalinių teismų sprendimų baudžiamosiose bylose, ir reguliariai gauti iš valstybių narių informaciją apie susigrąžintą turtą ir į Sąjungos biudžetą grąžintą dalį, kaip rekomendavo Audito Rūmai;

iii) susieti teisinės valstybės ataskaitoje pateiktas rekomendacijas su konkrečių priemonių įgyvendinimu atitinkamoje valstybėje narėje, kad jos turėtų didesnį poveikį ir geriausiu atveju padėtų apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, ir šiuo atžvilgiu nurodo rekomendacijas, pateiktas 2025 m. birželio 18 d. Parlamento rezoliucijoje dėl Komisijos 2024 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos;

iv) suintensyvinti horizontaliųjų ir teminių reikiamų sąlygų stebėseną visose valstybėse narėse, kad būtų galima nustatyti galimas grėsmes Sąjungos biudžeto apsaugai, ir užtikrinti didesnį skaidrumą bei suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą taikant šią priemonę;

v) glaudžiai suderinti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą su Sąlygų reglamentu ir išsamiau pranešti apie teisinės valstybės principų pažeidimus, kad šiais duomenimis būtų galima pasinaudoti siekiant aktyvuoti Sąlygų reglamentą;

vi) skubiai iš naujo įvertinti ir spręsti padėties blogėjimo teisinės valstybės srityje ir rizikos Sąjungos biudžetui Vengrijoje problemą ir imtis visų būtinų veiksmų pagal Sąlygų reglamentą ir kitas turimas priemones, įskaitant visišką Sąjungos lėšų sustabdymą;

Gamtos ištekliai ir aplinka

98. pažymi, kad DFP 3 išlaidų kategorijos „Gamtos ištekliai ir aplinka“ programoms skirtas biudžetas buvo 64,4 mlrd. EUR (33,7 proc. Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 59,2 proc. šių išlaidų teko Europos žemės ūkio garantijų fondui (EŽŪGF) – tiesioginėms išmokoms (38,1 mlrd. EUR), po to EŽŪFKP (15,5 mlrd. EUR, 24,0 proc.), Teisingos pertvarkos fondui (6,2 mlrd. EUR, 9,5 proc.), Europos žemės ūkio garantijų fondui (EŽŪGF) – su rinka susijusioms išlaidoms (2,7 mlrd. EUR, 4,1 proc.), Jūros reikalų ir žuvininkystės fondui (1,3 mlrd. EUR, 2,0 proc.), Aplinkos ir klimato politikos programai (LIFE) (600 mln. EUR, 0,9 proc.) ir kitų sričių programoms (200 mln. EUR, 0,3 proc.);

99. pabrėžia, kad 2024 m. bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) sudarė pagrindinę ES išlaidų „Gamtos ištekliai ir aplinka“ dalį (87,3 proc.); primena, kad 2024 m. buvo antrieji 2023–2027 m. BŽŪP metai, kuriais pradėtas taikyti naujas įgyvendinimo modelis, pagal kurį mokėjimai grindžiami rezultatais grindžiamais elementais, dėl kurių susitarta su valstybėmis narėmis strateginiuose planuose;

100. palankiai vertina tai, kad 2024 m. pabaigoje mokėjimai iš EŽŪFPS 2021–2027 m. sudarė 6,3 mlrd. EUR (2023 m. – 700 mln. EUR), o tai reiškia 9,5 proc. įsisavinimo lygį (palyginti su 1 proc. 2023 m.); be to, palankiai vertina 32 proc. Teisingos pertvarkos fondo lėšų panaudojimo lygį; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į žemą Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo (EJRŽAF) lėšų įsisavinimo lygį, kuris iki 2024 m. pabaigos siekė tik 3 proc.;

101. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 228 operacijų imtį, apimančią visų rūšių šios DFP išlaidų kategorijos išlaidas 19 valstybių narių ir Jungtinėje Karalystėje; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai apskaičiavo, jog šios išlaidų kategorijos klaidų lygis yra 2,6 proc. (2023 m. – 2,2 proc.); taip pat pažymi, kad Audito Rūmai nustatė aštuonias kiekybiškai įvertinamas klaidas (t. y. klaidas, turinčias tiesioginį finansinį poveikį Sąjungos biudžetui) kaimo plėtros srityje, aštuonias klaidas, susijusias su ekologinių sistemų sandoriais, t. y. naujo tipo intervencija, nustatyta pagal 2023–2027 m. BŽŪP, siekiant remti žemės ūkio praktiką, kuria prisidedama prie klimato ir aplinkosaugos tikslų bei gyvūnų gerovės, tris klaidas, susijusias su tiesioginėmis išmokomis, išskyrus ekologines sistemas, dvi klaidas, susijusias su rinkos priemonėmis, ir vieną klaidą, susijusią su pasidalijamojo valdymo operacija pagal EJRŽAF; pažymi, kad Audito Rūmai taip pat nustatė 19 kitų atitikties reikalavimams problemų, neturinčių finansinio poveikio Sąjungos biudžetui;

102. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų atliktą klaidų skirstymą į kategorijas: 44 proc. klaidų sudaro administracinės klaidos, 28 proc. – netinkamumo finansuoti klausimai, 16 proc. – agrarinės aplinkosaugos, klimato ar ekologinių sistemų įsipareigojimų nesilaikymas ir 12 proc. – netikslios informacijos apie plotus ar gyvūnus pateikimas;

103. yra susirūpinęs dėl to, kad 13 kiekybiškai įvertinamų klaidų atvejų Audito Rūmai mano, jog valstybių narių institucijos ir Komisija turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms arba jas aptikti ir ištaisyti prieš patvirtindamos išlaidas, ir kad jei valstybių narių valdžios institucijos būtų tinkamai pasinaudojusios visa turima informacija, įvertintas šios išlaidų kategorijos klaidų lygis būtų buvęs 2,2 procentinio punkto mažesnis;

104. tiki Audito Rūmų išvada, kad 2024 m. tiesioginėse išmokose pagal BŽŪP, išskyrus ekologines sistemas, reikšmingų klaidų ir toliau nebus; pripažįsta Komisijos vertinimą, kad tai patvirtina svarbų Integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) vaidmenį užkertant kelią klaidų rizikai ir ją mažinant, nes tiesiogines išmokas kiekviena valstybė narė administruoja per IAKS, kuri susieja valdų, paramos paraiškų, gyvūnų registrų ir žemės ūkio paskirties plotų duomenų bazes;

105. primena, kad pagal rezultatais grindžiamą BŽŪP 2023–2027 m. modelį valstybės narės nustato taisykles, kurių turi laikytis galutiniai paramos gavėjai pagal bendrąją Sąjungos sistemą, o Komisija daugiausia dėmesio skiria veiklos rezultatams ir sistemų, kurias valstybės narės įdiegė siekdamos užtikrinti šių sąlygų laikymąsi, veikimui, o ne atskiriems sandoriams; be to, primena, kad atitinkamai BŽŪP įgyvendinimo 2023–2027 m. laikotarpiu valstybės narės privalo Komisijai teikti ataskaitas apie produkto ir rezultato rodiklius, susijusius su politikos vykdymu, o ne apie kontrolės statistiką;

106. atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymus Audito Rūmams, kad, jos nuomone, sertifikavimo įstaigų audito darbas ir toliau yra pagrindinis BŽŪP išlaidų pagal strateginius planus patikinimo elementas; be to, pažymi, kad 2023–2027 m. BŽŪP atveju valstybės narės privalo pateikti Komisijai savo patikinimo dokumentų rinkinius, įskaitant naujas metines veiklos rezultatų ataskaitas ir sertifikavimo įstaigos nuomonę bei pridedamas ataskaitas, kurias Komisija naudoja kartu su savo ir Audito Rūmų audito rezultatais, kad padarytų išvadą dėl BŽŪP išlaidų patikinimo; pabrėžia, kad Komisija neapskaičiuoja klaidų lygio ar rizikos, susijusios su BŽŪP strateginių planų išlaidų apmokėjimu; pripažįsta Komisijos paaiškinimą, kad kadangi 74,8 proc. 2024 m. DFP 3 išlaidų kategorija atitinka rezultatais grindžiamas išlaidas pagal BŽŪP strateginius planus, šiai išlaidų kategorijai, taigi ir visam Sąjungos biudžetui, nebuvo galima nustatyti mokėjimo rizikos;

107. pažymi, kad Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas (AGRI GD) 2024 m. 82 proc. 2023–2027 m. BŽŪP išlaidų įvertino kaip mažos rizikos, 11 proc. kaip vidutinės rizikos, o likusius 7 proc. kaip didelės rizikos; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų paaiškinimą, kad mažos rizikos išlaidos atitinka intervencines priemones, kurioms neturi įtakos galimi rimti jų valdymo sistemų trūkumai, ir kad dauguma mažos rizikos išlaidų yra susijusios su tiesioginėmis išmokomis ir kita parama, kuriai taikoma IAKS; be to, pažymi, kad 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje AGRI DG sujungė rezultatais ir atitiktimi grindžiamų išmokų rezultatus ir padarė išvadą, kad iš viso 77 proc. 2024 m. BŽŪP išlaidų buvo mažos rizikos (palyginti su 69 proc. 2023 m. ir 72 proc. 2022 m. BŽŪP išlaidų), 10 proc. buvo vidutinės rizikos ir 13 proc. didelės rizikos;

108. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į AGRI GD 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje nurodytas išlygas, būtent dešimt išlygų dėl devynių valstybių narių IAKS išlaidų pagal BŽŪP strateginius planus dėl galimų rimtų trūkumų, nustatytų valdymo sistemų veikimo srityje, šešių išlygų penkioms valstybėms narėms dėl IAKS išlaidų pagal BŽŪP strateginius planus, susijusių su galimais rimtais valdymo sistemų veikimo trūkumais, šešių išlygų keturioms valstybėms narėms dėl rinkos priemonių, susijusių su reikšmingais pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo trūkumais, kurių rizikos suma yra 14,92 mln. EUR, vienos išlygos vienai valstybei narei dėl tiesioginių išmokų pagal atokiausiems regionams ir saloms skirtą programą (POSEI), taip pat didelių pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo trūkumų, kurių rizikos suma įvertinta 28,83 mln. EUR, 12 išlygų dešimčiai valstybių narių dėl kaimo plėtros, didelių

pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo trūkumų, kurių rizikos suma įvertinta 209,80 mln. EUR;

109. palankiai vertina tai, kad atlikdami 2024 m. auditą Audito Rūmai taip pat surinko ir išanalizavo informaciją apie 2023–2027 m. BŽŪP metinių veiklos ataskaitų nustatymą; tiki, kad bendros Audito Rūmų išvados, kad metinės veiklos rezultatų ataskaitos iš esmės buvo įdiegtos, kaip planuota, ir kad Audito Rūmai nenustatė jokių problemų, susijusių su pateiktais duomenimis; palankiai vertina Audito Rūmų išvadas, kad devyniose patikrintose mokėjimo agentūrose galima nustatyti atitiktį tarp atliktų mokėjimų ir jų IT sistemose, skirtose metinėms veiklos rezultatų ataskaitoms rengti, užregistruotų rezultatų;

110. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, grindžiamą apklausa 19 valstybių narių, kad 2024 m. mokėjimo agentūrų veiklos rezultatų ataskaitų teikimo sistemos vis dar buvo tobulinamos: 18 mokėjimo agentūrų buvo automatizavusios veiklos rodiklių rengimą, o dvi taikė rankinį arba iš dalies automatizuotą metodą, kad parengtų kai kuriuos pagrindinius 2024 m. metinių veiklos rezultatų ataskaitų produkto rodiklius; su susirūpinimu pažymi, kad Audito Rūmų audito metu dar nebuvo atliktas išsamus IT sistemų, naudojamų metinėms veiklos rezultatų ataskaitoms rengti, testavimas, siekiant patikrinti jų atitiktį tarptautiniams informacijos saugumo standartams (ISO 27001);

111. primena, kad 2023–2027 m. BŽŪP grindžiama dešimčia pagrindinių tikslų, įskaitant teisingų pajamų ūkininkams užtikrinimą; mano, kad tiesioginė parama pajamoms pagal BŽŪP turėtų būti teikiama tik aktyviems ūkininkams, kurių pagrindinė veikla yra žemės ūkis, ypač daug dėmesio skiriant tiems, kuriems jos labiausiai reikia, pavyzdžiui, šeimos ir smulkiesiems ūkiams, ūkiams vietovėse, kuriose susiduriama su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis problemomis, jauniems ūkininkams ir ūkininkėms; mano, kad Komisija turėtų imtis priemonių Sąjungos žemės ūkio fondų veiksmingumui didinti ir užtikrinti, kad tiesioginę paramą pajamoms gautų tik aktyvūs ūkininkai, o ne žemės savininkai;

112. yra susirūpinęs dėl 2025 m. vasario mėn. žiniasklaidoje pirmą kartą pasirodžiusių įtarimų dėl didelio masto sukčiavimo, turinčio įtakos Sąjungos žemės ūkio fondams ir susijusio su Graikijos mokėjimo ir kontrolės agentūra Bendrijos orientavimo ir garantijų paramai (OPEKEPE); primena, kad Europos prokuratūra 2025 m. gegužės mėn. paskelbė pranešimą spaudai, kuriame patvirtino, kad atlieka tyrimą dėl įtariamos organizuoto sukčiavimo schemos, susijusios su žemės ūkio fondų lėšomis, ir korupcijos, į kurią įsitraukė OPEKEPE valstybės tarnautojai; primena, kad Europos prokuratūra, remiantis pranešimais spaudai, perdavė informaciją Graikijos parlamentui, siekdama ištirti dviejų buvusių ministrų veiklą; pažymi, kad dėl OPEKEPE skandalo atsistatydino keli ministrai ir viceministrai, kurie įtariami dalyvavę skandale; susirūpinęs atkreipia dėmesį į 2025 m. spalio 22 d. Europos prokuratūros pranešimą spaudai, kuriame paaiškinama, kad Europos prokuratūros preliminaraus tyrimo metu buvo nustatyta organizuota nusikalstama grupė, įtariama dalyvavusi sistemingoje didelio masto sukčiavimo subsidijomis schemoje ir pinigų plovimo veikloje;

113. pripažįsta, kad AGRI GD savo 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje pateikė keturias išlygas, susijusias su OPEKEPE valdomomis išlaidomis; pažymi, kad viena iš tokių išlygų apima visas IAKS intervencines priemones pagal BŽŪP strateginius planus, nes AGRI GD atitikties auditas ir sertifikavimo įstaigos darbas atskleidė keletą galimų rimtų

trūkumų, susijusių su žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos įgyvendinimu, taip pat su valdymo ir kontrolės sistemos kūrimu ir veikimu; atkreipia dėmesį į tai, kad dar viena išlyga buvo pareikšta dėl išlaidų, nesusijusių su IAKS, pagal BŽŪP strateginius planus, apimančius vyno sektorių ir bitininkystę, dėl galimų rimtų trūkumų, susijusių su sistemų kūrimu ar diegimu, neatitinkančių ekonomiškumo, veiksmingumo ir priemonių dvigubam finansavimui išvengti principų; pažymi, kad trečioji išlyga dėl OPEKEPE yra susijusi su 2014–2022 m. kaimo plėtros programomis, kurių pakoreguotas klaidų lygis, kaip apskaičiuota, yra 7,45 proc. dėl AGRI GD 2023 ir 2024 m. atliktų auditų, kurių metu nustatyta keletas trūkumų, susijusių su žemės sklypų identifikavimo sistema, OPEKEPE patikrų vietoje trūkumų, rimtų trūkumų, susijusių su vietos veiklos grupių priežiūra ir patikrinimais, procedūromis, skirtomis patikrinti galimą dirbtinių sąlygų sukūrimą, dvigubo finansavimo ir viešųjų pirkimų patikrinimais, taip pat trūkumų, susijusių su išlaidų pagrįstumo vertinimu ir MVĮ statuso tikrinimu; pažymi, kad ketvirtoji išlyga dėl BŽŪP strateginiuose planuose nenumatytų rinkos priemonių buvo paskelbta dėl vaisių ir daržovių augintojų organizacijų ir išskirtinių priemonių, kurių pakoreguotas klaidų lygis yra 10 proc., atsižvelgiant į 2024 m. AGRI GD atliktą auditą, kurio metu buvo nustatyti administracinių patikrinimų ir patikrinimų vietoje trūkumai, darantys poveikį išskirtinėms priemonėms, ir į tai, kad, remiantis sertifikavimo įstaigos vertinimu, buvo pakoreguoti vaisių ir daržovių augintojų organizacijų ir skatinimo klaidų lygiai;

114. pripažįsta Komisijos raštiškus atsakymus, kad 2023 m. ir dar kartą 2024 m. birželio mėn. AGRI GD paprašė Graikijos kompetentingos institucijos taikyti OPEKEPE akreditacijai bandomąjį laikotarpį; atkreipia dėmesį į AGRI GD metinėje veiklos ataskaitoje pateiktą paaiškinimą, kad sertifikavimo įstaiga ir AGRI GD nustatė trūkumų, turinčių įtakos keliems akreditavimo kriterijams, todėl Graikijos valdžios institucijos 2024 m. rugsėjo mėn. taikė OPEKEPE akreditacijai bandomąjį laikotarpį ir parengė akreditavimo veiksmų planą; taip pat pažymi, kad Komisija stebi šio taisomųjų veiksmų plano įgyvendinimo pažangą; primygtinai reikalauja, kad Komisija pasidalytų su biudžeto įvykdymą tvirtinančia institucija naujausiu peržiūrėtu veiksmų planu ir jo vertinimu;

115. atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad 2025 m. birželio mėn. ji pritaikė 415 mln. EUR finansinę pataisą dėl 2015–2022 m. nustatytų Graikijos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų;[11]; su susirūpinimu pažymi, kad Komisija bent jau nuo 2021 m. žinojo apie rimtus trūkumus, susijusius su OPEKEPE, nes tuo metu vykęs su akreditacija susijęs atitikties tyrimas jau buvo nurodytas AGRI GD 2021 m. metinėje veiklos ataskaitoje; apgailestauja dėl to, kad Komisija nesiėmė veiksmų anksčiau, kad išsamiai ištirtų nustatytus rimtus trūkumus, susijusius su OPEKEPE darbu, sumažintų riziką ir geriau apsaugotų Sąjungos biudžetą;

116. yra susirūpinęs dėl pažeidimų ir įtarimų sukčiavimu, susijusių su Sąjungos finansuojamais svečių namais, skaičiaus; atkreipia dėmesį į Komisijos raštiškus atsakymus, kad 2014 2022 m. programavimo laikotarpiu svečių namai kartu su kitų

[11] 2025 m. birželio 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/1147 dėl tam tikrų valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (OL L, 2025/1147, 2025 6 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1147/oj).

rūšių investicijomis buvo finansuojami pagal kaimo plėtros 6.4 pagalbinę priemonę (investicijos į ne žemės ūkio veiklos kūrimą ir plėtrą) ir „Leader“ programą; apgailestauja dėl to, kad, kadangi valstybės narės nepateikia Komisijai pagal šias priemones remiamų investicijų skaičiaus ir rūšies, Komisija negalėjo pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai Sąjungos finansuojamų svečių namų projektų apžvalgos; pažymi, kad Komisijos atliekamas kaimo plėtros priemonių auditas yra sisteminis ir juo nėra vertinamas atskirų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas; pripažįsta Komisijos raštišką atsakymą, kad išvados dėl valstybių narių įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos, susijusios su svečių namais, buvo pateiktos Vengrijoje, Slovakijoje (6.4 priemonė) ir Graikijoje („Leader“); mano, kad atsižvelgiant į įtarimų dėl sukčiavimo, susijusio su svečių namais, skaičių, Komisija taip pat turėtų stebėti ir audituoti atskirus svečių namų projektus, įskaitant jų naudojimą pasibaigus projekto įgyvendinimo laikotarpiui, ir apsvarstyti galimybę pratęsti tokių projektų galiojimo laikotarpį, kad būtų užkirstas kelias tolesniam piktnaudžiavimui, taip pat nustatyti griežtą interesų konflikto kontrolę, kuri būtų būtina sąlyga skiriant Sąjungos lėšas svečių namams statyti;

117. primena, kad dabartinis Čekijos ministras pirmininkas ankstesnės kadencijos metu buvo pripažintas patekęs į interesų konflikto situaciją, ir su tuo susijusią 2018 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento rezoliuciją[12]; atkreipia dėmesį į Komisijos raštiškus atsakymus dėl priemonių, kurių buvo imtasi reaguojant į interesų konfliktą, kilusį dėl to, kad Andrej Babiš, eidamas Čekijos ministro pirmininko pareigas, valdė bendrovę „Agrofert“; visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija 2020 m. kovo mėn. sustabdė vieno „Agrofert“ projekto, kurio vertė 30 606,96 EUR, mokėjimą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. birželio mėn. Komisija Čekijai pritaikė 3,3 mln. EUR finansinę pataisą, kurios dalis (30 606,96 EUR) buvo susijusi su ministro pirmininko interesų konflikto situacija jo kadencijos, kuri baigėsi 2021 m., metu[13]; primygtinai reikalauja, kad Komisija ir toliau stebėtų galimus interesų konfliktus, galinčius turėti įtakos Sąjungos lėšoms, visų pirma susijusius su išrinktais pareigūnais, ir imtųsi veiksmų Sąjungos biudžetui apsaugoti;

118. pažymi, kad Andrej Babiš buvo perrinktas ir 2025 m. gruodžio mėn. pradėjo eiti Čekijos Ministro Pirmininko pareigas; atkreipia dėmesį į jo viešą pareiškimą, kad jis ketina atsisakyti „Agrofert“ nuosavybės teisių ir kontrolės, sukurdamas tariamai negrįžtamą patikėjimo susitarimą; vis dėlto pažymi, kad iki šiol nebuvo paskelbta jokių konkrečių teisinių dokumentų, kad 2026 m. sausio 15 d. patikos struktūra dar nebuvo sukurta, kad jos jurisdikcija, valdymas ir patikėtiniai lieka nežinomi ir kad šiuo metu Andrej Babiš ir toliau valdo „Agrofert“ ir kitus verslo interesus, kurie potencialiai galėtų gauti naudos iš Sąjungos lėšų; be to, pažymi, kad net ir pagal aprašytą susitarimą „Agrofert“ galiausiai būtų perleista jo vaikams, taip išlaikant aiškų ilgalaikį ekonominį interesą; pabrėžia, kad vien pranešimo apie būsimus susitarimus nepakanka, kad būtų

---

12 Priimti tekstai, P8_TA(2018)0530.

13 2022 m. birželio 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/908 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (OL L 157, 2022 6 10, p. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/908/oj).

išsklaidytos abejonės dėl interesų konflikto;

119. primena, kad klimatas ir biologinė įvairovė yra du iš 2021–2027 m. Sąjungos biudžeto horizontaliosios politikos prioritetų; pažymi, kad Komisija klimato ir biologinės įvairovės aspektų integravimą apibrėžia kaip sistemingą atsižvelgimą į klimato ir biologinės įvairovės tikslus kuriant, rengiant, įgyvendinant ir vertinant kiekvieną išlaidų programą;

120. primena, kad 2020 m. Tarpinstituciniame susitarime nustatytas privalomas 30 proc. klimato srities išlaidų tikslas, bet tik metinis 7,5 proc. užmojis 2025 m. ir 10 proc. 2026 m. ir 2027 m. išlaidų biologinės įvairovei; pažymi, kad Komisija stebi Sąjungos išlaidas su klimatu ir biologine įvairove susijusiai veiklai, taikydama specialias metodikas; pabrėžia, kad klimato kaitos ir biologinės įvairovės stebėsenos metodikos yra *ex ante* žymėjimo sistemos, grindžiamos tikėtinu veiklos poveikiu ir neatsižvelgiama į rezultatus; primena, kad prioritetų integravimas į Sąjungos biudžetą reiškia, kad į šį prioritetą reikia atsižvelgti visais biudžeto ciklo etapais; todėl pabrėžia, kad išlaidų, susijusių su klimato ar biologinės įvairovės tikslais, stebėjimas yra tik vienas iš išsamaus žaliojo biudžeto sudarymo ciklo etapų, kai į klimato ir biologinės įvairovės tikslus atsižvelgiama per visą biudžeto gyvavimo ciklą;

121. pažymi, kad taikydama savo klimato ir biologinės įvairovės stebėjimo metodikas, Komisija apskaičiavo, kad Sąjunga yra pasirengusi pasiekti 30 proc. išlaidų klimato srityje tikslą 2021–2027 m. ir 7,5 proc. išlaidų biologinei įvairovei užmojį 2024 m.; apgailestauja dėl to, kad ji nepasiekė savo 10 proc. išlaidų biologinei įvairovei užmojo 2026 ir 2027 m.;

122. yra susirūpinęs dėl to, kad kelių auditų metu Audito Rūmai nustatė, jog Sąjungos lėšų indėlis siekiant klimato srities tikslų buvo neaiškus ir galimai pervertintas dėl Komisijos stebėjimo metodikos trūkumų; primena, kad Audito Rūmai savo specialiojoje ataskaitoje Nr. 09/2022 dėl klimato srities išlaidų 2014–2020 m. ES biudžete Audito Rūmai nustatė, kad Sąjungos biudžeto indėlis klimato kaitai pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą buvo pervertintas 72 mlrd. EUR, nes nurodytos išlaidos ne visada buvo susijusios su klimato srities veiksmais, visų pirma pagal BŽŪP; tikisi gauti Audito Rūmų vertinimą dėl Komisijos tolesnių veiksmų, susijusių su Specialiojoje ataskaitoje Nr. 09/2022 pateiktomis rekomendacijomis, 2026 m.;

123. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 20/2024 dėl bendros žemės ūkio politikos planų ir Komisijos atsakymą, visų pirma į bendrą Audito Rūmų išvadą, kad 2023–2027 m. BŽŪP strateginiai planai yra „žalesni“ nei ankstesniuoju BŽŪP laikotarpiu, tačiau neatitinka Sąjungos užmojų klimato ir aplinkos srityje ir kad trūksta pagrindinių elementų veiklos rezultatams vertinti; palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai taip pat rekomenduoja Komisijai įvertinti BŽŪP indėlį siekiant žaliojo kurso tikslų ir sustiprinti būsimą BŽŪP klimato ir aplinkos stebėsenos sistemą;

124. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 14/2024 „Žalioji pertvarka. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės indėlis neaiškus“ ir Komisijos atsakymą; yra nusivylęs bendra Audito Rūmų išvada, kad dėl EGADF kūrimo ir įgyvendinimo trūkumų kyla abejonių dėl jos klimato ir aplinkosaugos tikslų įgyvendinimo ir kad EGADF indėlis į žaliąją pertvarką nėra aiškus; yra susirūpinęs dėl jog Audito Rūmai nustatė, kad stebint klimato srities išlaidas nustatomi labai apytikriai

įverčiai ir kad pagal kai kuriuos koeficientus sumos galėjo būti pervertintos; palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai taip pat rekomenduoja Komisijai geriau įvertinti išlaidas klimato kaitai pagal būsimas finansavimo priemones ir užtikrinti tinkamą būsimų finansavimo priemonių, kuriomis turi būti remiami klimato ir aplinkos apsaugos tikslai ir uždaviniai, struktūrą;

125. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 15/2024 dėl prisitaikymo prie klimato kaitos Sąjungoje ir į Komisijos atsakymą; palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad bendra Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos politikos sistema yra patikima; yra susirūpinęs dėl išvados, kad valstybės narės savo nacionaliniuose prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos dokumentuose kartais naudojo pasenusius mokslinius duomenis ir kad valstybių narių ataskaitos apie prisitaikymą prie klimato kaitos buvo nepakankamos ir turėjo mažai pridėtinės vertės pažangai stebėti; yra nusivylęs Audito Rūmų išvadomis, kad trečdalio atrinktų projektų poveikis prisitaikymo gebėjimams didinti buvo nedidelis arba nepadarė jokio poveikio ir kad yra rizika, jog du projektai (iš 36) gali lemti netinkamą prisitaikymą; palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai taip pat rekomenduoja Komisijai pagerinti ataskaitų apie prisitaikymą prie klimato kaitos teikimą naudojant bendrus rodiklius pažangai įvertinti ir imtis tolesnių veiksmų dėl nustatytų trūkumų;

126. primena, kad visos Sąjungos išlaidos turi atitikti horizontalųjį reikšmingos žalos nedarymo principą, įtvirtintą Tarpinstitucinio susitarimo 16 punkte, kuriame nustatyta, kad Sąjungos išlaidos neturi daryti žalos šešiems taksonomijos reglamento 17 straipsnyje nustatytiems aplinkos apsaugos tikslams,[14] t. y. klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, tvariam vandens išteklių naudojimui ir apsaugai, žiedinei ekonomikai, taršos prevencijai ir kontrolei bei biologinės įvairovės apsaugai; mano, kad atsižvelgiant į pasikartojančias Audito Rūmų išvadas, neigiamas Sąjungos išlaidų poveikis aplinkai taip pat turėtų būti stebimas ir apie jį turėtų būti pranešama;

127. primena, kad ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS) yra pagrindinė Europos žaliojo kurso sudedamoji dalis ir viena iš pagrindinių priemonių siekiant Sąjungos užmojų klimato srityje; atkreipia dėmesį į 2024 m. VAT atlikto ES ATLPS įgyvendinimo ir stebėsenos audito išvadą, kad, nepaisant didelio darbo krūvio, sudėtingos teisinės sistemos ir ribotų išteklių, Klimato kaitos generalinio direktorato (CLIMA GD) darbuotojai parodė pasiryžimą vykdyti savo užduotis ir norą didinti su ES ATLPS susijusių procesų veiksmingumą; palankiai vertina Komisijos raštišką patvirtinimą, kad CLIMA GD ketina iki 2025 m. įgyvendinti daugumą vidaus audito rekomendacijų, o iki 2028 m. vidurio – visas rekomendacijas;

128. primena, kad nuo 2010 m. CLIMA GD visose savo metinėse veiklos ataskaitose dėl reputacijos, teisinių ir (arba) finansinių priežasčių pateikė išlygą, susijusią su ES ATLPS Sąjungos registre nustatytais saugumo trūkumais, kuri buvo išlaikyta 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje; apgailestauja dėl to, kad pagrindiniai trūkumai nebuvo šalinami nuo 2010 m.; yra susirūpinęs dėl Komisijos raštiško paaiškinimo, kad rizikos

---

[14] 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

lygis yra glaudžiai susijęs su ES ATLPS tvarkomo turto verte, kuri nuo 2017 m. padidėjo dešimt kartų, be to, ją dar labiau didina blogėjančios geopolitinės aplinkybės; pabrėžia, kad, nors 2024 m. rezervavimo finansinio poveikio negalima įvertinti kiekybiškai, CLIMA GD rengiant 2024 m. metinę veiklos ataskaitą Sąjungos registre buvo daugiau kaip 200 mlrd. EUR vertės apyvartinių taršos leidimų dabartinėmis kainomis;

129. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Komisijos raštišką atsakymą, kad rizikos aplinkybių raida sistemingai viršijo greitį, kuriuo Komisija galėjo pagerinti saugumo priemones; supranta, kad, Komisijos vertinimu, ES ATLPS Sąjungos registre nustatytą saugumo riziką galima išspręsti tik padidinus išlaidas ir galiausiai perduodant Sąjungos registro tvarkymą išorės subjektams; yra pasibaisėjęs tuo, kad pasiūlymas pašalinti Sąjungos registro saugumo trūkumus stringa visų pirma dėl to, kad nėra tinkamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Komisijos raštišką atsakymą, kad šie ištekliai turėtų būti gaunami nustačius mokesčius už paslaugas valstybėms narėms, kad būtų galima finansuoti ES ATLPS veikimą, tačiau, kadangi tinkamas teisinis pagrindas nustatyti mokesčius už paslaugas pirmiausia turi būti pasiūlytas ATLPS direktyvoje, Komisija mano, kad iki 2028 m. sprendimo rasti nepavyks; mano, kad būtina nedelsiant skirti tinkamų išteklių, kad būtų galima spręsti didelės finansinės, teisinės ir reputacijos rizikos, kurią Sąjungai kelia Sąjungos registro saugumo trūkumai, problemą;

130. primena, kad demokratija ir pliuralizmas yra pagrindinės Sąjungos vertybės, įtvirtintos ES sutarties 2 straipsnyje; taip pat primena, kad pagal ES sutarties 11 straipsnį Sąjungos institucijos suteikia piliečiams ir atstovaujamosioms asociacijoms galimybę skelbti nuomones apie visas Sąjungos veiklos sritis ir viešai jomis keistis, kad būtų palaikomas atviras, skaidrus ir nuolatinis dialogas;

131. pripažįsta programos LIFE – vienintelės savarankiškos Sąjungos aplinkos ir klimato politikos programos – svarbą finansuojant gamtos išsaugojimo, žiedinės ekonomikos, klimato politikos ir perėjimo prie švarios energijos projektus ir, platesne prasme, skatinant darnų vystymąsi visoje Sąjungoje; primena LIFE+ reglamento nuostatas, įskaitant 11 straipsnio 6 dalį, kurioje nurodyta, kad veiklos dotacijomis remiamas ne pelno subjektų, dalyvaujančių rengiant, įgyvendinant Sąjungos teisės aktus bei politiką ir užtikrinant jų vykdymą ir visų pirma veikiančių vykdant aplinkos arba klimato politikos veiksmus, įskaitant energetikos pertvarką, veikimas – tai veiksmas, kuriam gali būti skiriamas LIFE finansavimas; pažymi, kad pagal LIFE programą NVO skiriamos veiklos dotacijos sudaro tik 1 proc. viso programos biudžeto;

132. apgailestauja dėl kaltinimų netinkamu lobizmu nevyriausybinėms organizacijoms, kurių veikla buvo remiama iš programos LIFE veiklos dotacijų; pažymi, kad 2025 m. gruodžio 2 d. Komisijos vykdomojo pirmininko pavaduotojo, atsakingo už švarią, teisingą ir konkurencingą pertvarką, atsakyme CONT GD per klausymą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo patvirtinama, kad nevyriausybinių organizacijų veikla, remiama iš programos LIFE veiklos dotacijų, nebuvo pažeistas joks teisinis pagrindas ir kad įgyvendinant programą LIFE buvo visapusiškai laikomasi Finansinio reglamento;

133. pažymi, kad atlikus kelių Komisijos ir ekonominės veiklos vykdytojų sudarytų finansavimo sutarčių peržiūrą, kurios buvo paprašyta pagal šią biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, paaiškėjo, kad veikla, kuria siekiama daryti įtaką viešajai politikai ar sprendimų priėmimui, yra ne tik nevyriausybinių organizacijų veikla, bet ir

sutartyse su kitų kategorijų paramos gavėjais numatyta veikla; yra susirūpinęs dėl to, kad kai kuriais atvejais įmonėse, gaunančiose Sąjungos finansavimą tokiai veiklai, kartu gali būti ES sprendimus priimančių asmenų, kurie dalyvauja jų valdybose ir gauna atlyginimą; be to, pažymi, kad VAT atliko tikslinę užduotį, skirtą tik NVO finansavimui pagal programą LIFE, siekdama patikrinti, ar laikomasi gairių dėl veiklos, susijusios su Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimu, įgyvendinimu, stebėsena ir vykdymu, finansavimo, tačiau nepatikrino, ar su kitais paramos gavėjais pasirašytos sutartys atitinka tas gaires;

Rekomendacijos

134. ragina Komisiją:

i) bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, skirti finansinių ir žmogiškųjų išteklių, būtinų skubiai pašalinti likusius didelius saugumo trūkumus, nustatytus ES ATLPS Sąjungos registre;

ii) teikti paramą valstybėms narėms siekiant supaprastinti ekologines sistemas, kaip rekomendavo Audito Rūmai, nemažinant jų aplinkosauginių užmojų;

iii) remti valstybes nares testuojant ir modernizuojant IT sistemas, naudojamas metinėms veiklos rezultatų ataskaitoms rengti, siekiant užtikrinti jų atitiktį taikomiems tarptautiniams informacijos saugumo standartams;

iv) pagerinti patikimą dabartinės ir būsimos BŽŪP finansų valdymą, užtikrinant, kad tiesioginė pajamų parama būtų teikiama tik aktyviems ūkininkams, ypač daug dėmesio skiriant tiems, kuriems jos labiausiai reikia, pavyzdžiui, šeimos ir smulkiesiems ūkiams, ūkiams vietovėse, kuriose susiduriama su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis problemomis, jauniems ūkininkams ir ūkininkėms;

v) rizikos pagrindu atlikti Sąjungos finansuojamų svečių namų projektų finansinį ir atitikties auditą;

vi) atidžiai stebėti, kaip naudojami Sąjungos finansuojami svečių namų projektai po projekto įgyvendinimo laikotarpio ir apsvarstyti galimybę pratęsti šių projektų trukmę, siekiant užkirsti kelią nuolatiniam netinkamam naudojimui, taip pat nustatyti griežtus interesų konflikto patikrinimus kaip būtiną sąlygą skiriant Sąjungos lėšas svečių namų statybai;

vii) iš valstybių narių valdžios institucijų rinkti duomenis apie nuo 2021 m. Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojamų svečių namų projektų skaičių, taip pat nurodant visus nustatytus pažeidimus, ir dalytis šia informacija su biudžeto įvykdymą tvirtinančia institucija;

viii) stebėti galimus interesų konfliktus, turinčius įtakos Sąjungos lėšoms, ir užtikrinti, kad interesų konfliktai būtų faktiškai išspręsti, įskaitant Europos Vadovų Tarybos narius, ir visų pirma užtikrinti, kad Sąjungos lėšos nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai mokamos „Agrofertui“ ar bet kokiems kitiems Andrejaus Babišo verslo interesams tol, kol nustatytas interesų konfliktas nebus akivaizdžiai ir patikrinamai išspręstas;

ix) dalytis su biudžeto įvykdymą tvirtinančia institucija visais atitinkamais dokumentais, susijusiais su Komisijos tolesniais veiksmais dėl OPEKEPE bylos, įskaitant naujausią veiksmų planą ir Komisijos atliktą jo vertinimą, prireikus laikantis specialių konfidencialių sąlygų;

x) įgyti patirties iš OPEKEPE atvejo, sustiprinti ES žemės ūkio fondų kontrolės sistemą, atitinkamai sustiprinti Komisijos kontrolės veiklą ir pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių buvo imtasi;

xi) patobulinti savo metodiką, naudojamą stebint 2021–2027 m. DFP Sąjungos išlaidas su klimatu ir biologine įvairove susijusiai veiklai, be kita ko, atsižvelgiant į atitinkamas Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, taip pat stebint neigiamą Sąjungos išlaidų poveikį aplinkos ir biologinės įvairovės tikslams;

xii) parengti ir įgyvendinti išsamią žaliojo biudžeto sudarymo metodiką kitoje DFP, įtraukiant klimato, biologinės įvairovės ir aplinkosaugos aspektus į visus biudžeto ciklo etapus;

xiii) toliau tikrinti, ar finansavimo susitarimai su visų rūšių paramos gavėjais atitinka 2024 m. gegužės mėn. parengtas Komisijos gaires dėl veiklos, susijusios su Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimu, įgyvendinimu, stebėsena ir vykdymu, finansavimo;

xiv) užtikrinti, kad būtų griežtai laikomasi Finansinio reglamento 61 straipsnio, veiksmingai užkertant kelią interesų konfliktams, juos nustatant ir valdant, kai sudaromi dotacijų susitarimai, visų pirma su paramos gavėjais, kuriems dirba ES sprendimus priimantys asmenys arba kurie jiems moka atlygį;

Migracija ir sienų valdymas

135. pažymi, kad 2024 m. DFP 4 išlaidų kategorijos „Migracija ir sienų valdymas“ programoms skirtas biudžetas buvo 3,4 mlrd. EUR (1,8 proc. Sąjungos biudžeto išlaidų), jis paskirstytas taip: 1,4 mlrd. EUR (40,1 proc.) Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondui (PMIF), 1,3 mlrd. EUR (37,7 proc.) – trims decentralizuotoms agentūroms: Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (FRONTEX), Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrai (EUAA) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai (eu-LISA), taip pat 0,8 mlrd. EUR (22,2 proc.) – Integruoto sienų valdymo fondui (ISVF), kurį sudaro Sienų valdymo ir vizų priemonė (angl. BMVI) ir Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonė (angl. CCEI);

136. primena, kad 2014–2020 m. PMIF finansavimas turėjo būti panaudotas iki 2024 m. birželio mėn. ir galutinės ataskaitos turėjo būti pateiktos iki 2024 m. gruodžio 31 d.; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad jų audito metu liko nepatvirtinta reikšminga 2014–2020 m. PMIF finansavimo suma (12 proc. arba 528 mln. EUR), kol Komisija nepatvirtino šių galutinių ataskaitų; pripažįsta Komisijos atsakymą, kad visos 2014–2020 m. laikotarpiu valstybių narių deklaruotos išlaidos, įskaitant galutinių ataskaitų pateikimą, sudarė 94 proc. PMIF lėšų;

137. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 23 operacijų imtį, kuri nėra laikoma pakankamai

didele ir reprezentatyvia DFP 4 ir 5 išlaidų kategorijų išlaidų atžvilgiu, todėl jie negali pateikti atskiro šių išlaidų kategorijų klaidų lygio įverčio; be to, pažymi, kad Audito Rūmų audito rezultatai rodo, jog išlaidoms pagal DFP 4 ir 5 išlaidų kategorijas įtakos turi klaidos, susijusios su tinkamumo finansuoti ir viešųjų pirkimų klausimais, taip pat su patvirtinamųjų dokumentų nebuvimu, todėl ši sritis laikoma didelės rizikos sritimi (8 iš 23 audituotų operacijų buvo nustatyta klaidų); yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė tris kiekybiškai įvertinamas klaidas, turėjusias finansinį poveikį Sąjungos biudžetui, septynis teisinių ir finansinių nuostatų nesilaikymo atvejus (kurie neturėjo tiesioginio finansinio poveikio Sąjungos biudžetui) ir dvi patikimo finansų valdymo principų neatitinkančias operacijas dėl netinkamos Sąjungos finansuojamos įrangos apsaugos ir pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo viešosioms įstaigoms, viršijančio patirtas išlaidas, nesilaikant Komisijos rekomendacijų; pažymi, kad Komisija apskaičiavo, jog rizika atliekant migracijos ir sienų valdymo išlaidų srities mokėjimus 2024 m. buvo 1,3 proc.;

138. palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad Komisija visiškai atsižvelgė į dvi Audito Rūmų 2021 m. metinėje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir vieną 2022 m. metinėje ataskaitoje pateiktą rekomendaciją, susijusią su tolesnių gairių teikimu Sąjungos veiksmų ir neatidėliotinos pagalbos gavėjams ir tikslingesnių *ex ante* patikrų atlikimu; palankiai vertina tai, kad 2024 m. gruodžio mėn. buvo priimta persvarstyta Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato (HOME GD) pagal tiesioginį ir netiesioginį valdymą įgyvendinamų neatidėliotinos pagalbos projektų kontrolės strategija;

139. reiškia nepasitenkinimą tuo, kad Audito Rūmai ir toliau susiduria su sunkumais gaunant iš tarptautinių organizacijų, įgyvendinančių Sąjungos finansuojamus projektus, jų įgaliojimams vykdyti reikalingus dokumentus; su susirūpinimu pažymi, kad kai kurios tarptautinės organizacijos apribojo Audito Rūmų prieigą prie dokumentų iki laikinos elektroninės konsultacijos tik peržiūrai skirtoje aplinkoje, ir Audito Rūmų išvadą, kad tai rodo, jog Komisijos sutartiniuose susitarimuose su tarptautinėmis organizacijomis trūksta tikslumo; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad, jos nuomone, esami sutartiniai susitarimai su tarptautinėmis organizacijomis jau yra pagrindas užtikrinti dokumentų prieinamumą taip, kad būtų galima atlikti reikiamus patikrinimus; apgailestauja dėl to, kad Komisija nevisiškai pritarė Audito Rūmų rekomendacijai spręsti šią pasikartojančią problemą, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad Audito Rūmų sunkumai atliekant tarptautinių organizacijų, įgyvendinančių Sąjungos finansuojamus projektus, auditą išliko nuo jų 2018 finansinių metų audito; primygtinai reikalauja, kad Komisijos sutartiniuose susitarimuose su partneriais būtų užtikrintos visos Audito Rūmų audito teisės, įskaitant galimybę atsisiųsti ir išsaugoti įrodymus, reikalingus auditui, peržiūrai, kokybės kontrolei ir tolesniems veiksmams;

140. su susirūpinimu pažymi, kad 2024 m. Vidaus reikalų GD metinėje veiklos ataskaitoje pateiktos dvi išlygos dėl patikinimo pareiškimo; pažymi, kad viena išlyga susijusi su 2014–2020 m. PMIF ir VSF programų įgyvendinimu keliose valstybėse narėse dėl rimtų šių programų valdymo ir kontrolės sistemų trūkumų, kuriuos nustatė Vidaus reikalų GD; taip pat pažymi, kad kita išlyga susijusi su 2021–2027 m. PMIF, BMVI ir VSF programomis keliose valstybėse narėse dėl rimtų šių programų valdymo ir kontrolės sistemų trūkumų;

141. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės savo pirmąsias nacionalines metines finansines ataskaitas dėl 2021–2027 m. PMIF ir SVVP programų pateikė 2024 m.; taip

pat pažymi, kad Audito Rūmai peržiūrėjo penkių audito institucijų darbą, susijusį su jų metinėmis kontrolės ataskaitomis ir PMIF bei BMVI išlaidų auditais; palankiai vertina Audito Rūmų išvadas, kad audito institucijos parengė ir įgyvendino pakankamai kokybiškas išsamias procedūras, kad savo darbo rezultatus galėtų pateikti metinėje kontrolės ataskaitoje.

142. be to, atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad peržiūrėtos audito institucijos turėjo išsamias audito programas ir naudojo kontrolinius sąrašus savo išvadoms pagrįsti; su susirūpinimu pažymi, kad Audito Rūmai taip pat pastebėjo tam tikrų audito institucijų darbo trūkumų; pripažįsta, kad Komisija pritarė Audito Rūmų rekomendacijai imtis tolesnių veiksmų dėl audito institucijų darbo trūkumų;

143. atkreipia dėmesį į 2024 m. priimtą Migracijos ir prieglobsčio paktą ir į tai, kad DFP 4 išlaidų kategorijai 2024–2027 m. laikotarpiui papildomai skirta 2 mlrd. EUR, atsižvelgiant į 2021–2027 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūrą, taip pat siekiant sudaryti sąlygas visapusiškai įgyvendinti naujas pakto taisykles; palankiai vertina Komisijos raštiškus atsakymus, kuriais patvirtinama, kad ji 2025–2027 m. papildomai skyrė 3 mlrd. EUR pagal PMIF ir BMVI, be kita ko, siekdama paremti valstybes nares, priimančias nuo karo Ukrainoje bėgančius asmenis;

144. pabrėžia, kad Sąjungos išorės sienų valdymas yra Migracijos ir prieglobsčio pakto ramstis; tvirtina, kad Sąjunga turi geriau apsaugoti pažeidžiamus žmones nuo neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklų; pažymi, kad priėmus 2024 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą[15], Komisija pagal BMVI skyrė maždaug 520 mln. EUR Sąjungos valstybėms narėms, besiribojančioms su Rusija ir Baltarusija;

145. primena, kad solidarumas ir sąžiningas atsakomybės pasidalijimas – pagrindiniai principai, kuriais grindžiama Sąjungos migracijos ir prieglobsčio politika; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia PMIF vaidmenį remiant valstybes nares priėmimo, prieglobsčio procedūrų, integracijos priemonių ir perkėlimo srityje, įskaitant asmenų, bėgančių nuo konfliktų ir humanitarinių krizių, perkėlimą; pabrėžia, kad siekiant veiksmingai įgyvendinti Migracijos ir prieglobsčio paktą reikia pakankamo, gerai valdomo ir laiku skiriamo finansavimo solidarumo priemonėms visoje Sąjungoje remti;

146. pastebi, kad 2024 m. 37,7 proc. Sąjungos migracijos ir sienų valdymo finansavimo buvo skirta decentralizuotoms migracijos ir vidaus reikalų srities agentūroms; primena, kad, nors decentralizuotos agentūros teisiškai, finansiškai ir vykdydamos savo įsipareigojimus yra nepriklausomos nuo Komisijos, Komisija yra atsakinga už jų veiklos priežiūrą; primena, kad migracija turi būti valdoma visapusiškai laikantis Sąjungos teisės, įskaitant pagrindines teises; yra labai susirūpinęs dėl pranešimų apie priverstinį apgręžimą prie Sąjungos išorės sienų, įskaitant FRONTEX Graikijoje, ir dėl susijusio 2025 m. sausio 7 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo[16]; palankiai vertina Komisijos raštiškus atsakymus, kad reikia labiau stebėti FRONTEX veiklą Graikijoje;

---

15 COM(2024)0570.

16 Europos Žmogaus Teisių Teismas, byla *A. R. E. prieš Graikiją* (prašymas Nr. 15783/21).

Rekomendacijos

147. ragina Audito Rūmus pateikti DFP 4 išlaidų kategorijos klaidų lygio įvertį;

148. ragina Komisiją:

i) visapusiškai įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas, be kita ko, užtikrinti, kad jos sutartiniuose susitarimuose su tarptautinėmis organizacijomis būtų visiškai laikomasi Audito Rūmų su auditu susijusių teisių;

ii) kartu su valstybių narių valdžios institucijomis pašalinti sistemos trūkumus, susijusius su išlygomis, pateiktomis Migracijos ir vidaus reikalų GD 2024 m. metinėje veiklos ataskaitoje, ir prireikus taip pat pradėti atitikties patvirtinimo procedūras ir išduoti vykdomuosius raštus sumoms, išmokėtoms valstybėms narėms ir Komisijos laikomoms neteisėtomis, išieškoti;

iii) toliau stebėti ir tikrinti veiksmus, kurių valstybės narės ir Sąjungos agentūros turi imtis, kad iki 2026 m. būtų visiškai įgyvendintas Migracijos ir prieglobsčio paktas, ir pranešti Parlamentui apie pažangą, padarytą įgyvendinant šį paktą;

iv) atidžiai stebėti Sąjungos finansuojamus sienų valdymo veiksmus, visų pirma siekiant užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi pagrindinių teisių Sąjungoje ir negrąžinimo principo;

Saugumas ir gynyba

149. pažymi, kad 2024 m. DFP 5 išlaidų kategorijos „Saugumas ir gynyba“ programoms skirtas biudžetas buvo 2,1 mlrd. EUR (1,1 proc. Sąjungos biudžeto išlaidų), jis paskirstytas taip: 800 mln. EUR (36,9 proc.) Europos gynybos fondui (EDF), 300 mln. EUR (15,9 proc.) kariniam judumui, 300 mln. EUR (13,3 proc.) gynybos priemonėms ir Sąjungos saugiam junglumui; 300 mln. EUR (12,1 proc.) decentralizuotoms agentūroms, visų pirma Europos Sąjungos narkotikų agentūrai (EUDA), Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūrai (Europolas) ir Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūrai (CEPOL) 300 mln. EUR (11,9 proc.) branduolinei saugai, eksploatacijos nutraukimui ir kitoms sritims, taip pat 200 mln. EUR (9,9 proc.) Vidaus saugumo fondui (VSF);

150. primena, kad 2014–2020 m. VSF finansavimas turėjo būti panaudotas iki 2024 m. birželio mėn. ir galutinės ataskaitos turėjo būti pateiktos iki 2024 m. gruodžio 31 d.; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad jų audito metu liko nepatvirtinta reikšminga VSF finansavimo suma (16 proc. arba 505 mln. EUR), kol Komisija nepatvirtino šių galutinių ataskaitų; pripažįsta Komisijos atsakymą, kad visos 2014–2020 m. laikotarpiu valstybių narių deklaruotos išlaidos, įskaitant galutinių ataskaitų pateikimą, sudarė 94 proc. VSF lėšų;

151. susirūpinęs pažymi, kad dėl skirsnyje dėl migracijos ir sienų valdymo paaiškintų priežasčių Audito Rūmai negali pateikti atskiro DFP 5 išlaidų kategorijos „Saugumas ir gynyba“ klaidų lygio įverčio ir kad, remdamiesi audito rezultatais, Audito Rūmai mano, jog šios išlaidų kategorijos išlaidos yra didelės rizikos išlaidos; pažymi, kad už gynybą ir kosmosą atsakingas Komisijos narys per 2025 m. lapkričio 6 d. posėdį CONT GD paaiškino, kad Audito Rūmų 2024 m. metinėje ataskaitoje nėra jokių klaidų, nustatytų

gynybos projektuose; be to, pažymi, kad Komisija apskaičiavo, jog rizika atliekant saugumo ir gynybos išlaidų srities mokėjimus 2024 m. buvo 0,5 proc.;

152. primena, kad dėl labai nestabilios geopolitinės padėties Sąjungos kaimyninėse šalyse kyla daugiau saugumo ir gynybos iššūkių, įskaitant hibridines grėsmes; pabrėžia, kad Rusija kelia didelę grėsmę Sąjungos saugumui; primena, kad Europos Parlamentas paragino Sąjungą ir jos valstybes nares sukurti teisinę sistemą, pagal kurią Rusija galėtų būti laikoma terorizmą remiančia valstybe;

153. primena, kad Sąjungos gynybos pajėgumai kenčia dėl dešimtmečius trunkančių nepakankamų investicijų ir kad, Komisijos duomenimis, ateinančiam dešimtmečiui gynybos išlaidų trūkumas šiuo metu siekia 500 mlrd. EUR; pažymi, kad dėl neatidėliotino poreikio didinti gynybos pajėgumus, prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą, padidėjo Sąjungos gynybos finansavimo priemonių skaičius; pažymi, kad Sąjungos gynybos priemonės apima ir nebiudžetines priemones, pavyzdžiui, Europos taikos priemonę (ETP) ir Europos saugumo veiksmų priemonę (SAFE), kuri yra laikinoji gynybos paskolų priemonė; be to, pabrėžia, kad, be gynybos finansavimo programų, dvejopos paskirties tikslais gali būti naudojamos ir kitos Sąjungos programos, visų pirma Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) karinio mobilumo komponentas ir Sąjungos saugaus junglumo programa, sukurta 2023 m. visų pirma siekiant suteikti Sąjungos valstybėms narėms garantuotą prieigą prie itin saugių, suverenių ir visuotinių ryšio paslaugų; taip pat pažymi, kad po 2025 m. rugsėjo mėn. atliktos laikotarpio vidurio peržiūros sanglaudos politikos lėšos taip pat gali būti naudojamos kariniam judumui gerinti ir gynybos infrastruktūrai plėtoti, visų pirma rytiniuose pasienio regionuose;

154. palankiai vertina Komisijos raštiškus atsakymus, kuriuose pripažįstama, kad dėl daugybės su gynyba susijusių priemonių susidarė fragmentiška finansavimo aplinka, kurioje esama tam tikrų sutapimų ir spragų; pabrėžia, kad reikia toliau didinti Sąjungos gynybos finansavimo skaidrumą, be kita ko, užtikrinant Audito Rūmų audito teises visų priemonių atžvilgiu ir užtikrinant, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija galėtų vykdyti demokratinę visos Sąjungos finansuojamos veiklos kontrolę; pabrėžia, kad reikia didinti skelbiamos informacijos apie Sąjungos gynybos finansavimą patogumą vartotojui, kad ji būtų naudinga pareiškėjams bei paramos gavėjams, visų pirma MVĮ;

155. pabrėžia, kad dėl sparčiai didėjančių Sąjungos išlaidų gynybai ir saugumui 2024 m. būtina užtikrinti audito tvarką, kuri savo praktiniu poveikiu prilygtų civilinėms išlaidoms taikomai tvarkai, įskaitant veiksmingą Europos Audito Rūmų, OLAF ir Europos prokuratūros galimybę susipažinti su visais susijusiais dokumentais, net jei projektai susiję su įslaptintomis ar dvejopo naudojimo technologijomis; primena, kad pati Komisija pripažino, jog galimybė susipažinti su įslaptintais dokumentais gali būti uždelsta arba tam gali būti užkirstas kelias, kai valstybės narės yra įslaptintos informacijos rengėjos, ir kad gali reikėti taisomųjų priemonių, įskaitant finansavimo sustabdymą arba nutraukimą, jeigu trukdoma atlikti auditą;

156. pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl Komisijos sprendimo priimti iniciatyvą „Rearm EU“ prieš tai nepasikonsultavus su Europos Parlamentu; apgailestauja, kad tokiu sprendimu apeinamas institucinės pusiausvyros principas ir kenkiama Parlamento, kaip vienos iš teisėkūros institucijų, vaidmeniui nustatant strateginius ir biudžeto prioritetus; primygtinai teigia, kad Komisija neturėtų inicijuoti esminių politikos priemonių, kurios

daro poveikį Sąjungos finansinei ir strateginei struktūrai, neužtikrinant visapusiškos pagarbos Parlamento prerogatyvoms;

157. primena, kad bendrasis EGF tikslas – skatinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą, veiksmingumą ir inovacinius pajėgumus visoje Sąjungoje; pažymi, kad, kaip nurodyta Komisijos raštiškuose atsakymuose, EGF finansavimas, sudarantis 227,9 mln. EUR, buvo skirtas 20 projektų, susijusių su dirbtiniu intelektu, ir dar 171,1 mln. EUR buvo skirta 18 projektų, orientuotų į orlaivių ir bepiločių orlaivių technologijas, o 50 projektų, orientuotų į tai, ką galima priskirti tradicinei gynybos įrangai, susijusiai su sausumos, oro ir jūrų mūšiais, povandenine, oro raketų gynyba ir cheminės, biologinės, radiologinės ir branduolinės (ChBRB) rizikos mažinimu, buvo paremti iš viso 1,49 mlrd. EUR; yra susirūpinęs dėl to, kad nuo 2021 m. su dirbtinio intelekto ir bepiločių orlaivių technologijomis susijusiems projektams iš EGF buvo išleista mažiau nei 400 mln. EUR, nors vykstančių ir neseniai vykusių konfliktų patirtis aiškiai rodo sparčiai didėjantį kibernetinių pajėgumų, dirbtinio intelekto ir bepiločių sistemų, įskaitant bepiločius orlaivius, vaidmenį šiuolaikiniame kare;

158. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 04/2025 dėl ES karinio mobilumo ir į Komisijos atsakymus; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų bendros išvados, kad antrasis ES veiksmų planas dėl karinio mobilumo, paskelbtas 2022 m., nebuvo grindžiamas pakankamai tvirtais pagrindais ir kad pažanga siekiant jo tikslo, t. y. užtikrinti greitą ir sklandų darbuotojų, reikmenų ir turto judėjimą per trumpą laiką ir dideliu mastu, buvo skirtinga dėl koncepcijos trūkumų ir įgyvendinimo kliūčių; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisija nebuvo atlikusi patikimo vertinimo, kokio finansavimo iš viso reikės, kad būtų pasiekti plano tikslai ir siektinos reikšmės; apgailestauja dėl Audito Rūmų pabrėžto fakto, kad parlamentinė visos Sąjungos karinio mobilumo veiklos priežiūra neįmanoma, nes ne visi projektai finansuojami iš Sąjungos biudžeto; pažymi, kad Europos Parlamentas neturi įgaliojimų prižiūrėti Europos gynybos agentūros (EGA), kuri yra tarpvyriausybinė agentūra, arba PESCO, kuri yra valstybių narių inicijuota bendradarbiavimo sistema, karinio mobilumo veiklos;

159. yra susirūpinęs dėl to, kad po trijų kvietimų teikti pasiūlymus, surengtų 2021 m., 2022 m. ir 2023 m., jau išnaudotas visas dabartiniam programavimo laikotarpiui pagal EITP numatytas karinio mobilumo finansinis paketas, o 500 karštųjų taškų, kurie nustatyti Sąjungoje ir kuriuos reikia skubiai modernizuoti, reikia mažiausiai 100 mlrd. EUR investicijų[17]; atkreipia dėmesį į Komisijos raštišką atsakymą, kad 2024m. TEN-T reglamento peržiūroje numatyti karinio mobilumo integravimo į Sąjungos transporto politiką elementai; taip pat pažymi, kad Europos Komisija ir vyriausioji įgaliotinė priėmė 2025 m. karinio mobilumo dokumentų rinkinį; pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl šiuo metu nepakankamo karinio mobilumo reagavimo pajėgumų ir veiksmingumo, kurį apsunkina reglamentavimo ir procedūrų sudėtingumas ir suderinimo trūkumas, dėl kurių koordinavimas vyksta lėtai ir prarandama laiko;

---

[17] 2025 m. spalio 16 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendras komunikatas „Taikos išsaugojimas. Gynybos parengties užtikrinimo iki 2030 m. veiksmų gairės“ (JOIN(2025)0027).

Rekomendacijos

160. ragina Audito Rūmus pateikti DFP 5 išlaidų kategorijos klaidų lygio įvertį;

161. ragina Komisiją:

i) imtis priemonių, kad būtų padidintas Sąjungos išlaidų gynybai skaidrumas visose priemonėse, be kita ko, užtikrinant Audito Rūmų audito teises visų priemonių atžvilgiu ir užtikrinant, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija galėtų vykdyti demokratinę visos Sąjungos finansuojamos veiklos kontrolę ne tik derybų, bet ir įgyvendinimo etapu;

ii) teikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai metines konsoliduotas ataskaitas, apimančias visas su gynyba susijusias išlaidas iš Sąjungos biudžeto, nebiudžetinių priemonių ir visų kitų atitinkamų priemonių, pavyzdžiui, karinio mobilumo ir su saugumu susijusių programų, siekiant sudaryti sąlygas demokratinei kontrolei ir išvengti susiskaidymo;

iii) sistemingiau vykdyti tolesnę Sąjungos gynybos ir karinio mobilumo priemonių, įgyvendinimo ir finansavimo, įskaitant priemones, susijusias su ES ir NATO bendradarbiavimu, EPF, EGA ir PESCO, stebėseną ir teikti Parlamentui ataskaitas;

iv) stiprinti EGA indėlį į visapusišką Europos gynybos požiūrį didinant paramą projektams, skirtiems hibridinėms grėsmėms, įskaitant dirbtinio intelekto, kibernetines ir bepiločių orlaivių technologijas, šalinti;

v) pakartoja savo raginimą toliau stiprinti Sąjungos saugumo ir gynybos priemones gerokai padidinant skiriamą finansavimą dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros koridoriams tobulinti ir imantis veiksmų šalinti administracines, procedūrines ir reguliavimo kliūtis tarpvalstybiniam karinių pajėgų judėjimui, kartu teikiant pirmenybę tam, kad Sąjungos finansavimas būtų skiriamas tiems projektams, kuriais geriausiai reaguojama į dabartinę grėsmių Europai panoramą;

Kaimyninės šalys ir pasaulis

162. pažymi, kad DFP 6 išlaidų kategorijos „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ programoms skirtas biudžetas buvo 15,4 mlrd. EUR (8,0 proc. Sąjungos biudžeto, išskyrus EGADP), jis paskirstytas taip: 62,4 proc. – Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonei „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“), 15,9 proc. – humanitarinei pagalbai (HUMA), 14,9 proc. – Pasirengimo narystei paramos priemonei (PNPP III), 2,7 proc. – makrofinansinei pagalbai Ukrainai + ir 4,1 proc. – kitiems veiksmams ir programoms;

163. palankiai vertina tai, kad 2024 m. Audito Rūmai išnagrinėjo statistiškai reprezentatyvią 137 operacijų imtį, apimančią visas išlaidas pagal šią DFP išlaidų kategoriją, todėl pirmą kartą galėjo apskaičiuoti klaidų lygį; susirūpinęs pažymi, kad apskaičiuotas 4,9 proc. klaidų lygis gerokai viršija 2,0 proc. reikšmingumo ribą; taip pat pažymi, kad 56 iš 137 operacijų (40,9 proc.) buvo kiekybiškai įvertinamų klaidų, turinčių finansinį poveikį Sąjungos biudžetui; pažymi, kad šios klaidos buvo susijusios su netinkamomis

finansuoti išlaidomis, šiurkščiais viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimais, trūkstamais pagrindžiančiais dokumentais, netinkamais paramos gavėjais ir faktiškai nepatirtomis išlaidomis; mano, kad šios problemos gali rodyti kontrolės sistemų veikimo ir patikimumo trūkumus;

164. stebisi tuo, kad dešimtyje atvejų, susijusių su kiekybiškai įvertinamomis klaidomis, Komisija jau turėjo pakankamai informacijos, kad išvengtų klaidų arba jas aptiktų ir ištaisytų prieš patvirtindama išlaidas; pažymi, kad tuo atveju, jei Komisija būtų veiksmingai pasinaudojusi šia informacija, įvertintas klaidų lygis būtų sumažintas 1,4 procentinio punkto;

165. pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, didelė Audito Rūmų nustatytų klaidų dalis buvo susijusi su sutartimis, kurias netiesiogiai valdant įgyvendino pagal ramsčius įvertintos organizacijos, įskaitant tarptautines institucijas; pastebi, kad šių sutarčių atveju Komisija patvirtino išlaidas remdamasi finansine ataskaita ir valdymo deklaracija, o pastaroji yra pagal ramsčius įvertintos organizacijos išduotas sertifikatas, kuriuo patvirtinamas pateiktos finansinės informacijos išsamumas, tikslumas ir atitiktis; susirūpinęs pažymi, kad 26 iš 42 Audito Rūmų nustatytų kiekybinių klaidų buvo susijusios su tokiomis sutartimis, o tai sudaro 3,1 procentinio punkto įvertintą klaidų lygį, taip pabrėžiant nuolatines netiesioginio valdymo pagal ramsčius įvertintose organizacijose patikinimo sistemos spragas;

166. yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai vėl susidūrė su vėlavimu gauti prašomus dokumentus iš tam tikrų tarptautinių organizacijų ir tarptautinių finansų įstaigų, dėl ko negalėjo laiku atlikti savo audito darbo, nepaisant savo ankstesnės 2020 m. rekomendacijos; pažymi, kad 19 audituotų operacijų atveju šie subjektai apribojo galimybę susipažinti su dokumentais iki laikinų, tik peržiūrai skirtų elektroninių konsultacijų, neleisdami Audito Rūmams pasilikti jų kopijų, o tai trukdė tinkamai planuoti, vykdyti ir kontroliuoti audito kokybę; apgailestauja dėl to, kad šios kliūtys išliko, nepaisant Komisijos pastangų išspręsti šį klausimą nuolat bendraujant su atitinkamomis organizacijomis, kaip taip pat pabrėžiama 2024 m. metinėje ataskaitoje dėl EPF;

167. yra labai susirūpinęs dėl to, kad 2024 m. nebuvo įvykdyta nė viena rezultatų stebėsenos misija dėl to, kad 2025 m. buvo nutrauktos dvi galiojančios rezultatų stebėsenos paslaugų sutartys; su susirūpinimu pabrėžia, kad 2024 m. planuotą kvietimą dalyvauti ribotame konkurse dėl naujos kartos rezultatų stebėsenos sutarčių reikėjo atšaukti dėl to, kad nėra KVTBP paramos išlaidų kreditų, todėl INTPA GD buvo priverstas pasikliauti veiklos kreditais ir parengti atskirą KVTBP paramos priemonę rezultatų stebėsenai finansuoti; atkreipia dėmesį į tai, kad 2025 m. spalio mėn. buvo atnaujinta nauja kvietimo dalyvauti ribotame konkurse procedūra su laikinojo sustabdymo sąlyga, o naują trejų metų rezultatų stebėsenos sutartį tikimasi pasirašyti tik 2026 m. balandžio mėn.; pabrėžia, kad dėl šių finansavimo ir viešųjų pirkimų sutrikimų nuo 2025 m. pradžios visiškai sustabdyta rezultatų stebėsenos sistema, dėl to vėluojama vykdyti nepriklausomą programos įgyvendinimo rezultatų stebėseną ir susilpnėjo bendra į rezultatus orientuota išorės veiksmų sistema;

168. pažymi, kad ES investicijos į su prekyba susijusią pagalbą mažiausiai išsivysčiusioms pasaulio šalims sumažėjo: 2022 m. mažiausiai išsivysčiusiose šalyse jos pasieks tik 12,0 proc. pagalbos prekybai srautų, palyginti su vidutiniškai 18,0 proc. 2010–2015 m.

laikotarpiu; su susirūpinimu pažymi, kad šie prasti rezultatai išlieka, nors 2017 m. peržiūrėtoje ES pagalbos prekybai strategijoje nustatytas 25,0 proc. lėšų skyrimo mažiausiai išsivysčiusioms šalims tikslas; atkreipia dėmesį į Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 17/2025 pateiktas išvadas, kuriose daroma išvada, kad ES pagalbos prekybai srityje nebus pasiektas 2030 m. tikslas; palankiai vertina tai, kad Komisija pritarė Audito Rūmų rekomendacijai išanalizuoti pagrindines šio sumažėjimo priežastis, ir pažymi, kad šį vertinimą planuojama atlikti 2026 m., pabrėždama, kad reikia laiku imtis taisomųjų veiksmų siekiant užtikrinti, kad Sąjungos pagalba prekybai pasiektų tuos, kuriems jos labiausiai reikia;

169. pabrėžia, kad Sąjungos pagalba jokiomis aplinkybėmis – nei tiesiogiai, nei netiesiogiai – neturi būti finansuojamas terorizmas, todėl ja neturėtų būti remiami jokie subjektai, susiję su grupuote „Hamas“ ar bet kokia kita teroristine ar ekstremistine organizacija; primena, kad šiuo tikslu yra teisėta ir būtina aiškiai nustatyti visus galutinius Sąjungos paramos gavėjus, taip pat trečiosiose šalyse; pabrėžia, kad būtina griežtai prižiūrėti pagalbos skirstymą ir panaudojimą, siekiant užtikrinti, kad lėšos nebūtų naudojamos ne pagal paskirtį;

170. palankiai vertina tai, kad Komisija toliau bendradarbiauja su Palestinos savivaldos institucijomis dėl mokymo programų reformos, ir pripažįsta apčiuopiamą pažangą, apie kurią pranešta 2025 m., įskaitant Palestinos švietimo ir aukštojo mokslo ministerijos vykdomą vadovėlių peržiūrą ir keitimą, siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų UNESCO standartus; visų pirma pažymi, kad 2025 m. spalio mėn. pradžioje buvo baigti rengti ir viešai paskelbti peržiūrėti 12 klasės vadovėliai, kuriuos šiuo metu peržiūri Sąjunga;

171. pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, 2024 m. Sąjungos lėšos nebuvo panaudotos Palestinos vadovėlių gamybai remti ir kad Sąjungos parama tiek pagal 2024 m. neatidėliotinos paramos paketą, tiek pagal 2025–2027 m. daugiametę išsamią Palestinos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo programą griežtai apsiriboja atsekamomis išlaidų pozicijomis, pavyzdžiui, atlyginimais, socialinėmis išmokomis ir įsiskolinimais ligoninėms; pažymi, kad ši daugiametė programa priklauso nuo plataus užmojo reformų matricos, dėl kurios susitarta su Palestinos savivalda ir kuri apima sistemingą mokymosi medžiagos peržiūrą;

172. ragina Komisiją, teikiant paramą ir humanitarinę pagalbą Palestinos gyventojams, didinti paramą UNRWA ir visiems patikimiems partneriams, įskaitant vietos PVO; primena, jog svarbu, kad Komisija užtikrintų nepriklausomą Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) kontrolę, kurią vykdytų išorės ekspertai, Audito Rūmai ir patyrę tarptautiniai partneriai;

173. yra labai susirūpinęs dėl rimtų NEAR GD valdymo trūkumų, už kuriuos atsakingas Komisijos narys Olivér Várhelyi, kai jis ėjo už kaimynystę ir plėtrą atsakingo Komisijos nario pareigas (2019–2024 m.); atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo laikotarpiu beprecedentis skaičius vyresniųjų vadovų pareigybių liko neužimtos itin ilgą laiką, o tai labai pakenkė generalinio direktorato vadovavimo gebėjimams; visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad generalinio direktoriaus pareigybė buvo laisva 28 mėnesius, A lygio direktoriaus – 25 mėnesius, NEAR GD B lygio direktoriaus (Pietų kaimynystės regionas) – 48 mėnesius, NEAR GD D lygio direktoriaus (Vakarų Balkanai) – 35 mėnesius, Paramos Ukrainai grupės direktoriaus – 32 mėnesius ir R lygio direktoriaus – 22 mėnesius; pabrėžia, kad šios ilgai užsitęsusios laisvos pareigybės turėjo įtakos kai kuriems politiškai svarbiems

ir operatyviniu požiūriu svarbiausiems Sąjungos portfeliams, įskaitant Rusijos invazijos į Ukrainą ir „Hamas“ teroristinio išpuolio prieš Izraelį metu; taip pat atkreipia dėmesį į 2022 m. balandžio mėn. atliktos NEAR GD darbuotojų apklausos rezultatus, iš kurių matyti, kad labai sumažėjo pasitikėjimas vyresniosios vadovybės vadovavimu – tai blogiausi kada nors užfiksuoti generalinio direktorato darbuotojų apklausos rezultatai; mano, kad NEAR GD palikimas be stabilios vyresniosios vadovybės ilgiems metams negalima suderinti su pareigomis užtikrinti patikimą administravimą ir veiksmingą valdymą, kurių tikimasi iš Komisijos nario;

174. atkreipia dėmesį į Komisijos nario Olivério Várhelyi pareiškimus, kuriuos jis padarė 2026 m. sausio 12 d. keičiantis nuomonėmis Biudžeto kontrolės komitete ir kuriuose jis teigė, kad Paramos Ukrainai grupės direktoriaus pareigybė buvo įsteigta tik 2022 m. ir užimta iš karto po to; apgailestauja dėl to, kad ši Parlamentui pateikta informacija buvo netiksli, nes Paramos Ukrainai grupė buvo įsteigta 2014 m., o 2020–2023 m. jai laikinai vadovavo NEAR GD generalinio direktoriaus pavaduotoja; be to, ji vykdė daugelį kitų funkcijų;

175. atkreipia dėmesį į neseniai, 2025 m. spalio mėn. kelių Europos žiniasklaidos priemonių paskelbtus tiriamuosius pranešimus, kuriuose teigiama, kad Vengrijos žvalgybos tarnybos vykdė šnipinėjimo veiklą Briuselyje, įskaitant mėginimus verbuoti Sąjungos institucijose dirbančius Vengrijos piliečius; pažymi, kad ši veikla, kaip pranešama, suintensyvėjo 2015–2019 m. laikotarpiu, kai Olivér Várhelyi ėjo Vengrijos nuolatinio atstovo Sąjungai pareigas ir oficialiai buvo diplomatine priedanga veikiančių žvalgybos pareigūnų viršininkas; pabrėžia, kad, nors šie įtarimai susiję su laikotarpiu iki jo paskyrimo Komisijos nariu, jie dar labiau sustiprina rimtą susirūpinimą dėl jo elgesio ir nepriklausomumo; pažymi, kad Komisija patvirtino, jog ji nagrinėja šiuos kaltinimus ir tikisi būti informuota apie šio tyrimo rezultatus, kai tik jis bus baigtas;

176. mano, kad rimti ir ilgalaikiai valdymo trūkumai NEAR GD, netikslios informacijos pateikimas Parlamentui, susijęs su biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra, ir pirmiau minėtos papildomos abejonės dėl elgesio ir nepriklausomumo kartu rodo, kad elgesys yra nesuderinamas su atskaitomybės, patikimumo ir gero administravimo standartais, kurių reikalaujama iš Komisijos nario; todėl daro išvadą, kad Komisijos narys Olivér Várhelyi negali būti laikomas tinkamu vykdyti Komisijos nario, kuriam patikėtas politiškai svarbių portfelių ir didelių Sąjungos lėšų valdymas, pareigas;

177. susirūpinęs pažymi, kad Sąjungos finansavimas Ukrainai paskirstytas pagal daugybę priemonių, taip sukuriant fragmentišką ir sudėtingą finansavimo aplinką; pabrėžia, jog tai, kad nėra konsoliduotos ir skaidrios apžvalgos, kaip skirstomos ir naudojamos šios lėšos, įskaitant paskolas, garantuotas iš DFP rezervo, trukdo veiksmingai demokratinei priežiūrai, atskaitomybei ir gebėjimui įvertinti bendrą Sąjungos paramos poveikį;

178. pažymi, kad Ukrainos specializuotos kovos su korupcija įstaigos (NABU, SAPO ir HACC) toliau atlieka tyrimus, vykdo baudžiamąjį persekiojimą ir priima sprendimus aukšto lygio bylose, o tai rodo, kad pradeda veikti nepriklausomos kovos su korupcija institucijos ir kad neseniai atsistatydinę kaltinami ministrai rodo tam tikrą vyriausybės reakciją ir atskaitomybę; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad pažanga tebėra nedidelė, kad kitų teisėsaugos institucijų atliekami tyrimai sustabdyti ir kad 2024 m. priimtos ar pateiktos teisėkūros iniciatyvos, įskaitant mėginimus NABU ir SAPO pavesti generaliniam prokurorui, kelia pavojų, kad gali būti pakenkta kovos su korupcija

sistemos nepriklausomumui ir veiksmingumui; palankiai vertina tai, kad po vidaus ir tarptautinio spaudimo šie pakeitimai buvo sparčiai atšaukti, tačiau reiškia susirūpinimą dėl kovos su korupcija institucijų ir pilietinės visuomenės pranešimų apie didėjantį valstybės institucijų spaudimą, mažesnį skaidrumą ir mėginimus apriboti atsakomybę už korupcinius nusikaltimus; ragina valdžios institucijas užkirsti kelią padėties blogėjimui, spręsti procedūrinio vilkinimo ir kliūčių aukšto lygio bylose problemą ir peržiūrėti senaties terminus pagal Europos standartus;

179. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į naujausius įtarimus sukčiavimu Ukrainos energetikos sektoriuje, įskaitant įtariamą didelio masto lėšų pasisavinimą, manipuliavimą viešaisiais pirkimais ir neteisėtą praturtėjimą, susijusį su valstybinėmis energetikos bendrovėmis ir reguliavimo institucijomis; pabrėžia, kad šie įtarimai, jei jie pasitvirtins, rodo struktūrinius valdymo, priežiūros ir vidaus kontrolės sistemų trūkumus; pabrėžia, kad tokie atvejai gali pakirsti visuomenės pasitikėjimą, susilpninti pasitikėjimą Ukrainos reformomis ir kelti pavojų ES finansinei paramai;

180. pažymi, kad siekdama užtikrinti patikimą Ukrainos priemonės finansų valdymą, Komisija Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1697 2024 m. birželio mėn. įsteigė specialią Audito valdybą, kurią sudaro Komisijos paskirti nepriklausomi ekspertai; pažymi, kad Audito valdybos įgaliojimai yra nustatyti sisteminius Ukrainos priemonės lėšų valdymo ir kontrolės trūkumus, įskaitant sukčiavimo prevencijos, kovos su korupcija apsaugos priemonių ir interesų konfliktų sistemų trūkumus, ir pranešti apie tokius klausimus tiesiogiai Komisijai;

181. pabrėžia, kad Audito valdyba, be savo priežiūros vaidmens, gali teikti rekomendacijas Ukrainos valdžios institucijoms dėl finansinių pažeidimų ar struktūrinių Sąjungos lėšų valdymo trūkumų šalinimo; pabrėžia, kad Ukraina, kuriai atstovauja Ekonomikos ministerija, turi pateikti raštišką atsakymą į kiekvieną rekomendaciją, nurodydama įgyvendinimo priemones arba pateikdama pagrįstą paaiškinimą, kodėl rekomendacija nebuvo įgyvendinta; pabrėžia, kad Audito valdybos išvados gali turėti didelių finansinių pasekmių, nes jos ataskaitos, kaip ir OLAF ataskaitos, gali būti pagrindas Komisijai sumažinti, sustabdyti arba nutraukti Sąjungos finansavimą pagal Ukrainos priemonę;

182. primena, kad pagal Ukrainos priemonę reguliarūs mokėjimai priklauso nuo to, ar Komisija patikrins, kaip įgyvendinamas Ukrainos ekonomikos gaivinimo ir reformų planas ir ar nuolat laikomasi demokratinių mechanizmų, teisinės valstybės ir žmogaus teisių; pažymi, kad iki šiol Komisija penkis kartus padarė išvadą, kad atskiri reformų etapai pagal pirmąją–penktąją dalis nebuvo įvykdyti, ir dėl to buvo sustabdytas atitinkamų sumų mokėjimas; vienas iš šių atvejų jau buvo ištaisytas; šiuo atžvilgiu palankiai vertina griežtą Komisijos požiūrį į sąlygų laikymąsi ir jos parodytą pasiryžimą kruopščiai tikrinti įgyvendinimą ir sustabdyti lėšų skyrimą, jei nesilaikoma sąlygų;

183. palankiai vertina tai, kad OLAF valdžios institucijoms teikia tikslinę pagalbą kovos su sukčiavimu srityje ir remia Ukrainos prisijungimą prie ES kovos su sukčiavimu programos; pažymi, kad pagrindų susitarime pagal Ukrainos priemonę, kuris įsigaliojo 2024 m. birželio mėn., numatyta teisiškai privaloma šios Priemonės lėšų valdymo, kontrolės, priežiūros, stebėsenos, vertinimo, ataskaitų teikimo ir audito tvarka, taip pat pažeidimų, sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos, tyrimo ir ištaisymo priemonės bei nuostatos dėl OLAF ir Europos prokuratūros vaidmenų;

184. yra susirūpinęs dėl EDVF+ asignavimų skyrimo pagal naują lankstų paramos investicijoms paketą toms paramą gaunančioms šalims, kuriose lengviau įgyvendinti strategijos „Global Gateway“ investicijas, nes dėl to prioritetas neteikiamas mažiausiai išsivysčiusioms šalims, taip pat nestabilioms ir nuo konfliktų nukentėjusioms šalims;

185. pažymi, kad, nepaisant ilgalaikio Sąjungos finansavimo Libijos sienų ir migracijos kontrolei stiprinti, pranešimai rodo, kad tokia pagalba neužkirto kelio sisteminiams pažeidimams, įskaitant priverstinį grąžinimą, nežmoniškas sulaikymo sąlygas ir mirčių atvejus, ir gali būti, kad dėl to Sąjunga gali patirti žalą savo reputacijai; pabrėžia, kad 2025 m. Libijoje aptikus masines kapavietes ir pilietinei visuomenei bei žmogaus teisių organizacijoms nuolat teikiant kaltinimus dėl elgesio su migrantais, kyla susirūpinimas dėl to, ar Sąjungos finansavimas šiomis aplinkybėmis atitinka pagrindines Sąjungos vertybes, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms, ir pabrėžia, kad reikia griežtos stebėsenos, skaidrumo ir atskaitomybės mechanizmų siekiant užtikrinti, kad su migracija susijusi pagalba netiesiogiai neprisidėtų prie tolesnio žalos darymo;

186. pažymi, kad nuo 2025 m. vasario 1 d. Europos Komisija reorganizavo buvusį NEAR GD, paskirstydama jo pareigas dviem naujai įsteigtiems direktoratams: Plėtros ir Rytų kaimynystės generaliniam direktoratui (ENEST GD), atsakingam už šalis kandidates ir Rytų kaimynystę, ir Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos reikalų generaliniam direktoratui (MENA GD), kuris šiuo metu apima Vidužemio jūros regioną;

Europos plėtros fondai (EPF)

187. atkreipia dėmesį į tai, kad audituodami operacijų tvarkingumą Audito Rūmai patikrino 85 operacijų imtį, kuri yra reprezentatyvi visų EPF rūšių išlaidų atžvilgiu; be to, pažymi, kad tai buvo 16 operacijų, susijusių su Europos Sąjungos patikos fondu Afrikai, 54 operacijos, kurioms pritarė 14 ES delegacijų, 14 operacijų[18], kurias patvirtino Komisijos būstinė, ir 1 operacija, susijusi su Bêkou patikos fondu;

188. su susirūpinimu pažymi, kad iš 85 išnagrinėtų operacijų 34 operacijose (40,0 proc.) buvo klaidų, palyginti su 62 (44,3 proc.) tokio paties skaičiaus operacijų klaidomis 2023 m.; be to, pabrėžia, kad Audito Rūmai kiekybiškai įvertino 27 klaidas (2023 m. – 52), kuriomis remdamiesi apskaičiavo, kad 2024 finansiniais metais klaidų lygis yra 6,5 proc. (8,9 proc. 2023 m.);

189. susirūpinęs pabrėžia, kad 2024 finansiniais metais dažniausiai nustatytos trys klaidų rūšys buvo šios: netinkamos finansuoti išlaidos (40,0 proc.), nepateikti pagrindiniai patvirtinamieji dokumentai (32,0 proc.) ir pernelyg didelis išankstinis finansavimas (14,0 proc.);

190. su nuostaba pažymi, kad 2024 m. gruodžio 31 d. vis dar nebuvo užbaigtas visiškas 9-ojo Europos plėtros fondo, apimančio 2000–2007 m. laikotarpį, apskaitos užbaigimas, praėjus daugiau kaip 17 metų nuo laikinojo galiojimo išlygos nustatymo, o aštuonios sutartys vis dar buvo vykdomos – tai rodo išskirtinį tam tikrų EPF programų

[18] Burundis, Kongo Demokratinė Respublika, Bisau Gvinėja, Kenija, Malavis, Mauritanija, Mauricijus, Mozambikas, Namibija, Nigerija, Siera Leonė, Togas, Uganda, Zambija.

sudėtingumą ir trukmę;

191. teigiamai pažymi, kad Komisija, atsižvelgdama į Audito Rūmų 2023 m. metinėje ataskaitoje pateiktą rekomendaciją, patobulino galutinių įverčių skaičiavimą, sistemingai atsižvelgdama į sutarčių įgyvendinimo laikotarpių pratęsimus, įvykusius po ataskaitinių metų;

192. susirūpinimą kelia tai, kad, kaip ir ankstesniais metais, dideli išankstinio finansavimo likučiai lieka nepadengti pernelyg ilgą laiką, įskaitant 446,0 mln. EUR, kurie liko nepadengti daugiau kaip 10 metų ir yra daugiausia susiję su ES ir Afrikos infrastruktūros patikos fondu, kurio ilgalaikės operacijos lemia labai lėtą išankstinio finansavimo padengimą;

193. pažymi, kad laukiama INTPA GD vykdomos savo kontrolės strategijos peržiūros rezultatų, kurie apima gairių dėl finansinės atskaitomybės, dėl padidintos *ex ante* kontrolės stiprinimą, kad būtų išvengta klaidų, be kita ko, susijusių su pertekliniu patvirtinimu;

194. pažymi, kad generalinio direktoriaus patikinimo pareiškime dėl 2024 m. INTPA GD metinėje veiklos ataskaitoje nėra jokių išlygų, ir taip tęsiama tendencija, pagal kurią generalinis direktorius sumažino išlygų apimtį nuo 16,0 proc. išlaidų 2017 m. iki 1,0 proc. 2018 m. ir iki nulio nuo 2019 m.; be to, pažymi, jog INTPA GD apskaičiavo, kad rizikos suma atliekant mokėjimus yra 89,7 mln. EUR (1,1 proc. 2024 m. išlaidų), o rizikos suma užbaigiant programą yra 78,6 mln. EUR (0,97 proc.), ir kad jis tikisi, jog 11,1 mln. EUR (12,4 proc. rizikos sumos atliekant mokėjimus) bus pakoreguoti vėlesniais metais atliekant jo paties patikrinimus; vis dėlto pažymi, kad iš 5,0 mln. EUR, apie kuriuos pranešta kaip apie susigrąžintus 2024 m., Audito Rūmų atliktas patikrinimas parodė, kad 0,2 mln. EUR neturėjo būti apskaityti kaip įgyvendinti taisomieji pajėgumai, todėl kyla abejonių dėl generalinio direktorato ataskaitų patikimumo;

195. pažymi, kad 2024 m. INTPA GD užsakė 13-ąjį likutinio klaidų lygio tyrimą, kuris yra svarbus komponentas, kuriuo grindžiama generalinio direktoriaus patikinimo deklaracija ir metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodoma tvarkingumo informacija; pastebi, kad 2024 m. tyrime, pagrįstame 401 operacijos imtimi, apskaičiuotas 0,48 proc. likutinių klaidų lygis, kuris jau devintus metus iš eilės išlieka mažesnis už Komisijos nustatytą 2,0 proc. reikšmingumo ribą; vis dėlto primena, kad Audito Rūmai ne kartą yra nustatę metodologinių trūkumų, dėl kurių gali būti nepakankamai įvertintas tikrasis likutinių klaidų lygis, visų pirma susijusių su didelės vertės pozicijų traktavimu; pažymi, kad, nors Komisija nuo 2025 m. peržiūrėjo likutinio klaidų lygio metodiką, siekdama patikslinti tam tikrus aspektus ir apriboti pasikliovimą vadovybės patikrinimais ir kitų auditorių darbu, atnaujintoje metodikoje vis dar leidžiama ekstrapoliuoti „pavienes“ klaidas; tikisi, kad Komisija griežtai įgyvendins peržiūrėtą metodiką, ir laukia, kad Audito Rūmai patikrintų jos taikymą kito audito ciklo metu;

Rekomendacijos

196. ragina Komisiją:

i) stiprinti prevencinę ir korekcinę kontrolę pagal 6 išlaidų kategoriją, šalinant

pasikartojančius trūkumus, pavyzdžiui, netinkamas finansuoti išlaidas, viešųjų pirkimų pažeidimus, trūkstamus dokumentus ir faktiškai nepatirtas išlaidas; ragina sustiprinti rekomendacijas delegacijoms ir įgyvendinantiesiems partneriams;

ii) atlikti išsamią netiesioginio valdymo patikinimo sistemos peržiūrą, visų pirma su pagal ramsčius įvertintomis organizacijomis ir tarptautinėmis finansų įstaigomis;

iii) užtikrinti, kad 2026 m. balandžio mėn. nedelsiant pradėtų veikti nauja rezultatų stebėsenos sutartis, nes rezultatų stebėsenos veiklos nutraukimas kenkia veiklos rezultatų stebėsenai ir į rezultatus orientuotos KVTBP įgyvendinimui; užkirsti kelią būsimiems rezultatų stebėsenos veiklos sutrikimams užtikrinant stabilų finansavimą ir užtikrinant, kad stebėsenos priemonės būtų nuolat prieinamos per visą DFP laikotarpį;

iv) sustabdyti pagalbos prekybai finansavimo mažiausiai išsivysčiusioms šalims mažėjimą, nedelsiant atlikti planuojamą 2026 m. analizę ir pasiūlyti taisomąsias priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad pagalbos prekybai lėšos būtų skiriamos pirmiausia šalims, kurioms jų labiausiai reikia;

v) į naująjį DFP pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto įtraukti Išorės veiksmų garantijos rekomendacijas, kuriomis papildomas Komisijos atliekamas vertinimas, įskaitant aktyvesnį mišraus finansavimo taikymą mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, pažeidžiamose ar konfliktų paveiktose šalyse ir aktyvesnį koordinavimą su suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, pilietine visuomene;

vi) užtikrinti nešališkus ir įrodymais pagrįstus vertinimus rengiant plėtros ataskaitas, kad politiniai sumetimai nebūtų svarbesni už objektyvius vertinimo kriterijus;

vii) užtikrinti, kad jokia Sąjungos parama nebūtų teikiama subjektams, kurie dalyvauja vykdant žmogaus teisių pažeidimus, represijas ar blogina demokratijos padėtį, ir griežtai taikyti sąlygas, įskaitant paramos sustabdymą, kai pažeidžiamos pagrindinės Sąjungos vertybės;

viii) toliau remti UNRWA ir patikimus humanitarinius partnerius, kartu su nepriklausoma išorės ekspertų ir Audito Rūmų priežiūra, siekiant užtikrinti veiksmingą Sąjungos lėšų naudojimo kontrolę ir pasitikėjimą jomis;

ix) ragina Komisijos pirmininką pagal ES sutarties 17 straipsnio 6 dalį atšaukti pasitikėjimą Komisijos nariu Olivériu Várhelyi;

x) pateikti konsoliduotą ir skaidrią visos Sąjungos finansinės paramos Ukrainai, įskaitant dotacijas, paskolas ir garantijas pagal įvairias priemones ir instrumentus, apžvalgą, kad būtų sustiprinta demokratinė kontrolė ir užtikrinta visiška atskaitomybė;

xi) atidžiai stebėti rimtus įtarimus dėl sukčiavimo Ukrainoje ir toliau taikyti sąlygas, kai nustatoma sisteminė rizika arba netinkamas lėšų naudojimas; reguliariai informuoti Europos Parlamentą apie Audito valdybos veiklą ir išvadas, kad būtų užtikrinta tinkama parlamentinė priežiūra;

xii) teikti ataskaitas apie mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirtų ir sutartyse numatytų EDVF+ sumų dydį ir užtikrinti skaidrumą, kaip šalyje laikomasi MDP kvotų paskirstymo;

xiii) baigus INTPA GD vykdomą kontrolės strategijos peržiūrą, teikti biudžeto įvykdymo tvirtinimo institucijai ataskaitą apie taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi;

xiv) paspartinti 9-ojo EPF įgyvendinimą, atkreipiant dėmesį į tai, kad jis tebėra vykdomas praėjus 17 metų po laikinojo galiojimo išlygos, ir peržiūrėti priežastis, lėmusias užsitęsusį įgyvendinimo ciklą;

Administravimas

197. pažymi, kad DFP 7-ajai išlaidų kategorijai „Europos viešasis administravimas“ 2024 m. skirta 13,3 mlrd. EUR, kurie sudaro 6,9 proc. Sąjungos biudžeto išlaidų; pažymi, kad Europos Komisija išleidžia 8 mlrd. EUR, t. y. 60,6 proc. visos sumos; su pasitenkinimu pažymi, kad ir 2024 m. Audito Rūmai priėjo prie išvados, jog administracinės išlaidos yra mažos rizikos išlaidų sritis; pabrėžia, kad Komisija turėtų nedvejodama imtis tolesnių veiksmų dėl Audito Rūmų 2024 m. metinėje ataskaitoje nurodytų klausimų, susijusių su IT paslaugų apmokėjimu;

198. toliau kritiškai vertina procesą, kuriuo Komisija 2023 m. nusprendė parduoti 23 savo biurų pastatus Briuselyje ir 17 iš jų pernuomoti laikotarpiui iki 2029 m.; pažymi, kad akivaizdu, jog toks sprendimas buvo priimtas neatlikus aiškaus visų sandorių poveikio vertinimo; mano, jog itin daug susirūpinimo kelia tai, kad Komisija gavo tik vieną pasiūlymą dėl šio sandorio iš Belgijos valstybinės įmonės, kuri pateikė orientacinį pasiūlymą prieš Komisijai paskelbiant kvietimą teikti pasiūlymus, ir kad šis pasiūlymas neatitiko kvietime teikti pasiūlymus nurodytų reikalavimų dėl banko garantijos galiojimo laikotarpio; yra labai susirūpinęs dėl to, kad Komisijos vertinimo komitetas nebuvo nepriklausomas, nes visi jo nariai buvo pavaldūs leidimus suteikiančiam pareigūnui;

199. pažymi, jog Komisija praneša, kad 2021–2024 m. laikotarpiu buvo pateikti 54 prašymai suteikti 24 straipsnyje numatytą pagalbą pagal Tarnybos nuostatus ir kad tik dėl aštuonių iš jų buvo imtasi tolesnių veiksmų, pradedant administracinį tyrimą; mano, kad šis skaičius kelia susirūpinimą, nes tai reiškia, kad 85 proc. prašymų buvo atmesti nesiimant jokių tolesnių veiksmų; palankiai vertina tai, kad buvo sustiprinta vyriausiosios konfidencialios patarėjos tarnyba, atsižvelgiant į tai, kad per vienus metus apie 300 Komisijos darbuotojų kreipėsi į ją pagalbos su priekabiavimu susijusiais atvejais; taip pat pažymi, kad 14 skundų buvo pateikti tiesiogiai Komisijos tyrimų ir drausmės tarnybai (IDOC), iš kurių keturios bylos po įvertinimo buvo nutrauktos kaip nenagrinėtinos, o dvi bylos po administracinio tyrimo buvo nutrauktos be tolesnių veiksmų, ikiteisminės drausminės procedūros baigėsi vienu įspėjimu, vienu rašytiniu įspėjimu ir trimis papeikimais, viena byla vis dar nagrinėjama ikiteisminiame etape, dvi bylos šiuo metu yra drausmės komisijoje, o apie dvi bylas buvo pranešta tiesiogiai OLAF, abi bylos buvo nutrauktos dėl nepakankamo įtarimo; pabrėžia, kad šie skaičiai atrodo labai maži organizacijai, kurioje dirba daugiau kaip 30 000 darbuotojų, ir ragina Komisiją gerinti galimybes darbuotojams saugioje aplinkoje pranešti apie priekabiavimo atvejus; apgailestauja dėl to, kad Komisija nepateikė savarankiškos

ataskaitos, kurioje būtų išanalizuotos akivaizdžiai neveiksmingos oficialios priekabiavimo procedūros priežastys, kaip buvo prašoma vykdant 2023 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą;

200. pažymi, kad 2021–2024 m. laikotarpiu Komisijos darbuotojai OLAF nepranešė nė vieno atvejo, kai šaltinis buvo pranešėjas; apgailestauja dėl to, kad Komisija nepateikė informacijos apie tai, ar vietoj to apie atvejus buvo pranešta vidaus hierarchiniais kanalais arba generaliniam sekretoriui, ir kiek jų buvo pranešta; mano, kad nesant išsamių duomenų apie praneštų atvejų skaičių, naudotus kanalus ir tolesnius veiksmus, kurių kiekvienu atveju ėmėsi Komisija, neįmanoma įvertinti, ar pranešimų apie pažeidimus sistema yra veiksminga; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad šiuo metu Komisija, atsižvelgdama į teismų praktiką ir praktinę patirtį įgyvendinant Direktyvą (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos valstybėse narėse, persvarsto savo pranešimų apie pažeidimus teikimo gaires, siekdama jas kuo labiau suderinti su šia direktyva;

201. su susidomėjimu pažymi, kad už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą atsakingam Komisijos nariui įgaliojimų rašte buvo pavesta atlikti plataus masto Komisijos organizacijos ir veiklos peržiūrą; iš esmės pritaria tam, kad visoms organizacijoms svarbu periodiškai tikrinti, ar jų organizacija ir procedūros yra atnaujintos; pabrėžia, jog svarbu, kad procesas išliktų skaidrus ir kad atitinkamos organizacijos, atstovaujančios Komisijos darbuotojams ir kitiems susijusiems veikėjams, visapusiškai dalyvautų šiame procese, taip pat kad visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant visų pirma darbuotojus, kuriems tai turėjo įtakos, pasitikėtų peržiūros rezultatais ir juos priimtų;

202. pabrėžia, kad administravimo skaidrumas ir galimybė susipažinti su informacija bei dokumentais yra pagrindiniai teisingos ir demokratinės visuomenės užtikrinimo elementai; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad pastaraisiais metais buvo daugybė pavyzdžių, kai Komisija nesugebėjo laikytis pagrįstų skaidrumo standartų, kaip rodo ir pralaimėta teismo byla dėl Komisijos pirmininko ir „Pfizer“ generalinio direktoriaus tekstinių žinučių[19]; pabrėžia, kad Komisijos patikimumui svarbu, jog ji užtikrintų griežtą ir patikimą naujųjų gairių, susijusių su tekstinių žinučių naudojimu darbo reikalais, įgyvendinimą ir kad bent du kvalifikuoti asmenys patikrintų, ar tekstinėse žinutėse, kuriomis keičiamasi darbo reikalais, prieš jas ištrinant būtų perduodama svarbi informacija, visų pirma tose tekstinėse žinutėse, kuriomis keičiasi Komisijos nariai ir Komisijos pirmininkas;

203. pabrėžia, kad galimybė susipažinti su dokumentais – pagrindinis principas siekiant užtikrinti viešojo administravimo skaidrumą; pabrėžia, kad Komisija, deja, daugelį kartų nepateikė atsakymų per nustatytus terminus, visų pirma bylose, susijusiose su patvirtinamaisiais prašymais, kuriose Europos ombudsmenas nustatė sisteminį ir didelį Komisijos administracijos atsakymų vėlavimą; pabrėžia, kad Komisijos patikimumui užtikrinti labai svarbu, kad žurnalistai ir plačioji visuomenė galėtų susipažinti su dokumentais per teisės aktuose nustatytus terminus;

204. primena, kad Europos ombudsmenas nustatė netinkamo administravimo atvejų,

[19] Byla T-36/23.

susijusių su keliais teisės aktų pasiūlymais, kuriuos Komisija pateikė 2025 m.; su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad tarp šių atvejų yra ir „Omnibus I“ dokumentų rinkinys, kai konsultacijų tarp Komisijos padalinių laikas per savaitgalį buvo sutrumpintas iki mažiau nei 24 valandų ir kai nebuvo aiškių vidaus dokumentų apie atliktą klimato kaitos nuoseklumo vertinimą; pabrėžia, kad svarbu laikytis geresnės teisėkūros taisyklių; pabrėžia, kad Europos Sąjunga nelaimės jokių pasaulinių konkurencingumo lenktynių, jeigu bus sunaikinti kai kurie pagrindiniai Sąjungos principai, įskaitant principus, kaip užtikrinti tvirtą, ilgalaikę ir teisiškai pagrįstą teisėkūrą, kuria būtų užtikrinta stabili verslo reglamentavimo aplinka, kurioje galėtų veikti privatusis sektorius;

205. apgailestauja dėl pastaraisiais metais nustatytų techninių, organizacinių ir procedūrinių Europos Bendrijų personalo atrankos tarnybos (EPSO) veiklos trūkumų, dėl kurių buvo padaryta didelė žala bendrai Sąjungos darbuotojų atrankos proceso reputacijai ir kurie turėjo rimtų neigiamų pasekmių daugeliui kandidatų, investavusių laiką ir išteklius mėgindami dalyvauti atrankos procedūrose, kurios buvo atšauktos, atidėtos arba turėjo rimtų techninių trūkumų;

206. ragina Komisiją ir EPSO vadovybę įvertinti visus atrankos procedūros aspektus siekiant užtikrinti, kad Komisija ir kitos Sąjungos institucijos galėtų pasikliauti EPSO paslaugomis nustatant ir atrenkant aukštos kvalifikacijos ir motyvuotus kandidatus į visų rūšių darbo vietas institucijose; kartu ragina Komisiją atkreipti dėmesį į nuolatinį geografinio atstovavimo visose tarnybose disbalansą;

Europos mokyklos

207. Pažymi, kad bendras 2024 m. Europos mokyklų biudžetas sudarė 439,5 mln. EUR, t. y. 5,3 proc. daugiau nei 2023 m.; primena, kad Europos mokyklos daugiausia finansuojamos iš Europos Komisijos, kitų Europos institucijų, valstybių narių ir tėvų mokamų mokesčių;

208. su pasitenkinimu pažymi, kad nei VAT, nei Vidaus kontrolės gebėjimų skyrius (VKGS) nenustatė esminių 2024 m. audito ir kontrolės problemų; vis dėlto pažymi, kad nustatytus žmogiškųjų išteklių valdymo ir viešųjų pirkimų procedūrų trūkumus reikėtų spręsti prioriteto tvarka;

Pastabos dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros

209. pabrėžia, jog Parlamentas tikisi, kad Komisija pateiks išsamius atsakymus į rezoliuciją dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo prieš pradedant kitų metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausymus, kurie paprastai prasideda lapkričio mėn. pradžioje; apgailestauja dėl to, kad išsamius Komisijos atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus, pateiktus 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo pranešime, gavo tik 2025 m. gruodžio mėn. pradžioje; pabrėžia, kad tokie vėlavimai mažina atleidimo nuo atsakomybės proceso veiksmingumą, nes didėja abiejų institucijų darbo krūvis ir mažėja parlamentinės kontrolės svarba;

210. pabrėžia, kad tais atvejais, kai atsakingas Komisijos narys negali tiesiogiai atsakyti į žodinius klausimus per biudžeto įvykdymo patvirtinimo posėdį Parlamente, tolesni atsakymai raštu turėtų būti pateikti Parlamentui per sutartą laikotarpį;

211. su pasitenkinimu pažymi, kad dauguma Komisijos narių laikosi biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros ir dalyvauja klausymuose, kaip to prašo Biudžeto kontrolės komitetas; pabrėžia, kad Komisijos pirmininkė, kaip Komisijos vadovė, atlieka lemiamą vaidmenį rengiant ir įgyvendinant visas svarbiausias Komisijos iniciatyvas ir politinius pasiūlymus; mano, kad vykdydama šią funkciją Komisijos pirmininkė turėtų aktyviai dalyvauti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūroje, ir pabrėžia, kaip svarbu, kad Europos Komisijos pirmininkas dalyvautų plenarinėje diskusijoje dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo;

Rekomendacijos:

212. ragina Komisiją visų pirma:

i) užtikrinti, kad visi būsimi sprendimai dėl pastatų pardavimo ir atgalinės nuomos operacijų būtų priimami remiantis išsamiais poveikio vertinimais, kad būtų gautas daugiau nei vienas pasiūlymas ir kad vertinimo komitetai būtų nepriklausomi nuo leidimus duodančių pareigūnų;

ii) skaidriai parengti būsimus Komisijos organizacijų ir operacijų plataus masto peržiūros etapus ir užtikrinti, kad į šį procesą visapusiškai įsitrauktų atitinkamos organizacijos, atstovaujančios Komisijos personalui, ir kiti svarbūs dalyviai;

iii) pavesti nepriklausomiems ekspertams atlikti nepriklausomą tyrimą, kuriam vadovautų vyriausiasis konfidencialus patarėjas ir kuriame būtų analizuojamas oficialios priekabiavimo procedūros veikimas ar netinkamas veikimas ir pasiūlytos priemonės, kaip ją padaryti veiksmingesne;

iv) pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai išsamią 2021–2025 m. laikotarpio darbuotojų iškeltų pranešimų apie pažeidimus apžvalgą, įskaitant atvejų skaičių, naudotus pranešimų kanalus (įskaitant atitinkamą hierarchiją, generalinį sekretorių ir OLAF), tolesnius veiksmus, kurių buvo imtasi kiekvienu atveju, ir pranešusių asmenų užimtumo statusą;

v) persvarstant Pranešimų apie pažeidimus teikimo gaires, imtis visų būtinų priemonių, kad jos būtų suderintos su direktyvoje nustatytais standartais;

vi) užtikrinti griežtą ir patikimą naujųjų gairių dėl tekstinių pranešimų naudojimo darbo eigoje, visų pirma Komisijos narių ir Komisijos pirmininko atžvilgiu, įgyvendinimą, kad ateityje būtų išvengta pagrįstos kritikos dėl to, kaip Komisija vertina tokius tekstinius pranešimus;

vii) užtikrinti, kad paraiškos dėl galimybės susipažinti su dokumentais būtų nagrinėjamos laiku ir teisingai visais proceso etapais;

viii) paspartinti darbą siekiant užtikrinti, kad EPSO tinkamai vykdytų savo veiklą, kad Sąjungos institucijoms būtų pateikta pakankamai aukštos kvalifikacijos kandidatų;

ix) toliau nagrinėti visas galimybes ištaisyti didelį geografinį ir lyčių disbalansą įvairių kategorijų darbuotojų požiūriu;

II SKYRIUS. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)

Audito Rūmų pastabos

213. pažymi, kad Audito Rūmai trečius metus iš eilės pateikė sąlyginę nuomonę dėl EGADF išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo, po to, kai panašios išvados buvo pateiktos 2022 ir 2023 m.; pažymi, kad 2024 m. Audito Rūmai išanalizavo 395 tarpines ir galutines reikšmes 28 dotacijų mokėjimų imtyje, kurie apėmė 53,5 mlrd. EUR iš visų 2024 m. išmokėtų 59,9 mlrd. EUR, ir, nors Audito Rūmai nepateikia klaidų lygio dėl specifinio EGADF išlaidų modelio, jų vertinimu, minimalus išvadų finansinis poveikis viršija reikšmingumo ribą; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad bendras kiekybinių nustatytų faktų finansinis poveikis didėja; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad 2024 m. šešiems iš 28 atliktų EGADP mokėjimų įtakos turėjo kiekybiniai nustatyti faktai, o penki iš šių mokėjimų buvo paveikti reikšmingų klaidų; pažymi, kad, išskyrus šiuos aspektus, Audito Rūmų nuomone, 2024 m. finansinėse ataskaitose patvirtintos EGADP išlaidos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos;

214. su susirūpinimu pažymi, kad Audito Rūmai nustatė šešis etapus penkiuose mokėjimuose, kurie nebuvo tinkamai įvykdyti; pažymi, kad šiais atvejais trūkstami elementai buvo daugiau nei minimalus priimtinas nukrypimas ir kad Komisija vis tiek tęsė atitinkamus mokėjimus; be to, pažymi, kad vienu iš šešių atvejų Komisija, atlikdama preliminarųjį vertinimą, rėmėsi valstybės narės pateiktais duomenimis ir patikromis, neatlikusi papildomų testų, kad įvertintų jų patikimumą.

215. be to, pažymi, kad Audito Rūmai nustatė dar 12 Komisijos vertinimo trūkumų, kurie, nors ir neturėjo įtakos patenkinamam atitinkamo etapo ar tikslo įvykdymui, atskleidė, kad Komisija neatliko pakankamų patikrinimų, kad įvertintų valstybių narių pateiktų duomenų ir patikrų patikimumą;

216. atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai taip pat nustatė keturis neaiškiai apibrėžtų tarpinių ar siektinų reikšmių atvejus, kuriuos Komisija taip pat buvo nustačiusi ir dokumentavusi savo preliminariajame vertinime. pažymi, kad tuo atveju, kai daugiamečiai ir vidutinės trukmės tikslai ir uždaviniai apibrėžiami neaiškiai, jų įvykdymo vertinimo kriterijai taip pat neišvengiamai tampa neaiškūs, o tai kenkia vertinimo proceso tvirtumui ir aiškumui; pažymi, jog Komisija pripažįsta, kad kai kuriais atvejais Tarybos įgyvendinimo sprendimuose nustatyti daugiamečiai ir vidutinės trukmės tikslai galėjo būti suformuluoti aiškiau;

217. primena, kad nustatant Lenkijai skirtus EGADP svarbiausius tikslus ji buvo įpareigota įvykdyti konkrečias reformas teisingumo srityje, įskaitant, pirma, Aukščiausiojo Teismo Drausmės kolegijos panaikinimą ir jos pakeitimą nepriklausoma Aukščiausiojo Teismo kolegija, ir, antra, kad visi teisėjai, kuriems turėjo įtakos Drausmės kolegijos sprendimai, turėtų teisę, kad jų bylą per aiškų laikotarpį peržiūrėtų naujoji kolegija; pažymi, kad siekdama šių svarbiausių tikslų, Lenkijos partijos „Teisė ir teisingumas“ (PiS) vyriausybė 2022 m. birželio mėn. panaikino Drausmės rūmus ir įsteigė naujus Profesinės atsakomybės rūmus, ir pabrėžia, kad Sąjungos lėšos nebuvo išmokėtos, nes tai buvo menkas pakeitimas; vis dėlto pažymi, kad 2023 m. valdžią užėmus Donaldo Tusko kabinetui, Komisija pasinaudojo tomis pačiomis reformomis, kurias PiS vyriausybė patvirtino daugiau nei prieš metus, ir paskelbė, kad svarbiausi tikslai buvo pasiekti; pabrėžia, kad tokia seka kelia rimtų abejonių, ar Lenkijos teismų

nepriklausomybės tikslai yra visiškai ir ilgam pasiekti, ir kad EGADP lėšų išmokėjimas galėjo būti pernelyg ankstyvas, atsižvelgiant į tai, kad pagrindiniai svarbiausių tikslų elementai vis dar neįgyvendinti; pabrėžia, kad Audito Rūmai taip pat nustatė rimtų trūkumų skiriant teisėjus Lenkijoje, tačiau dėl nagrinėjamos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) bylos C-517/24 dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, tiesiogiai susijusio su šiuo klausimu, Audito Rūmai nusprendė 2024 m. metinėse ataskaitose nepateikti išvadų dėl šių dviejų tikslų tinkamo įvykdymo; pabrėžia, kad bylos C-517/24 baigtis bus lemiama vertinant atitinkamų EGADP mokėjimų tvarkingumą;

218. ypač susirūpinęs pažymi, jog Audito Rūmai nustatė, kad projektai, susiję su vienu tikslu ir trimis tikslais atliekant du mokėjimus, buvo pradėti įgyvendinti prieš tinkamumo finansuoti laikotarpį; pažymi, jog Reglamente nustatyta, kad tik priemonės, kurios pradėtos gyvendinti nuo 2020 m. vasario 1 d., gali būti finansuojamos pagal EGADP, tačiau nepateikiami papildomi kriterijai, pagal kuriuos apibrėžiama, kas yra priemonės įgyvendinimo pradžia; atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. spalio mėn. Komisija paskelbė gaires, kuriose priemonės pradžią ji aiškina kaip tos priemonės įgyvendinimo vietoje pradžią, kai atsiranda išlaidų; tačiau primena Audito Rūmų nuomonę, kad priemonės pradžia turėtų būti laikoma pirmojo teisinio įsipareigojimo (pvz., sutarties, pirkimo užsakymo ar sprendimo dėl finansavimo) data, nes tai yra pirmosios su priemone susijusios veiklos pradžia; nesutinka su Komisijos aiškinimu, kad tinkamumo finansuoti laikotarpis yra susijęs tik su konkretaus projekto darbų pradžios data, o ne su parengiamojo ar projekto rengimo etapo pradžia;

219. pažymi, kad negrąžintos Sąjungos pasiskolintos lėšos 2024 m. padidėjo daugiau kaip 30 proc., o tai rodo, kad Komisija plačiau naudojasi kapitalo rinkomis finansuodama didelio masto programas, tokias kaip SURE ir NGEU; pažymi, kad iki 2027 m. bendra negrąžintų pasiskolintų lėšų suma gali viršyti 900 mlrd. EUR, t. y. beveik dešimt kartų daugiau nei 2020 m., prieš pradedant įgyvendinti NGEU; pažymi, kad nuo 2022 m. gruodžio mėn. Komisija taiko diversifikuotą finansavimo strategiją kaip standartinį lėšų pritraukimo kapitalo rinkose metodą ir kad 2024 m. pabaigoje negrąžintų Sąjungos pasiskolintų lėšų nominalioji vertė buvo 601,3 mlrd. EUR, palyginti su 458,5 mlrd. EUR 2023 m.; yra susirūpinęs dėl to, kad didėjantis skolos lygis ir su tuo susijusios didėjančios palūkanų išlaidos turės ilgalaikių pasekmių Sąjungos fiskaliniam stabilumui, nes dėl to gali padidėti finansinė įtampa ir sumažėti Sąjungos gebėjimas reaguoti į būsimus iššūkius arba investuoti į pagrindinius strateginius prioritetus;

220. susirūpinimą kelia tai, kad 2024 m. metinės pagal NGEU finansuojamos EGADP dotacijų išmokos sudarė 55,9 mlrd. EUR ir pasiekė tik maždaug pusę Komisijos 2023 m. birželio mėn. numatyto lygio (96,0 mlrd. EUR), o tai rodo nuolatinį mokėjimo prašymų pateikimo ir apdorojimo vėlavimą; vis dėlto pažymi, kad metų pabaigoje tempas padidėjo: 2024 m. gruodžio mėn. 15 valstybių narių pateikė mokėjimo prašymus, kurių bendra suma siekė 58,5 mlrd. EUR;

221. pažymi, kad iki 2024 m. pabaigos mokėjimai pagal EGADP sudarė 197,5 mlrd. EUR iš 358,9 mlrd. EUR skirtų dotacijų, o iki 2026 m. pabaigos dar liko išmokėti 161,4 mlrd. EUR; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl tokio didelio neatliktų mokėjimų kiekio, kuris susitelkia per paskutinius dvejus priemonės įgyvendinimo metus, didėja įgyvendinimo trikdžių ir tolesnio vėlavimo rizika, visų pirma valstybėse narėse, kurios susiduria su struktūrinių pajėgumų apribojimais; pabrėžia, kad tai, ar laiku bus įsisavintos likusios

EGADP dotacijos, priklausys nuo reformų ir investicijų kokybės ir brandos, nacionalinių valdymo sistemų stabilumo ir Komisijos gebėjimo veiksmingai apdoroti didelį kiekį mokėjimo prašymų per sutrumpintą laikotarpį;

222. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad EGADP dotacijų įgyvendinimas buvo mažesnis, nei tikėtasi, o 2024 m. paspartėjo NGEU papildomų lėšų įsisavinimas; pažymi, kad 2024 m. metiniai EGADP dotacijų mokėjimai sudarė 55,9 mlrd. EUR, iš kurių 7,9 mlrd. EUR buvo finansuojami pagal planą „REPowerEU“, o 48,0 mlrd. EUR – iš NGEU dotacijų, ir kad metiniai EGADP dotacijų, finansuojamų NGEU lėšomis, mokėjimai buvo tik perpus mažesni nei Komisija tikėjosi 2023 m. birželio mėn. (96 mlrd. EUR); tačiau pabrėžia, kad 2024 m. gruodžio mėn. 15 valstybių narių pateikė mokėjimo prašymus, kurių bendra suma siekė 58,5 mlrd. EUR; atkreipia dėmesį į tai, kad iki 2024 m. pabaigos iš 358,9 mlrd. EUR prisiimtų įsipareigojimų buvo atlikta 197,5 mlrd. EUR mokėjimų, iki 2026 m. pabaigos dar reikia išmokėti iki 161,4 mlrd. EUR EGADP dotacijų;

223. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija 2025 m. spalio 8 d. ataskaitoje dėl EGADP įgyvendinimo pripažino, jog įgyvendinimo tempas valstybėse narėse labai skiriasi: tik šešios valstybės narės gavo išmokas, atitinkančias daugiau kaip 65 proc. viso joms skirto EGADP paketo, o dar keturios valstybės narės gavo daugiau kaip 50 proc. joms skirtų lėšų; yra susirūpinęs dėl to, kad iki šiol EGADP dotacijos buvo panaudotos labai nevienodai; pabrėžia, kad likus mažiau nei šešiems mėnesiams iki 2026 m. rugpjūčio mėn. galutinio termino, vis skubiau reikia užtikrinti, kad valstybės narės laiku ir veiksmingai įgyvendintų reformas ir investicijas;

224. reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 22/2024 „Dvigubas finansavimas iš ES biudžeto – Kontrolės sistemose trūksta esminių elementų, kuriais būtų galima sumažinti padidėjusią riziką, kylančią taikant EGADP su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelį“ pateiktų išvadų; pabrėžia, kad valstybių narių nacionaliniuose planuose gali būti numatytos vadinamosios „nulinių išlaidų priemonės“, t. y. priemonės, kurių įgyvendinimui, kaip numatoma, nereikės finansavimo iš EGADP ir kurių atžvilgiu nebus tikrinama, ar nėra dvigubo finansavimo, nes Komisija mano, kad priemonės, kurioms neskiriamos EGADP lėšos, nekelia tokio pavojaus; pažymi, kad 2024 m. Audito Rūmai vis dėlto nustatė dvigubo finansavimo atvejį Kroatijoje; taip pat pažymi, kad Komisija nerenka patvirtintų duomenų apie 2024 m. dvigubo finansavimo atvejus pagal EGADP ir pirmiausia remiasi valstybių narių sistemomis, nors Audito Rūmai nustatė, kad dvigubas finansavimas yra struktūrinė akloji problema;

225. primena, kad reglamente nustatyta, jog priemonės ir veiksmai, susiję su anksčiau įvykdytais daugiamečiais ir vidutinės trukmės tikslais ir uždaviniais, neturi būti atšaukti ir kad valstybės narės turi patvirtinti šį neatšaukimą valdymo deklaracijose, pridedamose prie mokėjimo prašymų; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai nustatė vieną Graikijos tikslo, susijusio su 50 psichikos sveikatos priežiūros įstaigų įkūrimu ir visapusišku veikimu, panaikinimo atvejį, kuris Audito Rūmų 2023 m. metinėje ataskaitoje buvo laikomas nepakankamai įvykdytu, nes penkios iš 50 įstaigų buvo pripažintos neveikiančiomis; apgailestauja dėl to, kad pagal EGADP teisinę sistemą Komisija negali veiksmingai spręsti panaikinimo klausimų po 2026 m. gruodžio 31 d.;

226. pabrėžia, kad pagal Finansavimo susitarimo 12 straipsnio 1 dalį ir Paskolos susitarimo 21 straipsnio 1 dalį Komisija *„gali atlikti patikras, peržiūras, patikrinimus ir auditą,*

siekdama įgyvendinti EGADP, susijusius su informacija ir pagrindimu dėl mokėjimo prašyme pateikto patenkinamo daugiamečių ir vidutinės trukmės tikslų įvykdymo“, ir kad tokios patikros, peržiūros, patikrinimai ir auditas gali būti atliekami ir pasibaigus EGADP galiojimo laikotarpiui ir gali padėti nustatyti atvejus, kai informacija, kuria grindžiamas valstybės narės pateiktas mokėjimo prašymas, nebuvo teisinga;

227. pažymi, kad pagal Europos semestrą vidutinės trukmės fiskaliniuose ir struktūriniuose planuose nustatytų priemonių įgyvendinimas stebimas kasmet, o valstybės narės Komisijai teikia pažangos ataskaitas; pažymi, kad pagal valstybėms narėms skirtas gaires[20] dėl vidutinės trukmės fiskaliniams–struktūriniams planams ir metinėms pažangos ataskaitoms keliamų informacinių reikalavimų, EGADP galiojimo laikotarpiu į šias ataskaitas reikalaujama įtraukti informaciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant bet kurias EGADP reformas ir investicijas, įtrauktas į vidutinės trukmės fiskalinius–struktūrinius planus;

228. pažymi, kad nuo 2021 m. Komisija paskelbė 20 galutinių audito ataskaitų, apimančių tarpines reikšmes ir tikslus, kuriose 15 valstybių narių pateikė 591 rekomendaciją; yra ypač susirūpinęs dėl to, kad daugumos (64 proc.) iš 136 rekomendacijų, susijusių su kritinėmis ir labai svarbiomis išvadomis, įgyvendinimo terminas, nustatytas audito ataskaitoje, jau buvo pasibaigęs; atkreipia dėmesį į Komisijos pripažinimą, kad kai kurios valstybės narės vėluoja įgyvendinti 22 proc. visų rekomendacijų, susijusių su kritinėmis ir labai svarbiomis išvadomis;

229. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad valstybių narių kontrolės sistemos, skirtos užtikrinti viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos reikalavimų laikymąsi, yra nepakankamai veiksmingos; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė 22 atskirų viešųjų pirkimų procedūrų trūkumus, įskaitant patikrų, kuriomis siekiama užkirsti kelią interesų konfliktui ir (arba) jį nustatyti, trūkumą, trūkumus pateisinant skubios procedūros taikymą, viešųjų pirkimų vertės ir projekto trukmės vertinimo trūkumus, dėl kurių labai skiriasi konkurso dokumentai ir faktiškai pasirašytos sutartys;

230. pažymi, kad Audito Rūmai nustatė penkių valstybių narių valdymo deklaracijų, kuriomis siekiama užtikrinti, kad kartu su mokėjimo prašymais pateikta informacija yra išsami, tiksli ir patikima, trūkumus; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad penkios valstybės narės, įskaitant Čekiją, Ispaniją, Prancūziją, Kroatiją ir Slovakiją, teikdamos mokėjimo prašymą žinojo apie nepakankamus įrodymus, kad kai kurie daugiamečiai ir vidutinės trukmės tikslai ir uždaviniai yra tinkamai įvykdyti, tačiau nė viena iš jų į savo valdymo deklaraciją neįtraukė jokios išlygos, pabrėžiančios, kad mokėjimo prašymo pateikimo metu pagrindinis etapas ir (arba) tikslas buvo įvykdytas tik iš dalies;

231. reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 21/2025 pateiktų išvadų, susijusių su EGADP parama verslo aplinkos gerinimui; pabrėžia, kad nacionaliniuose planuose numatytos reformos skiriasi savo apimtimi, pobūdžiu ir užmoju ir ne visada gali būti struktūriškai pakeistos verslo aplinkoje; be to, reiškia nusivylimą dėl to, kad daugiamečiai ir vidutinės trukmės tikslai paprastai apsiriboja teisinių „rezultatų“, dažniausiai įstatymų priėmimo, o ne jų rezultatų vertinimu, todėl mokėjimo sąlygos laikomos įvykdytomis, kai įstatymai priimami, o ne tada, kai

[20] Gairės C/2024/3975, 2024 m. birželio 21 d.

pasireiškia įstatymų poveikis; pažymi, kad daugelis reformų buvo numatytos dar iki EGADP, tačiau EGADP finansinė parama padėjo užtikrinti, kad reformos būtų įgyvendintos tuo metu;

Auditas ir kontrolė

232. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, jog, kalbant apie rimtus pažeidimus, kurių valstybė narė neištaisė, ECFIN GD generalinis direktorius savo patikinimą pakoregavo su išlyga dėl didelės rizikos, nustatytos vienoje valstybėje narėje (Čekijoje) dėl dviejų interesų konflikto atvejų, dėl kurių valstybė narė atsisakė imtis taisomųjų veiksmų. pažymi, kad ši išlyga susijusi su dviem EGADP mokėjimais ir kad Komisija taip pat įvertino 20 mokėjimų kaip vidutinės rizikos ir penkis mokėjimus kaip mažai rizikingus dėl rimtų pažeidimų; susirūpinęs pažymi, jog, kadangi rizikos vertinimo kriterijai yra panašūs į tuos, kuriuos valstybės narės taiko viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos patikroms, Audito Rūmai laikosi nuomonės, kad atliekant šį vertinimą taip pat nepakankamai įvertinamas rizikos lygis;

233. yra susirūpinęs dėl to, jog Audito Rūmai pranešė, kad Komisijos turima informacija apie nustatytą sukčiavimą yra ribota; pabrėžia, kad 2024 m. pabaigoje Europos prokuratūra turėjo 311 aktyvių bylų, susijusių su NGEU, iš kurių visos, išskyrus keturias, buvo susijusios su EGADP, ir tai sudaro apie 17 proc. visų aktyvių sukčiavimo išlaidų srityje tyrimų; pažymi, kad apskaičiuota žala Sąjungos finansiniams interesams siekia 2,8 mlrd. EUR, t. y. 30 proc. (2023 m. – 25 proc.) visų sukčiavimo išlaidų srityje nusikaltimų padarytos bendros žalos; yra susirūpinęs dėl to, kad 2024 m. valstybių narių valdymo deklaracijose buvo pranešta tik apie penkis aptiktus įtariamo sukčiavimo atvejus – taigi pačios valstybės narės pranešė apie labai ribotą skaičių iš Europos Prokuratūros nagrinėjamų bylų, o tai kelia abejonių dėl valstybių narių gebėjimo nustatyti sukčiavimą ir su juo kovoti; pabrėžia, kad Europos prokuratūros pateikti skaičiai patvirtina, jog įgyvendinant EGADP yra sukčiavimo rizika, ir kad jie verčia abejoti valstybių narių gebėjimu nustatyti įtariamą sukčiavimą, pranešti apie jį ir imtis taisomųjų priemonių;

234. pažymi, kad 2025 m. lapkričio 3 d. Komisija priėmė įgyvendinimo sprendimą dėl antrosios negrąžintinos paramos Bulgarijai dalies išmokėjimo dalinio sustabdymo, nes vienas kontrolinis etapas nebuvo laikomas patenkinamai įvykdytu; pažymi, kad Bulgarijos vyriausybė patvirtino reformą, kuria siekiama užtikrinti politiškai nepriklausomą Kovos su korupcija komisijos skyrimą, ir kad Komisijos įgyvendinimo sprendime taip pat pažymima, kad Nacionalinė asamblėja išlaiko dominuojantį vaidmenį tiek skiriant, tiek skiriant Kovos su korupcija komisijos vadovybę, visų pirma tris jos narius, ir kad paskyrimų komitetas pats savaime negali sušvelninti šio vaidmens; pažymi, kad Bulgarija turi per šešis mėnesius rasti būdą, kaip peržiūrėti teisinę sistemą ir įrodyti, kad ji atitinka reikalaujamą politinės nepriklausomybės ribą, kad gautų antrąją negrąžintinos paramos iš EGADP dalį; primena Komisijai, kad sustabdymas turėtų būti atšauktas tik tuo atveju, jei Bulgarija ėmėsi būtinų priemonių, kad užtikrintų tinkamą etapo įvykdymą;

235. mano, kad EGADP yra konstitucinis demokratinės atskaitomybės išbandymas, atsižvelgiant į jo dydį, spartą ir išskirtinį įgyvendinimo modelį; pabrėžia, kad Parlamento, kaip biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos, vaidmuo bus prasmingas tik tuo atveju, jei visose valstybėse narėse bus griežtai ir nuosekliai taikomi skaidrumo, atsekamumo ir

tikrinimo standartai;

Skaidrumas

236. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad EGADP lėšų atsekamumas nėra sistemingas visose valstybėse narėse ir kad dviejose valstybėse narėse įdiegtos sistemos neužtikrino sistemingo duomenų apie galutinių EGADP lėšų gavėjų patirtas išlaidas rinkimo; apgailestauja dėl Audito Rūmų išvados, kad, nepaisant Komisijos gairių dėl metodikos, kurios valstybės narės turi laikytis skelbdamos 100 didžiausių galutinių gavėjų[21], skelbiama informacija labai skiriasi; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad dvi valstybės narės pateikė informaciją apie skirtas (t. y. iš biudžeto) arba išmokėtas sumas, tačiau kai kuriais atvejais tik tarpinių įstaigų lygmeniu, o kai kuriais atvejais kartu su nacionaliniu finansavimu, ir kad viena valstybė narė pateikė tik duomenis, susijusius su priemonėmis, kurių daugiametės ir vidutinės trukmės finansavimo sutartys pateiktos Komisijai apmokėti, o tai nevisiškai atspindi vykdomų priemonių įgyvendinimą;

237. primena, kad EGADP reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktyje *numatyta valstybių narių pareiga audito ir kontrolės tikslais bei siekiant pateikti palyginamą informaciją EGADP lėšų panaudojimą, rinkti rangovo ir subrangovo pavadinimus, kai galutinis gavėjas yra perkančioji organizacija, ir kad Reglamento (ES) 2023/435*[22]*, kuriuo iš dalies keičiamas EGADP reglamentas, 25a straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės skelbtų informaciją apie 100 galutinių gavėjų, gavusių didžiausią EGADP lėšų sumą, o juridinio asmens atveju skelbiamas visas gavėjo pavadinimas ir PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo kodas, arba kitas nacionaliniu lygmeniu nustatytas unikalus identifikatorius*; atkreipia dėmesį į Komisijos poziciją, išdėstytą Gairėse dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų[23], pagal kurią galutinis gavėjas apibūdinamas kaip „paskutinis lėšas gaunantis subjektas, kuris nėra rangovas ar subrangovas“; yra susirūpinęs dėl tokio ‚galutinio gavėjo‘ sąvokos aiškinimo, kuris prieštarauja galiojantiems teisės aktams; pabrėžia, kad Komisijai ir toliau atsisakant užtikrinti visišką skaidrumą, Parlamentas apsvarstys visas turimas priemones, kuriomis būtų užtikrinamas reikalavimų laikymasis, kad būtų užkirstas kelias panašiam kitų finansinių reglamentų skaidrumo nuostatų aiškinimui; mano, kad nuolatinis negebėjimas užtikrinti prasmingo galutinių gavėjų skelbimo kelia rimtų abejonių dėl Parlamento gebėjimo pagrįstai patvirtinti biudžeto įvykdymą; primena, kad ankstesnėse rezoliucijose dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo Parlamentas ne kartą išreiškė rimtą susirūpinimą dėl EGADP, taip pat dėl galutinių naudos gavėjų skaidrumo, todėl reikalauja, kad Komisija per šešis mėnesius pateiktų išsamų ir prasmingą galutinių naudos gavėjų sąrašą, į kurį nebūtų įtraukiami tik tarpiniai

---

21 COM(2024)0474, 5 priedas, Komisijos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai dėl RRF įgyvendinimo priedas, 2024 10 10.

22 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

23 COM(2024)0474, 5 priedas, Komisijos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai dėl RRF įgyvendinimo priedas, 2024 10 10.

subjektai, pavyzdžiui, ministerijos ar vadovaujančiosios institucijos; teigia, kad to nepadarius, Parlamentas kreipsis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, siekdamas užtikrinti, kad piliečiai ir suinteresuotieji subjektai turėtų visas galimybes susipažinti su šia informacija;

238. primena Komisijai, kad turi būti griežtai laikomasi EGADP reglamento turinio ir dvasios ir kad gairių ar kitų vidaus dokumentų priėmimas turi visiškai atitikti teisėkūros institucijų derybų rezultatus; mano, kad taip nebuvo padaryta, kai Komisija priėmė nuostatas, susijusias su „galutinio gavėjo“ sąvokos aiškinimu EGADP gairėse;

239. be to, pabrėžia, kad 2025 m. vasario 4 d. CONT GD nariai paprašė Komisijos kiekvienai valstybei narei pateikti 100 didžiausių fizinių asmenų ar subjektų, gaunančių lėšas pagal EGADP, įskaitant rangovus ir subrangovus, sąrašą; mano, kad nepriimtina, jog tik šešios valstybės narės pasidalijo prašomais duomenimis su Komisijos tarnybomis, o viena valstybė narė pareiškė ketinanti ateityje pasidalyti šiuo sąrašu, tuo tarpu kitos trys valstybės narės nurodė, kad duomenų nepateiks, teigdamos, jog prašymas neatitinka EGADP reglamente nustatytų ataskaitų teikimo reikalavimų, o likusios 17 valstybių narių į Komisijos prašymą nereagavo;

Rekomendacijos

240. ragina Komisiją imtis veiksmų pagal Audito Rūmų rekomendacijas, pateiktas 2024 m. metinėje ataskaitoje, siekiant užtikrinti, kad Komisija:

   i) vertindama daugiamečius ir vidutinės trukmės projektus, paremtus visų pirma stebėsenos ar įgyvendinimo ataskaitomis, atliktų pakankamą esminį testavimą, kad užtikrintų informacijos, kuria pagrindžiamas valstybių narių atitikimas Tarybos įgyvendinimo sprendimų reikalavimams, patikimumą, užuot rėmusis valstybių narių duomenimis ir patikromis;

   ii) išanalizuoti priežastis, dėl kurių valstybės narės vėluoja įgyvendinti rekomendacijas, susijusias su kritiniais arba labai svarbiais nustatytais faktais, ir apsvarstyti galimybę taikyti vienodo dydžio sumažinimą.

241. taip pat ragina Komisiją:

   i) atidžiai stebėti, ar toliau vykdomi daugiamečiai ir vidutinės trukmės projektai visų pirma susiję su auditu, stebėsena ir kontrole, ir užtikrinti tinkamą įvairių daugiamečių ir vidutinės trukmės projektų įgyvendinimo būklės stebėseną skirtingu metu pasibaigus EGADP galiojimui, pasinaudojant finansavimo ir paskolų susitarimuose bei Europos semestre numatytomis galimybėmis;

   ii) glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant užtikrinti, kad daugiamečiai ir vidutinės trukmės projektai, visų pirma struktūrinio pobūdžio arba susiję su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, būtų visiškai ir kruopščiai įgyvendinami;

   iii) įgyvendinti griežtesnius tikrinimo mechanizmus, kad būtų išvengta anksčiau įgyvendintų projektų, nesukuriančių pridėtinės vertės, įtraukimo į EGADP sistemą;

iv) apsvarstyti galimybę sustabdyti mokėjimus Lenkijai, jei bus atsiliekama nuo dviejų svarbiausių etapų, skirtų teismų nepriklausomumui ir nešališkumui stiprinti, arba jei jų bus laikomasi tik iš dalies;

v) skubiai sustiprinti sukčiavimo nustatymo mechanizmus, įskaitant privalomą sukčiavimo rizikos vertinimą visiems didelės apimties EGADP projektams;

vi) nuosekliai ir tiksliai taikyti EGADP reglamento nuostatas, susijusias su „galutiniais gavėjais“, peržiūrint EGADP gaires, informuoti valstybes nares apie teisingą „galutinių gavėjų“ apibrėžties taikymą ir per šešis mėnesius pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai išsamų ir prasmingą galutinių gavėjų sąrašą, neįtraukiant tik tarpinių subjektų, pavyzdžiui, ministerijų ar vadovaujančiųjų institucijų;

vii) užtikrinti nuoseklią informaciją apie veiklos rezultatus DFP po 2027 m., nustatant vieną aiškiai apibrėžtų politikos sričių rinkinį ir nuoseklią metodiką, pagal kurią uždaviniai, tikslai, priemonės, finansavimas ir veiklos rodikliai būtų susieti su viena ar keliomis politikos sritimis;

viii) griežtai taikyti EGADP reglamento nuostatas, įskaitant nuostatas dėl mokėjimų sustabdymo arba sumų susigrąžinimo, visų pirma, jei neužtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga;

ix) įpareigoti atlikti sąveikias, automatizuotas kryžmines patikras pagal EGADP, sanglaudos ir tiesioginio valdymo priemones ir kasmet pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie nustatytus dvigubo finansavimo atvejus;

x) siūlyti, kad po 2026 m. priemonių ir reglamentų peržiūros valstybės narės būtų įpareigotos pranešti apie įtariamą sukčiavimą ir pažeidimus, naudodamos suderintą taksonomiją, suderintą su OLAF / Europos prokuratūros standartais ir poreikiais, ir numatyti nuobaudas už sisteminį nepakankamą pranešimų teikimą.

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėja pareiškia, kad į savo pranešimą įtraukė su dokumento dalyku susijusią informaciją, kurią, rengdama pranešimo projektą, gavo iš toliau nurodytų interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų:

1. Interesų grupių atstovai, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro
Commission Harassment Prevention Network
Transparency International EU
USHU - Representation of staff in the EEAS and EU Delegations
Generation 2004 - Commission staff association
2. Trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovai
–

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėjas.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, pranešėjas pareiškia, kad jis atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).